

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้
แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม
Innovative Leadership of Administrators
affecting of the Active Learning of
Teachers in Samut Songkhram

จิรเมธ เจียงตระกุล
Jiramate Jiangtrakoon

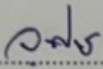
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
Master of Education Thesis in Educational Administration
Phetchaburi Rajabhat University

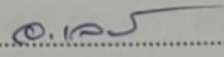
2567

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

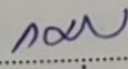
ชื่อวิทยานิพนธ์ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก
ของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม
ผู้วิจัย นายจิรเมธ เจียงตระกูล
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา
ปี พ.ศ. 2567

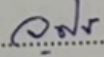
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

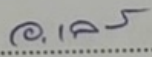
..........ที่ปรึกษาหลัก
(อาจารย์ ดร.จุฬาร ศรีรังสรรค์)

..........ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภิชาติ เลนนันท์)

คณะกรรมการสอบ

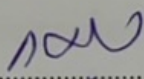
..........ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญส่ง)

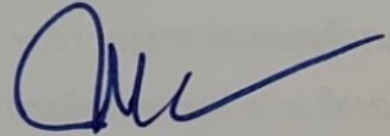
..........กรรมการ
(อาจารย์ ดร.จุฬาร ศรีรังสรรค์)

..........กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภิชาติ เลนนันท์)

..........กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สำเริง อ่อนสัมพันธุ์)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

....
(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญส่ง)
คณบดีคณะครุศาสตร์

....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสนาะ กลิ่นงาม)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ชื่อวิทยานิพนธ์ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู
จังหวัดสมุทรสงคราม **ผู้วิจัย** นายจิรเมธ เจริญตระกูล **สาขาวิชา** การบริหารการศึกษา **พ.ศ.** 2567
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ดร.จุฬาพร ศรีรังสรรค์ **อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม** ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.อภิชาติ เสนะนันท์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม 2) การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู จังหวัดสมุทรสงคราม และ 3) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู จังหวัดสมุทรสงคราม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูระดับมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 201 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.37) เมื่อแยกพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ เครือข่ายการเรียนรู้นวัตกรรม การมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม บรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม และการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม

2. การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู จังหวัดสมุทรสงคราม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.37) เมื่อแยกพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การลงมือปฏิบัติจริง การทำงานร่วมกัน บทบาทผู้สอน การใช้ประสบการณ์การเรียนรู้ และการใช้ทักษะการเรียนรู้

3. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในจังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า บรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม (X_4) และการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม (X_3) มีประสิทธิผลการทำนาย ร้อยละ 31.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยสามารถสร้างสมการพยากรณ์ ในรูปคะแนนดิบได้ดังนี้

$$\hat{Y}_{\text{tot}} = 2.45 + 0.24 (X_4) + 0.22 (X_3)$$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู ผู้บริหารสถานศึกษา

Thesis Title: Innovative Leadership of Administrators Affecting Active Learning Management of Teachers in Samut Songkhram Province **Research:** Mr.Jiramate Jiangtrakoon **Major:** Educational Administration **Year:** 2024 **Advisor:** Dr.Chulaporn Srirangsan **Co-Advisors:** Asst.Prof.Dr.Apichat Lenanant

Abstract

The research aimed to study 1) the innovative leadership of school administrators in Samut Songkhram province, 2) the active learning management of teachers in Samut Songkhram province and 3) the innovative leadership of school administrators affecting the active learning management of teachers in Samut Songkhram province. The research samples consisted of 201 secondary school teachers in Samut Songkhram province. The sample size was determined using Krejcie and Morgan's table, selected by simple random sampling method. The research instrument was a 5-level rating scale questionnaire with 0.97 reliability value. The data were analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis.

The findings were as follow:

1. The innovative leadership of school administrators in Samut Songkhram province was overall at a high level ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = 0.37) and all aspects could be ranked in descending order as follows: innovative learning network, innovative thinking skills, innovative vision, innovative organization atmosphere, and innovative teamwork and participation.

2. The active learning management of teachers in Samut Songkhram province was overall at high level ($\bar{x} = 4.34$, S.D. = 0.37) and all aspects could be ranked in descending order as follows: learning by doing, collaboration, roles of teacher, learning by experience, and learning skills.

3. The analysis of the innovation leadership of school administrators affecting the active learning management of teachers in Samut Songkhram province showed that the innovative leadership of school administrators regarding innovative organization atmosphere (X_4) and innovative thinking skills (X_3) could predict the active learning management of teachers at 31.81 percent with statistical significance at the 0.05 level. The prediction equation in the form of unstandardized score could be written as follows: $\hat{Y}_{tot} = 2.45 + 0.24 (X_4) + 0.22 (X_3)$.

Keywords: Innovative Leadership, Active Learning Management of Teacher, School Administrator

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีเพราะได้รับความอนุเคราะห์เป็นอย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร.จุฬาร ศิริรังสรรค์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งกรุณาให้คำแนะนำ แก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญส่ง ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำเร็จ อ่อนสัมพันธ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในการสอบ วิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่อง จนทำให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ดร.ไพรัช มณีโชติ อาจารย์ ดร.นวิรัตน์ ประทุมตา และ นางสาวธนภร ธรรม์รพี ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบแบบสอบถามและแก้ไข ข้อบกพร่องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีความสมบูรณ์

ขอขอบคุณ ผู้บริหารโรงเรียน คณะครู โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ จังหวัดเพชรบุรี ที่ให้ ความร่วมมือที่ให้ความอนุเคราะห์นำเครื่องมือไปทดลองใช้ และขอขอบคุณ ผู้บริหารและคณะครู ใน จังหวัดสมุทรสงคราม ที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมอุทิศด้วยความกตัญญู กตเวทิต์ แต่บิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ช่วยเหลือ สนับสนุน เป็นผู้ประสิทธิ ประสาทความรู้ และเสริมสร้างพลังใจให้กับผู้วิจัยในการศึกษาค้นคว้าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จ ลุล่วงด้วยความภาคภูมิใจ

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณทุกท่านที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ในที่นี้ ที่มีส่วนช่วยเหลือจนทำให้ วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ และขอบคุณตัวเองที่อดทนข้ามผ่านอุปสรรคทุกอย่างมาได้และกำลังจะก้าว ไปเป็นมหาบัณฑิตโดยสมบูรณ์

จิรเมธ เจียงตระกูล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(3)
Abstract.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(9)
สารบัญรูปภาพ.....	(15)
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร.....	12
ความหมายของภาวะผู้นำของผู้บริหาร.....	12
ความหมายของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม.....	13
ความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม.....	14
องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม.....	16
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก.....	23
ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก.....	23
หลักการ และทฤษฎี การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก.....	25
องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก.....	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	38
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	39
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ.....	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ.....	42
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	43
ผลการวิเคราะห์ระดับของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา.....	44
ผลการวิเคราะห์ระดับของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา.....	50
ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม.....	56
บทที่ 5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	60
สรุปผลการวิจัย.....	63
การอภิปรายผล.....	64
ข้อเสนอแนะ.....	71
บรรณานุกรม.....	72
ภาคผนวก.....	81
ภาคผนวก ก.....	82
- หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการวิจัย.....	83
ภาคผนวก ข.....	86
- แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	87
ภาคผนวก ค.....	97
- ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม.....	98

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ง.....	102
- หนังสือขอเก็บข้อมูลการวิจัยกลุ่มตัวอย่าง (Try out).....	103
ภาคผนวก จ.....	104
- ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability).....	105
ภาคผนวก ฉ.....	111
- หนังสือขอเก็บข้อมูลการวิจัย.....	112
ภาคผนวก ช.....	121
- ค่า Tolerances และ ค่า VIF ของการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปร.....	122
ภาคผนวก ซ	124
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรปัจจัย.....	125
ภาคผนวก ฌ.....	126
- การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis).	127
ประวัติผู้วิจัย.....	130

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม.....	18
2.2 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก.....	32
3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสังกัด จำนวน 9 โรงเรียน จังหวัดสมุทรสงคราม.....	39
4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	43
4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม.....	44
4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ในด้านการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม.....	45
4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ในด้านการทำงานเป็นทีมและ การมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม.....	46
4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ในด้านการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม.....	47
4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ในด้านบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม.....	48
4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ในด้านเครือข่ายการเรียนรู้นวัตกรรม.....	49
4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูใน สถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม.....	50
4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมาตรฐานของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของ ครูในสถานศึกษา ในด้านการใช้ประสบการณ์การเรียนรู้.....	51
4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมาตรฐานของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ในด้านการทำงานร่วมกัน.....	52
4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมาตรฐานของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของ ครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ในด้านการใช้ทักษะการเรียนรู้.....	53

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมาตรฐานของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ในด้านการลงมือปฏิบัติจริง.....	54
4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมาตรฐานของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ในด้านบทบาทผู้สอน.....	55
4.14 แสดงค่า Tolerance และค่า VIF ของการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม.....	56
4.15 แสดงการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรปัจจัย.....	57
4.16 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ค่าสัมประสิทธิ์ การถดถอยค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม...	57
4.17 แสดงคะแนนดิบ คะแนนมาตรฐานของ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม.....	58

สารบัญภาพ

ตารางที่		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2.1	พิธีมิตแห่งการเรียนรู้.....	26
2.2	องค์ประกอบรวมของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก.....	31

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 8 และมาตรา 25 ได้กล่าวถึงแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับผู้เรียน และในมาตรา 66 ได้กล่าวถึงการพัฒนาผู้เรียนเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่องด้วยตนเองตลอดชีวิต มุ่งพัฒนาให้คนเป็นคนที่สมบูรณ์ ทั้งทางด้านจิตใจ ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม โดยมุ่งเน้นการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ทั้งทางด้านวิชาการ วิชาชีพ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขพึ่งตนเองได้ อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ พัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563 : 3-19) ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้สอนที่จะจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกเพื่อให้นักเรียนสามารถบรรลุถึงเป้าหมายและสามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563 : 26)

กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการปรับปรุงแบบการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับตามยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) โดยการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา มีการเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ของผู้สอน การออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่เพื่อยกระดับประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา และการส่งเสริมระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต ครูผู้สอนเป็นบุคคลที่มีความสำคัญมากที่สุดในการจัดการศึกษาเพราะเป็นแกนของการจัดการศึกษา โดยกิจกรรมการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นระหว่างครูกับผู้เรียน ครูเป็นบุคคลที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะความรู้ความสามารถ ความพร้อมทั้งด้าน อารมณ์ สังคม และสติปัญญา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560 : 108-114) อีกทั้ง นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ได้วางแผนยกระดับคุณภาพการศึกษา ออกแบบการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นพบพรสวรรค์ ความสนใจ ความถนัดในอาชีพของตนเอง โดยใช้วิธีการผสมผสานระหว่างความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเข้าด้วยกัน โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning) โดยสามารถจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์จำลอง โดยใช้พื้นที่ในห้องเรียน สถานประกอบการ หรือแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2566 : 2)

การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก จะทำให้ผู้เรียนมีทักษะที่นำไปใช้ในชีวิตประจำวันในยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งเกิดได้จากการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก โดยผู้สอนจะต้องจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้ตรงตามคุณสมบัติที่สังคมโลกปัจจุบันต้องการ โดยการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกเป็นแนวทางในการบริหารการเรียนการสอนที่เน้นความสำคัญของผู้เรียนโดยเฉพาะ โดยกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบทบาทและการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ในห้องเรียน นอกจากนี้ยังสร้างการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนเอง และระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนเพื่อกระตุ้นกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้อย่างเต็มที่มีมุงให้ผู้เรียนปฏิบัติหรือลงมือทำ (Learning by doing) ด้วยตนเอง โดยผู้เรียนจะได้รับความรู้ในรูปแบบของประสบการณ์ ผ่านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนจะได้เรียนรู้การอ่าน การเขียน การตอบโต้ และการแก้ปัญหา รวมถึงผู้เรียนมีโอกาสได้ใช้ทักษะกระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ซึ่งสอดคล้องกับที่องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ ได้ศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาที่เหมาะสมในศตวรรษที่ 21 คือ สี่เสาหลักของการศึกษา (Four Pillars of Education) ซึ่งประกอบด้วย การเรียนรู้ 4 ด้าน ได้แก่ 1) การเรียนเพื่อรู้ 2) การเรียนรู้เพื่อปฏิบัติจริง 3) การเรียนรู้เพื่อที่จะใช้ชีวิตร่วมกัน และการเรียนรู้ที่จะใช้ชีวิตกับผู้อื่น และ 4) การเรียนรู้เพื่อชีวิต รวมถึงสอดคล้องกับหลักการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของนักการศึกษาคนสำคัญ ซึ่งคือ แนวคิดของบลูม (Bloom's Taxonomy) ที่เชื่อว่า การจัดการเรียนรู้ที่จะสร้างผลลัพธ์ที่ดีและมีประสิทธิภาพนั้น ผู้สอนต้องกำหนดจุดประสงค์ และเป้าหมายให้ชัดเจน ตรงประเด็น เพื่อให้ผู้สอนสามารถกำหนดและจัดการเรียนรู้ รวมทั้งวัดและประเมินผลได้ถูกต้อง โดยเรียกว่า การจำแนกวัตถุประสงค์ทางการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย (สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562 : 4-6)

การเปลี่ยนแปลงในยุคศตวรรษที่ 21 ประชาชนในชาติต้องเข้าใจและปรับตัวตามสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งในด้านความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็วและรุนแรง เปรียบเหมือนเป็นโลกไร้พรมแดน การสร้างรูปแบบและระบบการศึกษาจึงจำเป็นต้องวางแผนกลยุทธ์ให้มีความทันสมัย และสามารถตอบโจทย์ความต้องการของสังคมภายใต้เงื่อนไขของการแข่งขัน การผลิตและการพัฒนาผู้เรียนในสังคมปัจจุบันให้มีพร้อมทั้ง ความรู้ ทักษะในอนาคต คิดเป็น ทำเป็น มีวิจรรย์ญาณ ตัดสินใจอย่างถูกต้องบนพื้นฐานของคุณธรรม จริยธรรม (ระพีพัฒน์ หาญโสภณ, 2563 : 164-171) เพื่อให้เกิดเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ อันจะกลายเป็นฟันเฟืองที่สำคัญในการขับเคลื่อนประเทศไปข้างหน้าสู่ประเทศชั้นนำของโลก

จากที่กล่าวมาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ซึ่งเป็นรูปแบบของผู้นำที่มีความสามารถในการจูงใจหรือใช้อิทธิพลต่อผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดแนวคิดหรือแรงจูงใจในการพัฒนานวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพ สร้างการเปลี่ยนแปลง

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสงครามตั้งเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนเต็มศักยภาพ นำไปสู่ความเป็นเลิศด้านวิชาการ ตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจ มีทักษะที่จำเป็นใน ศตวรรษที่ 21 ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) เช่น การจัดการเรียนรู้ตาม กระบวนการ 5 ขั้นตอนหรือบันได 5 ขั้น (QSCCS) การเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบสหวิทยาการ เช่น สะเต็มศีกษา (Science Technology Engineering and Mathematics Education: STEM Education) เป็นต้น โดยส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านระบบ ดิจิทัล (Digital Learning Platform) รวมถึงสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ มีการ วิเคราะห์ วิจัยและพัฒนา เครื่องมือที่จะพัฒนาผู้เรียน ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดทำแผนงาน โครงการและกิจกรรมเพิ่มศักยภาพผู้เรียนตามความ และความต้องการพัฒนาทั้งด้านวิชาการ ด้าน อาชีพ และกิจกรรมเสริม หลักสูตรตั้งแต่ระดับสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัด ภูมิภาค ระดับประเทศ และระดับนานาชาติ อีกทั้ง ส่งเสริมและพัฒนาครูให้สามารถออกแบบการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ให้ สอดคล้องกับการวัดประเมินผลที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง (Higher Order Thinking) ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (Active Learning) (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสงคราม, 2566 : 36)

ประเด็นที่เป็นอุปสรรคของการบริหารสถานศึกษาอาจจะเป็นเพราะผู้บริหารเป็นนักจินตนาการและวางแผนแต่ต้องนำมาสู่การปฏิบัติจริงได้ด้วย อีกทั้งครูและบุคลากรในสถานศึกษาอาจไม่ได้พบปะหรือมีปฏิสัมพันธ์กับผู้บริหาร จึงทำให้เกิดการมีส่วนร่วมร่วมกัน อีกทั้งผู้บริหารอาจไม่สามารถทำให้บุคลากรภายในองค์กรนำรูปแบบการบริหารไปประยุกต์ใช้จริงในห้องเรียนได้ ตลอดจนปัจจัยอื่นๆ ด้านสภาพแวดล้อมและทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพและมืออย่างจำกัด ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องหาวิธีการที่จะส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา พัฒนาครูให้มีการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง ได้ลงมือปฏิบัติจริง มีการใช้ทักษะความคิดขั้นสูงในห้องเรียน เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีศักยภาพพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคสมัยแห่งเทคโนโลยีและนวัตกรรม สามารถนำความรู้ในห้องเรียนไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน นักเรียนเปรียบพร้อมด้วยทักษะชีวิต ทักษะการทำงาน เตรียมความพร้อมสู่การเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพในอนาคต (นิชาภา สุนทรไชย : 2561, วิจิตรา วรธาดาสวัสดิ์ : 2566)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม และผลการวิจัยนี้จะเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาศักยภาพส่วนบุคคลและปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนเชิงรุกของครู อีกทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมคุณภาพของสถานศึกษาในอนาคต

คำถามของการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร จังหวัดสมุทรสงคราม อยู่ในระดับใด
2. การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม อยู่ในระดับใด
3. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงครามหรือไม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม
2. เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม
3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม

สมมติฐานของการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประกอบด้วย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษา จำนวน 406 คน จาก 9 โรงเรียน ภายใต้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม

กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ครูในสถานศึกษา จำนวน 407 คน จาก 9 โรงเรียน ในจังหวัดสมุทรสงคราม ภายใต้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607-610 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 37-43) ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 201 คน โดยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) โดยจำแนกกลุ่มตัวอย่างออกเป็นแต่ละสังกัด และคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยการเปรียบเทียบสัดส่วนตามอัตราส่วนของขนาดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 407 : 201 โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแต่ละสถานศึกษาแบบง่าย (Simple Random Sampling) จำแนกตามโรงเรียนจนได้กลุ่มตัวอย่าง

2. ด้านสถานที่และระยะเวลาในการวิจัย

สถานที่ทำการวิจัย คือ โรงเรียนในจังหวัดสมุทรสงคราม โดยการวิจัยในครั้งนี้ เริ่มศึกษาตั้งแต่ เดือน มกราคม พ.ศ. 2566 ถึง เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2567

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

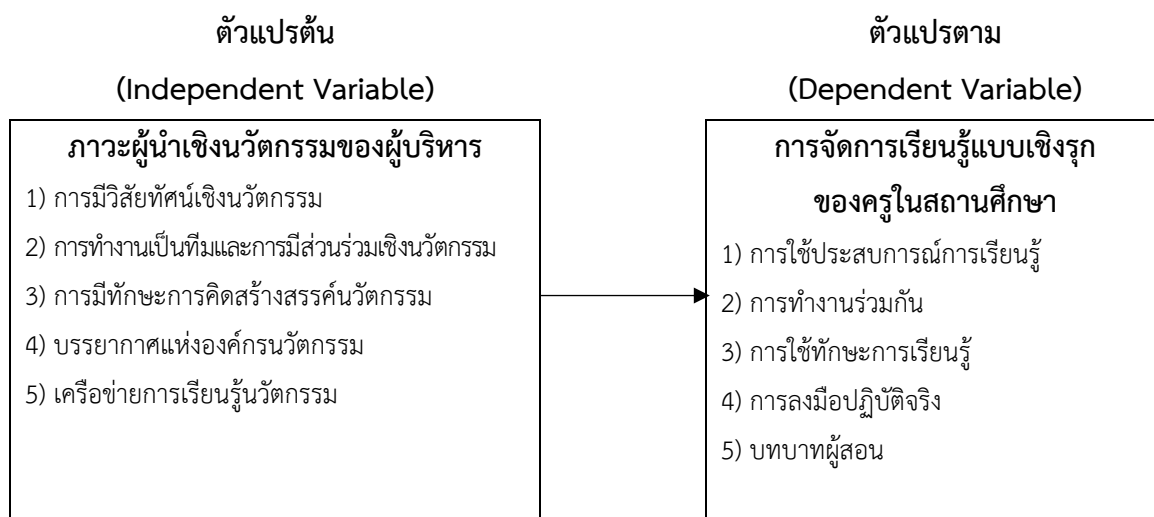
ตัวแปรต้น คือ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่

- 1) การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม
- 2) การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม
- 3) การมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม
- 4) การสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม และ
- 5) เครือข่ายการเรียนรู้นวัตกรรม

ตัวแปรตาม คือ การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การใช้ประสบการณ์การเรียนรู้ 2) การทำงานร่วมกัน 3) การใช้ทักษะการเรียนรู้ 4) การลงมือปฏิบัติจริง และ 5) บทบาทผู้สอน

กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดที่ใช้ในการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร ใช้การสังเคราะห์แนวคิดจาก ฐิตินันท์ นันทะศรี (2562), ปุณณพัฒน์ สิงห์จารย์ (2564), สุริยา สรวงศิริ (2564), ชัดสกร พิกุลทอง (2565), บริพัฒน์ สารผล (2565), ปิยโชติ รอดหลง (2565), สมพงษ์ เชือกพรหม (2565), ไพริยา แลกะสิทธิ์ (2566), จันทรศิริศิริ (Chansirisira, 2022), คัญทัพ (Khanthap, 2022) และ ราห์แมน (Rahman, 2016) และ การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูใช้การสังเคราะห์แนวคิดของ ปรียา สมพีช (2559), วิทวัส ดวงภูมิเมศ และ วาริรัตน์ แก้วอุไร (2560), พรพิมล สุขขาว (2560) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562), ยุพาพัทธร สะเดา และคณะ (2562) สุรัญญา ก้องวัฒนโกศล (2563), อนุสตรา เณลิสมศรี (2563), Mayers and Jones (เมเยอร์ และ โจนส์, 1993), ฟิงส์ (Fink, 2003) และ ริชาร์ดสัน (Richardson, 2015)

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นียมคำศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้งานวิจัยนี้มีความชัดเจนเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดนิยามคำศัพท์เฉพาะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้นำที่มีความสามารถในการจูงใจหรือใช้อิทธิพลต่อผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดแนวคิดหรือแรงจูงใจในการพัฒนานวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพ สร้างการเปลี่ยนแปลง โดยใช้ทั้งความคิด วิธีการ กลยุทธ์ ในทำงานรูปแบบใหม่ ๆ เน้นความสัมพันธ์ภาพของบุคลากรภายในองค์กรให้สามารถทำงานร่วมกันได้ สามารถรับมือและบริหารการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ตลอดจนเป็นผู้คนที่จิตใจดี มีความเห็นอกเห็นใจบุคลากรในองค์กร ประกอบด้วย องค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้

1. การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม หมายถึง การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มุ่งมั่นในการสร้างสรรค์ ผลิต และพัฒนาสิ่งแปลกใหม่และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีวิสัยทัศน์ที่ทันยุคทันสมัย มีความสามารถในการประเมินแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงในแวดวงการศึกษากำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน ครอบคลุมทุกด้านและสอดคล้องกับบริบทขององค์กร สามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำสิ่งใหม่มาปรับใช้และปรับปรุง พัฒนาสถานศึกษาในอนาคต สามารถสื่อสารกับบุคลากรมีความเข้าใจวิสัยทัศน์ได้อย่างชัดเจน มอบหมายวิธีการและนโยบายเพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ตามที่ตั้งไว้ ยอมรับที่จะปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์นั้น และนิเทศติดตามประเมินผลการดำเนินงาน เป็นตัวอย่างที่ดี ปฏิบัติตามวิสัยทัศน์

2. การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่เป็นผู้นำทีมที่มีคุณภาพ ส่งเสริม กระตุ้นให้บุคลากรมีการทำงานเป็นทีม ร่วมใจในการทำงาน กำหนดบทบาทหน้าที่ ของบุคลากรอย่างชัดเจน มีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ทำงานไปในทิศทางเดียวกันและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีส่วนร่วมในการเสนอแนะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อร่วมแก้ไขปัญหา สร้างสัมพันธภาพที่ดีในสถานศึกษา สร้างความไว้วางใจระหว่างกัน สนับสนุนครูให้สร้างนวัตกรรมหรือนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน

3. การมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการ เชื่อมโยงความรู้เดิมไปความรู้ใหม่ มีความยืดหยุ่น สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ หมั่นหาความรู้เพื่อพัฒนาความสามารถของตนเอง สามารถคิดหารูปแบบ

ทางเลือกในการส่งเสริมหรือเปลี่ยนแปลงระบบการทำงาน สามารถทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วมกับบุคลากรภายในองค์กร อีกทั้งยอมรับความผิดพลาดในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น

4. บรรยายภาพแห่งองค์กรนวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาในการให้ความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมของสถานศึกษาให้เป็นองค์กรที่เห็นคุณค่าของนวัตกรรม จัดบรรยายภาพ ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาให้มีความพร้อม ในการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อสร้างสรรค์ และพัฒนานวัตกรรม ใช้รูปแบบการปฏิบัติงานที่หลากหลาย นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในการทำงานเพื่อตอบสนองความต้องการของบุคลากร สร้างวัฒนธรรมองค์กร การบริหารงานแบบกัลยาณมิตร แสดงศักยภาพที่ดี เป็นต้นแบบให้แก่ครู

5. เครือข่ายการเรียนรู้นวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงถึงความสามารถในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และอย่างเป็นมิตรระหว่างบุคลากรภายในและภายนอกองค์กร มีการระดมสมอง สรุป และสะท้อนผลการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อก่อให้เกิดแนวความคิดใหม่ ๆ จนเกิดเครือข่ายการเรียนรู้ที่เข้มแข็ง อีกทั้งบุคลากรในองค์กรต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจนร่วมกัน

การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก หมายถึง การจัดที่เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีโอกาสได้ลงมือปฏิบัติจริงไม่ใช่เพียงแค่การจดจำข้อมูล การจัดการเรียนรู้ใช้เทคนิค รูปแบบ กลวิธีการสอนที่หลากหลาย มีการสร้างสภาพแวดล้อมที่กระตุ้นและส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดความตื่นตัวเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นการเชื่อมโยงระหว่างความรู้เดิมกับความรู้ใหม่เพื่อไปสู่กระบวนการประมวลผลอย่างเป็นระบบที่ก่อให้เกิดเป็นองค์ความรู้ ผ่านการอ่าน การเขียน การโต้ตอบ การแก้ปัญหา การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ในระหว่างการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนต้องมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้าง ประกอบด้วย องค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้

1. การใช้ประสบการณ์การเรียนรู้ หมายถึง การสอนโดยการจัดประสบการณ์ที่ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงจะทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสที่จะนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติจริง การสอนนี้จะเน้นการสร้างการสรุปและการสะท้อนผลจากประสบการณ์ที่ได้รับ ผ่านการใช้ทักษะในการคิด การวิเคราะห์ของตนเอง เพื่อให้เกิดแนวคิดและเจตคติใหม่โดยผ่านกิจกรรมการทดลองในห้องเรียนหรือการฝึกประสบการณ์

2. การทำงานร่วมกัน หมายถึง การสอนแบบมีส่วนร่วมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกบทเรียนที่ต้องการเรียนรู้ สามารถร่วมแสดงความคิดเห็นและออกแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง การทำงานร่วมกันในรูปแบบกิจกรรมกลุ่ม มีความคิดสร้างสรรค์ ริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ ผู้เรียนฝึกทักษะการค้นคว้าหาความรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ และนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ควบคู่กับกระบวนการแก้ปัญหา สร้างสรรค์ ริเริ่มสิ่งใหม่ๆ ร่วมกับผู้อื่น โดยใช้ประสบการณ์เดิมของผู้เรียนเป็นองค์ประกอบ

3. การใช้ทักษะการเรียนรู้ หมายถึง ผู้สอนให้ผู้เรียนใช้ทักษะและผสมผสานองค์ความรู้เพื่อนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันและประกอบอาชีพในอนาคต แสวงหาวิธีการหาคำตอบในการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์และแปลกใหม่ ผู้เรียนมีการได้ใช้ทักษะการคิดระดับสูงในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินผลนำไปใช้ รวมถึงใช้ทักษะในการสื่อสารมีการอภิปรายและวิพากษ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน

4. การลงมือปฏิบัติจริง หมายถึง การฝึกลงมือทำเพื่อก่อให้เกิดทักษะต่าง ๆ ตามความสนใจของผู้เรียนที่มุ่งเน้นไปที่การใช้ประสบการณ์ผ่านสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน ผ่านการออกแบบ ทำการทดลอง ศึกษาจากกรณีศึกษา บทบาทสมมติ กิจกรรมสถานการณ์จำลอง โดยให้นักเรียนทำกิจกรรมรูปแบบกลุ่มผู้สอนดำเนินการควบคุม ดูแล ช่วยเหลือผู้เรียนฝึกค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองผู้เรียนได้รับความรู้ทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติ ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการคิดขั้นสูง ผู้เรียนมีการร่วมกันอภิปราย สรุปความคิดรวบยอดกับเพื่อนร่วมชั้น และมีการนำเสนอเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

5. บทบาทผู้สอน หมายถึง ผู้สอนเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ มีความมุ่งมั่น ตั้งใจและตื่นตัวในการค้นคว้าหาความรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพของตนเอง ติดตามข่าวสาร จัดรูปแบบการเรียนรู้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้และสร้างกระบวนการคิดด้วยตนเอง ออกแบบสถานการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายและท้าทาย กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เน้นนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันและมีการสะท้อนให้เห็นพัฒนาการของผู้เรียน จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน จัดแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ เป็นแหล่งความรู้สำคัญสำหรับผู้เรียนในการแนะนำ ช่วยเหลือและสรุปบทเรียน

ครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม หมายถึง ครูในหน่วยงานการศึกษาที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา และส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในส่วนของจังหวัดสมุทรสงคราม ภายใต้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการหรือผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการโรงเรียน ในจังหวัดสมุทรสงคราม ภายใต้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม

สถานศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม หมายถึง หน่วยงานการศึกษาที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา และส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในส่วนของจังหวัดสมุทรสงคราม ภายใต้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนในจังหวัดสมุทรสงคราม ได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู
2. สถานศึกษาในจังหวัดสมุทรสงครามได้แนวทางที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูภายในสถานศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปรับพฤติกรรม พัฒนาตนเอง พัฒนางานวิชาชีพ พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา
3. ครูในสถานศึกษาได้แนวทางในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ใช้ปรับพฤติกรรมและรูปแบบการสอน พัฒนาตนเอง เพื่อส่งผลให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนให้สามารถนำไปใช้ในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและประกอบอาชีพของตนเองในอนาคต

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีวัตถุประสงค์ 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม 2) การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม และ 3) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยผู้วิจัยได้ศึกษา หลักการ แนวคิด ทฤษฎี โดยประกอบด้วย ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร
 - 1.1 ความหมายของภาวะผู้นำของผู้บริหาร
 - 1.2 ความหมายของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม
 - 1.3 ความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม
 - 1.4 องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม
2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก
 - 2.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก
 - 2.2 หลักการ และทฤษฎี การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก
 - 2.3 องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก
- 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร

ความหมายของภาวะผู้นำของผู้บริหาร

นักวิชาการได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำของผู้บริหารไว้หลากหลาย ดังนี้

ชัยเสกฐ์ พรหมศรี (2561 : 53) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่ผู้นำสามารถสื่อสารเพื่อโน้มน้าว ชักจูง สร้างแรงจูงใจให้บุคลากรในองค์กรทำงานด้วยความเต็มใจและเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายร่วมกันภายในองค์กร

ธีรนนต์ โมธรรม (2564 : 26) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง การกระทำของผู้นำที่กำหนดขึ้นเพื่อนำบุคลากรภายใต้การบังคับบัญชาและสร้างอิทธิพลให้เกิดความกระตือรือร้น มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคนในองค์กร ที่นำไปสู่ความเข้าใจที่ชัดเจนเพื่อให้กิจกรรมขององค์กรเดินไปสู่เป้าหมายและประสบความสำเร็จ

ณัฐนิชา พลสีดา (2564 : 18) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่ผู้นำต้องทำในการชี้นำสมาชิกหรือองค์กรเพื่อให้สามารถประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยใช้ความรู้และทักษะในการสื่อสารวิสัยทัศน์อย่างชัดเจน และสามารถโน้มน้าว จูงใจ กระตุ้น และสนับสนุนบุคลากรในองค์กรให้ปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่นและกระตือรือร้นเพื่อสนับสนุนองค์กรด้วยความเต็มใจและยินดีที่จะร่วมมือเพื่อนำไปสู่เป้าหมายร่วมกัน

พัชรภรณ์ ลัมพ์คิน (2564 : 14) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่ผู้นำหรือผู้บริหาร มีความอำนาจที่เพียงพอเพื่อสร้างแรงจูงใจ กระตุ้น โน้มน้าว หรือใช้อิทธิพลต่อบุคคลเพื่อก่อให้เกิดกิจกรรมต่าง ๆ และบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

บริพัฒน์ สารผล (2565 : 16) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมของผู้นำที่สามารถใช้อำนาจและบทบาทของตนเพื่อสร้างความยอมรับและกระตุ้นบุคคลอื่นให้ปฏิบัติตามเป้าหมาย

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่ผู้นำใช้อิทธิพล อำนาจ บทบาทหน้าที่ใช้ในการสื่อสาร โน้มน้าว ชักจูง สร้างแรงจูงใจ ความมุ่งมั่น และความกระตือรือร้นในการทำงานของบุคลากรภายในองค์กร มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีและเป็นที่ยอมรับ เพื่อให้คนในองค์กรปฏิบัติตามอย่างเต็มใจและเต็มความสามารถ ซึ่งจะส่งผลให้องค์กรประสบความสำเร็จและบรรลุถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้

ความหมายของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม

นักวิชาการได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาไว้หลากหลาย ดังนี้

จรีวรรณ จันพลา (2557 : 37) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม หมายถึง ผู้นำที่มีความสามารถในการจูงใจหรือใช้อิทธิพลต่อผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดแนวคิดหรือแรงจูงใจในการพัฒนานวัตกรรม

เวียงวิวรรณ ทำทูล (2557 : 28) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม หมายถึง บุคลิกภาพ คุณลักษณะและบทบาทของผู้นำที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการทำงานของผู้นำเองและบุคคลในหน่วยงาน ด้วยวิธีแปลกใหม่ เพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เกิดการพัฒนาและสร้างมูลค่าที่สูงขึ้นให้แก่องค์กร

จิราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560 : 40) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม หมายถึง การประยุกต์ใช้ความสามารถของผู้บริหารในการนำองค์กร ทั้งวิสัยทัศน์ วิธีการทำงาน แนวทางใหม่ ๆ เพื่อสร้างงานที่มีประสิทธิภาพ ประสานความร่วมมือเพื่อให้บรรลุเป้าหมายไปสู่การสร้างสรรค์นวัตกรรมโดยคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ เป็นองค์ประกอบรวม

กุลชลี จงเจริญ (2561 : 6) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม หมายถึง การแสดงออกถึงบุคลิกลักษณะของผู้นำที่มีสมรรถนะในการบริหาร ความสามารถในการเข้าใจและแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนได้และสามารถตัดสินใจเลือกแนวทางในการแก้ปัญหาได้ด้วยวิธีการใหม่ ๆ ที่มีประสิทธิภาพ เน้นความสัมพันธ์อันดีของบุคลากรภายในองค์กร บุคลากรภายในองค์กรมีความไว้วางใจเชื่อมั่นตลอดจนการใช้บริบทของนวัตกรรมเพื่อให้บุคลากรสามารถสร้างนวัตกรรมจนส่งผลให้เกิดมูลค่าผลลัพธ์ให้สูงขึ้น

บุญญพัฒน์ สิงห์จารย์ (2564 : 33) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม หมายถึง คุณลักษณะหรือพฤติกรรมของผู้นำที่แสดงออกโดยใช้ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ กระบวนการดำเนินงานของบุคคลที่มีอิทธิพลสนับสนุนบุคลากรในองค์กรให้ปฏิบัติตามในการขับเคลื่อนให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ สร้างนวัตกรรมใหม่หรือใช้นวัตกรรมเดิมและดัดแปลงให้ทันสมัย นำไปสู่คุณภาพการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ผลสัมฤทธิ์บรรลุตามวัตถุประสงค์

ซากีร์ (Sagir, 2017 : 44-55) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม หมายถึง รูปแบบความเป็นผู้นำและพฤติกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนนวัตกรรมภายในองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการสร้างวัฒนธรรมที่ให้คุณค่าและส่งเสริมความคิดใหม่ ๆ การคิดนอกกรอบ และการท้าทายสภาพที่เป็นอยู่ ผู้นำที่มีนวัตกรรมเปิดรับความเป็นไปได้ใหม่ ๆ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง และสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่นทำเช่นเดียวกัน ส่งเสริมสภาพแวดล้อมให้บุคลากรในองค์กรกล้าทดลอง และเรียนรู้จากความล้มเหลว ความเป็นผู้นำเชิงนวัตกรรมถือเป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนนวัตกรรมให้ประสบ

ความสำเร็จและยั่งยืนภายในองค์กร สนับสนุนแก่บุคคลและทีมงานที่รับผิดชอบในการสร้างและนำแนวคิดเชิงนวัตกรรมไปใช้ มีวิสัยทัศน์แห่งการเปลี่ยนแปลงพร้อมรับมือกับสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต การปรับเป้าหมายขององค์กรให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ที่เป็นนวัตกรรม และการจัดการกระบวนการสร้างนวัตกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ความเป็นผู้นำด้านนวัตกรรมเน้นย้ำถึงความสำคัญของการทำงานร่วมกันและการทำงานเป็นทีม เนื่องจากตระหนักดีว่านวัตกรรมที่ประสบความสำเร็จมักต้องใช้เวลา ความเชี่ยวชาญ และทักษะที่หลากหลาย

ฟังก์ และคณะ (Funk & et al., 2022 : 6) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม หมายถึง รูปแบบของภาวะผู้นำที่เกี่ยวข้องกับการนำนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์มาประยุกต์ใช้เพื่อบริหารจัดการบุคลากรและโครงการต่าง ๆ ผู้นำที่มีนวัตกรรมมักจะสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดประสิทธิภาพการทำงานในรูปแบบใหม่และผ่านแนวทางที่แตกต่างจากที่ใช้กันทั่วไป ความสามารถในการประยุกต์นวัตกรรมมีความสำคัญอย่างยิ่งในช่วงเวลาที่มีความไม่แน่นอน ความคลุมเครือ และความเสี่ยง

โจเซฟ (Joshep M, Marron, 2014 : 145-150) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม หมายถึง ภาวะของผู้นำที่มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับปัญหาที่ซับซ้อน และสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ สามารถจัดลำดับความสำคัญในการทำงานได้ เป็นผู้มีจิตใจดี มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ความอดทน ความคิดเชิงกลยุทธ์ สามารถทำงานได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาความหมายของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม สามารถสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม หมายถึง รูปแบบของผู้นำที่มีความสามารถในการจูงใจหรือใช้อิทธิพลต่อผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดแนวคิดหรือแรงจูงใจในการพัฒนานวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพ สร้างการเปลี่ยนแปลง โดยใช้ทั้งความคิด วิธีการ กลยุทธ์ ในทำงานรูปแบบใหม่ ๆ เน้นความสัมพันธ์ภายในของบุคลากรภายในองค์กรให้ทำงานร่วมกันได้ รับมือและบริหารการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และความเสียหรือข้อผิดพลาดต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ตลอดจนเป็นผู้บริหารที่จิตใจดี มีความเห็นอกเห็นใจบุคลากรในองค์กร

ความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม

กุลชลี จงเจริญ (2561 : 7) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสำคัญในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายของการทำงานของบุคลากรภายในองค์กร โดยช่วยส่งเสริมและผลักดันให้บุคลากรเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมุ่งสู่ผลลัพธ์เดียวกัน เสริมสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจในคณะทำงาน รวมถึงการจัดปัญหาต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่สร้างสรรค์และพัฒนาเครื่องมือและนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ อีกทั้งสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรมได้

อรพิน อิมรตัน (2561 : 16-17) กล่าวว่า ความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ได้แก่ พฤติกรรมของผู้บริหารที่ช่วยให้ผู้นำสามารถกำหนดทิศทางขององค์กรอย่างมีกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม ผู้นำสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานไปสู่วิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ บุคลากรมีความร่วมมือร่วมใจในการทำงานก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคลากรภายในองค์กร และช่วยนำพาบุคลากรในการสร้างวัฒนธรรมองค์การที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างนวัตกรรมได้

คณิน คำแพง (2563 : 41) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสำคัญมากต่อการพัฒนาองค์การหรือสถานศึกษา เพราะทุกองค์การหรือสถานศึกษา จะต้องประสบกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี รวมถึงศักยภาพของพลเมืองดังนั้น หากผู้นำองค์การหรือสถานศึกษามีผู้นำเชิงนวัตกรรม ย่อมส่งผลให้สามารถเตรียมรับมือและพัฒนาองค์การหรือสถานศึกษาให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลง

จิระศักดิ์ นามวงษ์ (2563 : 31) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม มีความสำคัญต่อการบริหาร จัดการและควบคุมงานของบุคลากรในองค์กร กล่าวคือ การส่งเสริม แรงจูงใจและจุดประกายให้บุคลากรสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน องค์กรมีเป้าหมายชัดเจนและบุคลากรมีความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน เกิดมีมิตรภาพที่ดีภายในคณะทำงาน บุคลากรภายในองค์กรสามารถทำงานร่วมกันได้ด้วยความไว้วางใจและเชื่อใจ สามารถจัดการและส่งเสริมให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าหมายและวิสัยทัศน์ขององค์กร และสามารถกำหนดทิศทาง วางแผนกลยุทธ์ขององค์กรได้อย่างดี กลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่แปลกใหม่ สร้างสรรค์ การคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรมใหม่ ๆ ในการพัฒนาการบริหารจัดการและพัฒนาองค์การ การบริหารจัดการด้วยวิธีการทำงานในรูปแบบของเครือข่ายและสามารถสร้างวัฒนธรรมองค์การเชิงนวัตกรรมได้

ฐิตินันท์ นันทะศรี (2562 : 71) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสำคัญต่อการบริหารงานขององค์กร คือ ผู้นำที่มีทักษะ ความสามารถ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานในองค์กรทั้งระบบ

วัชรพงศ์ ทศนบรรจง (2563 : 27) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสำคัญต่อการบริหารงานเนื่องจากเป็นผู้ที่ส่งเสริมให้ผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาได้มีการพัฒนาตนเอง โดยการนำนวัตกรรมเข้ามาใช้

Loader, A. (2016, อ้างถึงใน กุลชลี จงเจริญ, 2561 : 7) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม มีความสำคัญ คือ 1) สามารถวางแผนอนาคตขององค์กรโดยใช้กลยุทธ์เชิงนวัตกรรม โดยจะทำให้องค์กรมีความได้เปรียบในการแข่งขันในทุก ๆ ด้าน 2) บุคลากรภายในองค์กรสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างกลมกลืน มีความไว้วางใจ เป็นหนึ่งเดียวกัน เชื่อใจในกลุ่มงานของตนเอง 3) เกิดประสิทธิภาพในการสื่อสารที่ชัดเจนและนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายด้วยวิธีการที่สร้างสรรค์

4) บุคลากรในองค์กรเกิดความคิดสร้างสรรค์และมีแรงบันดาลใจในการทำงาน 5) เกิดองค์กรแห่งนวัตกรรมที่เน้นในการผลิตนวัตกรรม

สรุปได้ว่า ความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การช่วยสนับสนุน และผลักดันให้มีการสร้างนวัตกรรมมาใช้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนแนวคิดใหม่ ๆ การเป็นผู้นำเชิงนวัตกรรมที่มุ่งเน้นการสร้างบรรยากาศในการทำงานที่เอื้อต่อการคิดค้นนวัตกรรม บุคลากรภายในองค์กรสามารถทำงานร่วมกันด้วยความไว้วางใจและเชื่อใจ ในเวลาเดียวกันก็สามารถนำความคิดเชิงนวัตกรรมมาช่วยแก้ปัญหาและสร้างสรรค์นวัตกรรมที่จะนำไปสู่ การสร้างสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม

องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

นักวิชาการได้ให้องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ไว้หลากหลาย ดังนี้

ฐิตินันท์ นันทะศรี (2562 : 93-106) กล่าวว่าองค์ประกอบมี ดังนี้ 1) การมีบุคลิกภาพเชิงนวัตกรรม 2) การมีทักษะการคิดสร้างสรรค์ 3) การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม นวัตกรรม 4) การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม และ 5) การแสดงบทบาทหน้าที่เชิงนวัตกรรม

บุญญพัฒน์ สิงห์จารย์ (2564 : 149-150) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ ได้กล่าวว่า องค์ประกอบมี ดังนี้ 1) การสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม 2) การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม 3) การมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม และ 4) การทำงานเป็นทีมเชิงนวัตกรรม

สุริยา สรวงศิริ (2564 : 915) ได้ทำการวิจัยเรื่อง องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุตรธานี เขต 2 ได้กล่าวว่า องค์ประกอบมีดังนี้ 1) การคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม 2) การสร้างบรรยากาศเชิงนวัตกรรม 3) การสร้างเครือข่ายเชิงนวัตกรรม และ 4) วิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม

ชัตสกร พิกุลทอง (2565 : 178-192) ได้ทำการวิจัยเรื่อง องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ได้กล่าวว่า องค์ประกอบมี ดังนี้ 1) ด้านเครือข่ายการเรียนรู้ 2) ด้านการทำงานเป็นทีม 3) ด้านการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง 4) ด้านเทคโนโลยียุคดิจิทัล 5) ด้านการบูรณาการ และ 6) ด้านความคิดสร้างสรรค์

บริพัฒน์ สารผล (2565 : 34) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาอุตรธานี ได้กล่าวว่า องค์ประกอบมี ดังนี้ 1) การมีความคิดสร้างสรรค์ 2) การมีวิสัยทัศน์

การเปลี่ยนแปลง 3) การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม 4) การบริหารความเสี่ยง และ 5) การสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม

ปิยโชติ รอดหลง (2565 : 12) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร กับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท ได้กล่าวว่า องค์กรประกอบมี ดังนี้ 1) การสร้างบรรยากาศในการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม 2) การคัดเลือกคนเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรม 3) การสร้างทีม 4) การจัดการทีมนวัตกรรม 5) การให้รางวัลในการสร้างนวัตกรรม และ 6) การพัฒนาทักษะ

สมพงษ์ เชือกพรหม (2565 : 123-139) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ได้กล่าวว่า องค์กรประกอบมี ดังนี้ 1) ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กร 2) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 3) ด้านการมีส่วนร่วม และ 4) ด้านความคิดสร้างสรรค์

ไพบรียา แลกะสิทธิ์ (2566 : 79-92) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี เขต 2 ได้กล่าวว่า องค์กรประกอบมี ดังนี้ 1) การสร้างวิสัยทัศน์นวัตกรรม 2) การมีศรัทธาและบารมี 3) การมีกลยุทธ์นวัตกรรม และ 4) การเป็นนักสร้างเครือข่ายนวัตกรรม

จันทร์ศิริสิริ (Chansirisira, 2022 : 1-12) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมประกอบด้วย 1) การสร้างวิสัยทัศน์ 2) ความคิดสร้างสรรค์ และ 3) บรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม

คัญทัฬห (Khanthap, 2022 : 51) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมประกอบด้วย 1) การบริหารความเสี่ยง 2) ความสร้างสรรค์ด้านนวัตกรรม 3) เครือข่ายนวัตกรรม 4) กลยุทธ์เชิงนวัตกรรม และ 5) วิสัยทัศน์แห่งนวัตกรรม

ราห์แมน (Rahman, 2016 : 206-223) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมประกอบด้วย 1) องค์กรแห่งนวัตกรรม (Innovative Organization) 2) การจัดการนวัตกรรม (Management Innovations) 3) การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ที่เกี่ยวข้อง (Interaction with stakeholders) และ 4) ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence)

ตารางที่ 2.1 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม

องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	ลูตินันท์ นันทะศรี (2563 : 93-106)	บุญพัฒน์ สิงห์จาร์ (2564 : 149-150)	สุริยา สรวงศิริ (2564 : 915)	ชัตสกร พิกุลทอง (2565 : 178-192)	บริพัทธ์ สารผล (2565 : 34)	ปิยชาติ รอดหลง (2565 : 12)	สมพงษ์ เชื้อกพรหม (2565: 123-139)	เปรมยา แลกะสิทธิ์ (2566 : 79-92)	ราห์แมน (Rahman, 2016: 206-223)	คัญทัพ (Khanthap, 2022 : 51)	จันทร์ศิริสิริ (Chansirisira, 2022 : 1-12)	ความถี่	ร้อยละ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11	
1) การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม	✓	✓	✓				✓	✓		✓	✓	7*	63.63
2) การทำงานเป็นทีม	✓	✓		✓	✓	✓	✓					6*	54.54
3) ทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓					7*	63.63
4) การแสดงบทบาทหน้าที่เชิงนวัตกรรม	✓											1	9.09
5) การมีบุคลิกภาพเชิงนวัตกรรม	✓											1	9.09
6) บรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม		✓	✓			✓	✓				✓	5*	45.45
7) การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง				✓								1	9.09
8) การบูรณาการ				✓								1	9.09
9) การใช้เทคโนโลยี				✓								1	9.09
10) เครือข่ายการเรียนรู้นวัตกรรม			✓	✓				✓	✓	✓		5*	45.45
11) การมีศรัทธาและบารมี								✓				1	9.09
12) การมีกลยุทธ์นวัตกรรม								✓		✓		2	18.18
13) ความฉลาดทางอารมณ์									✓			1	9.09
14) การจัดการนวัตกรรม						✓			✓			1	9.09
15) การมีจริยธรรม												1	9.09
16) การบริหารความเสี่ยง					✓					✓		3	27.27
17) การมีวิสัยทัศน์แห่งการเปลี่ยนแปลง					✓							2	18.18
18) การให้รางวัลนวัตกรรม						✓						1	9.09
19) การพัฒนาทักษะ						✓						1	9.09

จากตารางที่ 2.1 สรุปได้ว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ใช้เกณฑ์ที่สอดคล้องกันตั้งที่ความถี่มากกว่าหรือเท่ากับ 5 ตามที่ผู้วิจัยกำหนดนั้น ประกอบด้วย 5 ด้าน

1. การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม ได้รวมขอบข่ายที่นักวิชาการและนักวิจัยได้กล่าวถึง ซึ่งมีความหมายสอดคล้องกันเข้าเป็นขอบข่ายเดียวกัน ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม การสร้างวิสัยทัศน์นวัตกรรม ด้านการมีวิสัยทัศน์ วิสัยทัศน์แห่งนวัตกรรม และ การสร้างวิสัยทัศน์ รวมความถี่เท่ากับ 7 คิดเป็นร้อยละ 63.63 โดยใช้ชื่อขอบข่ายองค์ประกอบว่า “ด้านการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม”

2. การทำงานเป็นทีม ได้รวมขอบข่ายที่นักวิชาการและนักวิจัยได้กล่าวถึง ซึ่งมีความหมายสอดคล้องกันเข้าเป็นขอบข่ายเดียวกัน ได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการมีส่วนร่วม การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม และ การทำงานเป็นทีมเชิงนวัตกรรม และการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม รวมความถี่เท่ากับ 6 คิดเป็นร้อยละ 54.54 โดยใช้ชื่อขอบข่ายองค์ประกอบว่า “ด้านการทำงานเป็นทีม”

3. การมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม ได้รวบรวมขอบข่ายที่นักวิชาการและนักวิจัยได้กล่าวถึง ซึ่งมีความหมายสอดคล้องกันเข้าเป็นขอบข่ายเดียวกัน ได้แก่ การคิดสร้างสรรค์ การมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม ด้านความคิดสร้างสรรค์ การมีความคิดสร้างสรรค์ และ ความสร้างสรรค์ด้านนวัตกรรม รวมความถี่เท่ากับ 7 คิดเป็นร้อยละ 63.63 โดยใช้ชื่อขอบข่ายองค์ประกอบว่า “ด้านการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม”

4. บรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม ได้รวบรวมขอบข่ายที่นักวิชาการและนักวิจัยได้กล่าวถึง ซึ่งมีความหมายสอดคล้องกันเข้าเป็นขอบข่ายเดียวกัน ได้แก่ การสร้างบรรยากาศในการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม บรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม การสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กร รวมความถี่เท่ากับ 5 คิดเป็นร้อยละ 45.45 โดยใช้ชื่อขอบข่ายองค์ประกอบว่า “บรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม”

5. เครือข่ายการเรียนรู้นวัตกรรม ได้รวมขอบข่ายที่นักวิชาการและนักวิจัยได้กล่าวถึง ซึ่งมีความหมายสอดคล้องกันเข้าเป็นขอบข่ายเดียวกัน ได้แก่ การสร้างเครือข่ายเชิงนวัตกรรม ด้านเครือข่ายการเรียนรู้ การเป็นนักสร้างเครือข่ายนวัตกรรม เครือข่ายนวัตกรรม การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เกี่ยวข้อง รวมความถี่เท่ากับ 5 คิดเป็นร้อยละ 45.45 โดยใช้ชื่อขอบข่ายองค์ประกอบว่า “เครือข่ายการเรียนรู้นวัตกรรม”

ผู้วิจัยได้รวบรวมความหมายหรือคำจำกัดความของนักวิชาการไว้อย่างหลากหลาย ซึ่งอาจจะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละบริบทและสถานการณ์ ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า และเลือกความหมายที่มีความสอดคล้องกับหัวข้อของงานวิจัย ซึ่งมีดังต่อไปนี้

การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม

เวียงวืวรรณ์ ทำทูล (2557 : 7) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม หมายถึง ระดับการปฏิบัติที่ผู้บริหารมุ่งมั่นพัฒนาในด้านการผลิตนวัตกรรมเพื่อเพิ่มพูนคุณภาพการศึกษาไปสู่ให้บรรลุผลโดยต้องการประกอบด้วย การเป็นแบบอย่างที่ดี การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ และการสื่อสารวิสัยทัศน์ การสร้างวิสัยทัศน์

จิราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560 : 17) ได้กล่าวถึง การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม หมายถึง การมีวิสัยทัศน์ที่เข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบันทันโลก สามารถกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจได้ชัดเจน กว้างไกล สามารถคาดคะเนการเปลี่ยนแปลงในอนาคตเนื่องด้วยการปรับเปลี่ยนของระบบการเรียน การศึกษา โดยให้ความสนใจไปที่การสร้างสรรค่นวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ดีขึ้น และนำไปใช้เพื่อก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ต้องการที่จะส่งผลให้นาพองค์กรไปอยู่ในระดับมาตรฐานที่สูงขึ้น

ปวีณา กันกิน (2560 : 6) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม หมายถึง ระดับการปฏิบัติของผู้บริหาร สถานศึกษาที่แสดงออกในการมุ่งเน้นการสร้างวิสัยทัศน์ที่เปลี่ยนแปลงไปสู่การสร้างสรรคร์เครื่องมือและนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อตอบโจทย์รูปแบบการศึกษาในอนาคตอีกทั้งช่วยเพิ่มคุณภาพงานทางวิชาการของสถานศึกษาไปสู่วิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้

ดังนั้น จึงสามารถสรุปได้ว่า การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มุ่งมั่นในการสร้างสรรค์ ผลิต และพัฒนาสิ่งแปลกใหม่และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มีวิสัยทัศน์ที่ทันยุคทันสมัย มีความสามารถในการประเมินแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงในแวดวงการศึกษากำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน ครอบคลุมทุกด้านและสอดคล้องกับบริบทขององค์กร สามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำสิ่งใหม่มาปรับใช้และปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต สามารถสื่อสารกับบุคลากรมีความเข้าใจวิสัยทัศน์ได้อย่างชัดเจน มอบหมายวิธีการและนโยบายเพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ตามที่ตั้งไว้ยอมรับที่จะปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์นั้น และนิเทศติดตามประเมินผลการดำเนินงาน เป็นตัวอย่างที่ดี ปฏิบัติตามวิสัยทัศน์

การทำงานเป็นทีม

อรพิน อิมรัตน์ (2561 : 6) กล่าวว่า การทำงานเป็นทีม หมายถึง ผู้บริหารมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน กระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ ร่วมใจในการทำงาน มีส่วนร่วมในการเสนอแนะความคิดเห็นเพื่อร่วมแก้ไขปัญหา สร้างสัมพันธภาพที่ดีในสถานศึกษา ส่งเสริมการทำงานให้บุคลากรมีการทำงานเป็นทีมและสร้างความไว้วางใจระหว่างกัน เปิดโอกาสให้ทุกคนสร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน

ฐิตินันท์ นันทะศรี (2562 : 14) กล่าวว่า การทำงานเป็นทีม หมายถึง ลักษณะเด่นของผู้บริหารสถานศึกษาที่สะท้อนถึงทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในการบริหาร

จัดการ รวมถึงความสามารถในการดำเนินงานอย่างคล่องแคล่วผ่านการใช้กระบวนการทำงานร่วมกับทีมในรูปแบบใหม่ และการเป็นผู้นำที่มีศักยภาพสูง ผู้บริหารจะส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรอย่างเต็มที่ ซึ่งส่งผลให้การทำงานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ

บุญญพัฒน์ สิงห์จารย์ (2564 : 47) กล่าวว่า การทำงานเป็นทีม หมายถึงการร่วมกันกำหนดภารกิจและเป้าหมายให้สอดคล้องและเดินไปในทิศทางเดียวกันอย่างกลมเกลียว พร้อมสร้างความสัมพันธ์อันดีและความไว้วางใจระหว่างกัน ทำให้บุคลากรมีความมั่นใจในองค์กร การแสดงออกถึงความห่วงใยและการดูแลซึ่งกันและกันส่งผลให้การทำงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยการมอบหมายบทบาทและหน้าที่อย่างชัดเจนให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา ทั้งยังสนับสนุนให้ครูสร้างหรือปรับใช้นวัตกรรมในการทำงาน พร้อมส่งเสริมการทำงานร่วมกันในการถ่ายทอดความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านนวัตกรรม เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการทำงานให้ดียิ่งขึ้น

ดังนั้น สรุปได้ว่า การทำงานเป็นทีม หมายถึง หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่เป็นผู้นำทีมที่มีคุณภาพ ส่งเสริม กระตุ้นให้บุคลากรมีการทำงานเป็นทีม ร่วมใจในการทำงาน กำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรอย่างชัดเจน มีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ทำงานไปในทิศทางเดียวกันและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีส่วนร่วมในการเสนอแนะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อร่วมแก้ไขปัญหา สร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีในสถานศึกษา สร้างความไว้วางใจเชื่อใจระหว่างกัน สนับสนุนครูให้สร้างนวัตกรรมหรือนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน

การมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม

ปวีณา กันถิ่น (2560 : 7) กล่าวว่า การมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม หมายถึง ระดับการปฏิบัติของผู้บริหารที่แสดงออกถึงรูปแบบหรือทางเลือกใหม่ ๆ เพื่อส่งเสริม การปฏิบัติงานของครูและการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำมาสู่การพัฒนาตนเองและ เปลี่ยนแปลงระบบวิธีการทำงาน

คณิน คำแพง (2563 : 8) กล่าวว่า การมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมการปฏิบัติตนของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งแสดงออกการมีจินตนาการ เชื่อมโยงความรู้เดิมไปสู่จินตนาการใหม่ ๆ เรื่องใหม่ ๆ การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม การมีความยืดหยุ่นและการปรับตัวในการทำงานให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ

จิระศักดิ์ นามวงษ์ (2563 : 9) กล่าวว่า การมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมหมายถึง คุณลักษณะหรือพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่แสดงออกถึงการมีความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ ความยืดหยุ่น จินตนาการ และการยอมรับความผิดพลาด

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการ เชื่อมโยงความรู้เดิมไปความรู้ใหม่ มีความ

ยืดหยุ่น สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ หมั่นหาความรู้เพื่อพัฒนาความสามารถของตนเอง สามารถคิดหารูปแบบทางเลือกในการส่งเสริมหรือเปลี่ยนแปลงระบบการทำงาน สามารถทำงานเป็นทีม และมีส่วนร่วมกับบุคลากรภายในองค์กร อีกทั้งยอมรับความผิดพลาดในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น

บรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม

จิระศักดิ์ นามวงษ์ (2563 : 9) กล่าวว่า บรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม หมายถึง คุณลักษณะหรือพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม ได้แก่ การมีวัฒนธรรมองค์การ การสร้างเครือข่าย และการใช้เทคโนโลยี

บุญญพัฒน์ สิงห์จรรย์ (2564 : 52) กล่าวว่า บรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม หมายถึง การใช้ความรู้และประสบการณ์ในการบริหารงานแบบ กัลยาณมิตร แสดงศักยภาพที่ดีทั้งภูมิรู้ภูมิธรรม เป็นต้นแบบให้แก่ครูได้ ส่งเสริมสร้าง แรงจูงใจให้บุคลากรเป็นรายบุคคลในการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนานวัตกรรม

นันทิยา ยิ้มรักษา (2565 : 884) กล่าวว่า บรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม หมายถึง การวางแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนาองค์กรเพื่อก้าวไปสู่องค์กรนวัตกรรม เน้นการสร้างวัฒนธรรมภายในองค์กร โดยให้ความสำคัญกับการสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการสร้างสรรค นวัตกรรมใหม่ ๆ ส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเสมอภาคและเต็มที่ รวมถึงสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรแสวงหาความรู้เพื่อนำมาพัฒนานวัตกรรมและสร้างผลงานคุณภาพให้แก่องค์กร

สรุปได้ว่า บรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการให้ความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมของสถานศึกษาให้เป็นองค์กรที่เห็นคุณค่าของนวัตกรรม จัดบรรยากาศ ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษา มีความพร้อม ในการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อสร้างสรรค์ และพัฒนานวัตกรรม ใช้รูปแบบการปฏิบัติงานที่หลากหลาย นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในการทำงานเพื่อตอบสนองความต้องการของบุคลากร สร้างวัฒนธรรมองค์การ การบริหารงานแบบกัลยาณมิตร แสดงศักยภาพที่ดี เป็นต้นแบบให้แก่ครู

เครือข่ายการเรียนรู้นวัตกรรม

สุริยา สรวงศิริ (2564 : 917) กล่าวว่า เครือข่ายการเรียนรู้นวัตกรรม หมายถึง ทักษะและความสามารถในการจัดตั้งชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การร่วมกันแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ อีกทั้งการร่วมมือกันในการทำงาน เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมาย

ชัตสกร พิกุลทอง (2565 : 186) กล่าวว่า เครือข่ายการเรียนรู้นวัตกรรม หมายถึง การทำงานร่วมกันอย่างเป็นกัลยาณมิตรจนเกิดเครือข่ายการเรียนรู้ที่เข้มแข็ง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีการระดมสมอง จนกระทั่งสรุปองค์ความรู้ร่วมกันและสะท้อนผลการเรียนรู้

ไพบรียา แลกะสิทธิ์ (2566 : 90) กล่าวว่า เครือข่ายการเรียนรู้นวัตกรรม หมายถึง บุคลากรมีเป้าหมายร่วมกันชัดเจน มีการทำงานร่วมกันและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

ราห์แมน (Rahman, 2016: 210) กล่าวว่า เครือข่ายการเรียนรู้นวัตกรรม หมายถึง องค์การต้องมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างบุคลากรในองค์กร และบุคคลที่เกี่ยวข้องภายนอกองค์กร เพื่อก่อให้เกิดแนวคิดใหม่ๆ

สรุปได้ว่า เครือข่ายการเรียนรู้นวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงถึงความสามารถในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และอย่างเป็นมิตรระหว่างบุคลากรภายในและภายนอกองค์กร มีการระดมสมอง สรุป และสะท้อนผลการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อก่อให้เกิดแนวความคิดใหม่ ๆ จนเกิดเครือข่ายการเรียนรู้ที่เข้มแข็ง อีกทั้งบุคลากรในองค์กรต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจนร่วมกัน

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก

ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก

ไพศาล เครือแสง (2556 : 21) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) คือกระบวนการเรียนที่ผู้เรียนมีบทบาทหลักในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเชื่อมโยงเนื้อหากับประสบการณ์ที่มีอยู่เดิม และแยกแยะความรู้ที่เคยรู้กับสิ่งที่ได้เรียนรู้ใหม่ ๆ ผู้เรียนสามารถประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง เติบโตเต็มความรู้ที่ขาด และสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้อย่างมีระบบ เป็นการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งกว่าแบบดั้งเดิมซึ่งเน้นการฟังบรรยายและท่องจำ ในการเรียนแบบนี้ ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีแบบแผน รวมถึงการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนมีหน้าที่จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนมีคุณภาพสูงสุด นอกจากนี้ การสอนแบบนี้ยังครอบคลุมถึงการประเมินผลและวิเคราะห์ผล การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กรวี นันทชาติ (2562 : 16) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก หมายถึง รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค รูปแบบ กลวิธีการสอนที่แปลกใหม่ ทันสมัย และหลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนจะได้มีความสนใจและเกิดทักษะต่าง ๆ และออกแบบการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง จัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้ผู้เรียนเป็นผู้ร่วมออกแบบการเรียนจัดการเรียนรู้

พลอยไพลิน นิลกรรม (2562 : 1) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก หมายถึง การเรียนรู้ผ่านการลงมือทำด้วยตัวผู้เรียนเอง ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับทักษะการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ ไม่เน้นไปที่การบรรยายจากผู้สอน ผู้สอนต้องคิดค้นหากิจกรรมในการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน ใช้ทักษะการสื่อสาร เช่น การอ่านและการเขียน ตลอดจนการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และทักษะการแก้ไขปัญหา

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกำแพงเพชร (2564 : 5) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมโดยตรงผ่านการปฏิบัติด้วยตนเองและใช้ทักษะการคิดขั้นสูงเพื่อประมวลผลความรู้ที่ได้รับ ผู้เรียนจะเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับสารกลายเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้แบบนี้มีพื้นฐานจากแนวคิดสำคัญสองประการ คือ 1) มนุษย์มีความต้องการเรียนรู้ตามธรรมชาติ และ 2) มนุษย์ทุกคนมีรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ซึ่งสะท้อนถึงความหลากหลายในกระบวนการเรียนรู้

บอนล์เวล และ ไอสัน (Bonwell & Eison, 1991 : 2-5) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมมากกว่าการรับฟัง โดยผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในกระบวนการการเรียนรู้ ผู้สอนจะเป็นผู้นำเสนอเนื้อหาความรู้และสร้างโอกาสให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมเพิ่มเติม เช่น การอ่าน การเขียน การอภิปราย และการแก้ปัญหา จะถูกนำเข้ามาในกระบวนการการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเป็นประจำ และในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เหล่านี้ครูจะเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน เช่น การคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า โดยผู้สอนสามารถเลือกใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน วิธีเหล่านี้รวมถึงการอภิปรายเพื่อเรียนรู้เทคนิคการตั้งคำถามเพื่อส่งเสริมการสำรวจและสืบค้นเรื่องที่เรียน การเขียนเรื่องสั้นและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนในห้องเรียน และการนำเสนอหรือการแสดงบทบาทสมมติ

Brame (เบรม, 2016 : 1) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก หมายถึง กิจกรรมที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติเพื่อสร้างความรู้และความเข้าใจ กิจกรรมเหล่านี้มีความหลากหลายโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีการคิดในระดับสูงขึ้นไป รวมถึงการมีสติความรู้ (Metacognition) เป็นหนึ่งองค์ประกอบสำคัญ ซึ่งเป็นกระบวนการคิดของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนรู้ของตนเองและช่วยเชื่อมโยงระหว่างกิจกรรมและการเรียนรู้ได้

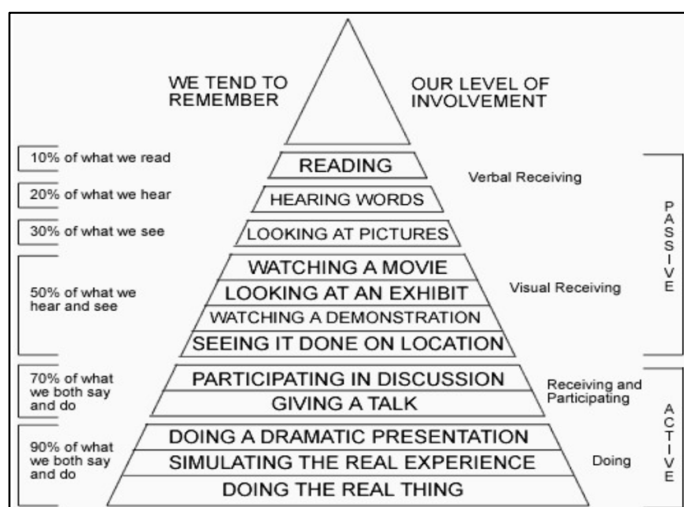
Mercat (เมอร์แคท, 2021 : 161) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก หมายถึง การสอนที่เน้นผู้เรียนอยู่ในศูนย์กลาง โดยไม่จำกัดเพียงเนื้อหาเท่านั้น แต่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมายและส่งเสริมทักษะการคิดระดับสูงและความสามารถในการแก้ปัญหา มาตรฐานการเรียนรู้แบบเชิงรุกส่งเสริมการมีส่วนร่วม การร่วมมือ และการคิดอย่างวิจารณ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ซึ่งสุดท้ายจะนำไปสู่ความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

จากการศึกษาความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก หมายถึง การจัดที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นบทบาทหลักในห้องเรียน ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีโอกาสได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองไม่ใช่เพียงแค่การจดจำข้อมูล มีปฏิสัมพันธ์ สื่อสาร พุดคุยกับบุคคลรอบข้างมีการจัดการเรียนรู้ใช้เทคนิค รูปแบบ กลวิธีการสอนที่หลากหลาย มีการสร้างสภาพแวดล้อมที่กระตุ้นและส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดความตื่นตัว เป็นการเชื่อมโยงระหว่างความรู้เก่ากับความรู้ที่ได้รับใหม่เพื่อไปสู่กระบวนการประมวลผลอย่างเป็นระบบที่ก่อให้เกิดเป็นองค์ความรู้ ผ่านการอ่าน การเขียน การโต้ตอบ การแก้ปัญหา การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

หลักการและทฤษฎีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะโดยเน้นการส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้และผสมผสานองค์ความรู้ในการนำไปปรับใช้จริง แนวคิดนี้มีพื้นฐานมาจากแนวคิดทางการศึกษาที่เน้นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ทฤษฎีสรณนิยม (Constructivist) ซึ่งมีรากฐานมาจากทฤษฎีจิตวิทยาและปรัชญาทางการศึกษา โดยประกอบด้วยทฤษฎีหลัก ๆ ได้แก่ การพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget's Cognitive Development Theory) และทฤษฎีที่เน้นปฏิสัมพันธ์และวัฒนธรรมของไวโกตสกี (Vygotsky's Sociocultural Theory Of Cognitive Development) ซึ่งให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ใหม่ด้วยตนเอง โดยใช้ความรู้ใหม่ที่ได้รับมาใหม่ผสมผสานกับประสบการณ์ส่วนตัวที่ผ่านมาในอดีตไปปรับประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ในชีวิตจริง รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกเป็นการเปลี่ยนบทบาทผู้เรียนจาก ผู้ฟัง (Passive learner) ให้กลายเป็น ผู้เรียนที่กระตือรือร้น (Active learner) กิจกรรมออกแบบจะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีทักษะการเรียนรู้ผ่านการสื่อสาร เช่น การอ่าน และการเขียน จนถึงทักษะขั้นสูง มีการเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่และประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ จนสร้างเป็นองค์ความรู้ของตนเอง (กรวิ นันทชาต, 2562 : 16, ทิศนา แคมมณี, 2557 : 45, Pardjono, 2016: 176)

การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) พัฒนาให้ผู้เรียนมีความคงทนในการจดจำความรู้ของตนเองได้นานมากกว่าการจัดการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นเพียงผู้รับ เพราะการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกทำงานร่วมกับระบบการทำงานของสมองด้านการจดจำ โดยความสามารถของสมอง คือ การจัดเก็บและจดจำสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติและการโต้ตอบระหว่างเพื่อนร่วมห้องเรียน ผู้สอน สิ่งแวดล้อม บรรยากาศในห้องเรียน และองค์ประกอบอื่น ๆ การเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเองจะส่งผลให้สามารถกักเก็บและจดจำความรู้ไว้ในระบบความจำได้ในระยะยาว (Long term memory) ตามทฤษฎี พีระมิตแห่งการเรียนรู้ของ Edgar Dale ดังแผนภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 : พีระมิตแห่งการเรียนรู้ (Dale, 1969 as cited in Hartog et al., 2014 : 6)

จากแผนภาพ จะเห็นได้กว่า การจัดการเรียนรู้ผ่านการอ่าน ท่องจำ ผู้เรียนสามารถจดจำได้ ร้อยละ 10 การจัดการเรียนรู้ผ่านการฟังบรรยายผู้เรียนจำได้ ร้อยละ 20 การจัดการเรียนรู้โดยใช้ ภาพประกอบ ผู้เรียนสามารถจำได้ ร้อยละ 30 การจัดการเรียนรู้โดยการจัดประสบการณ์ผ่านการ รับชมสื่อวีดิทัศน์ ภาพยนตร์ นิทรรศการ การทดลอง การสาธิต และการไปทัศนศึกษา ผู้เรียนสามารถ จดจำได้ ร้อยละ 50 การให้ผู้เรียนมีโอกาสนในการค้นคว้าความรู้ พูดคุย อภิปราย ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ร้อยละ 70 และการนำเสนองานด้านวิชาการ การเรียนรู้ผ่านบทบาทสมมุติ หรือการได้ปฏิบัติใน สภาพจริง จะทำให้เกิดการเรียนรู้สูงถึง ร้อยละ 90 ดังนั้นจึงสามารถกล่าวได้ว่า การเรียนรู้ที่ดีที่สุด คือ การที่ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง การสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีโอกาสดลงมือทำ รับประสบการณ์ตรง ปฏิบัติด้วยตนเอง (Learning by Doing) มากกว่าการฟังบรรยายเพียง อย่างเดียว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนักปรัชญาการศึกษาที่สำคัญ คือ จอห์น ดิวอี้ (John Dewey)

หลักการออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้สอนจัดการ เรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 2 แนวคิด

1. แนวคิดของบลูม (Bloom's Taxonomy) นักการศึกษาชาวอเมริกัน มีความเชื่อว่า การจัดการเรียนรู้ที่จะบรรลุผลที่ดีและก่อให้เกิดประสิทธิภาพนั้น ผู้สอนต้องกำหนด วัตถุประสงค์ และเป้าหมายให้กระชับ ชัดเจนเพื่อให้ผู้สอนสามารถกำหนดทิศทาง รูปแบบใน การจัดการเรียนรู้ รวมทั้งสามารถออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม โดยเรียกว่า การจำแนกวัตถุประสงค์ทางการศึกษา (Taxonomy of Educational Objectives) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1) ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) หมายถึง การเรียนรู้ทางด้านความรู้ ความคิด การแก้ปัญหาต่าง ๆ จัดเป็นพฤติกรรมด้านสมองที่เกี่ยวกับสติปัญญา โดยประกอบด้วย

การเปลี่ยนระดับพฤติกรรมแบ่งออกเป็น 6 ระดับ ได้แก่ จำ (Remember) เข้าใจ (Understand) ประยุกต์ใช้ (Apply) วิเคราะห์ (Analyze) สังเคราะห์ (Synthesize) ประเมินค่า (Evaluate)

2) ด้านจิตพิสัย ประกอบด้วย 5 พฤติกรรม ได้แก่ การรับรู้ (Receive) การตอบสนอง (Respond) การสร้างค่านิยม (Value) การจัดระบบ (Organize) บุคลิกภาพ (Characterize)

3) ด้านทักษะพิสัย ซึ่งหมายถึง พฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงทักษะการทำงานได้อย่างชำนาญซึ่งสามารถเห็นได้โดยตรง โดยแบ่งออกเป็น 5 ชั้น ได้แก่ การรับรู้ เลียนแบบ (Imitation) การปรับให้เหมาะสม (Manipulation) การหาความถูกต้อง (Precision) การทำอย่างต่อเนื่อง (Articulation) และการทำได้อย่างเป็นธรรมชาติ (Naturalization) (Bloom, 1965 as cited in Crossland, 2015 : 33)

2. แนวคิดสี่เสาหลักทางการศึกษา (Four Pillars of Education) ซึ่งประกอบด้วย การเรียนรู้ 4 ลักษณะ ได้แก่

1) การเรียนรู้เพื่อรู้ คือ การเรียนรู้เพื่อรู้ทุกสิ่งอย่างที่จะก่อเกิดประโยชน์ การแสวงหาและต่อยอดความรู้ รวมถึงการสร้างความรู้ใหม่ เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ที่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

2) การเรียนรู้เพื่อปฏิบัติจริง คือ การเรียนรู้เพื่อการลงมือทำ มุ่งเน้นพัฒนาทักษะและความชำนาญในสมรรถนะทางด้านวิชาการและวิชาชีพ การทำงานร่วมกับผู้อื่น การนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน การได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริงเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสู่การประกอบอาชีพในอนาคต

3) การเรียนรู้เพื่อที่จะใช้ชีวิตร่วมกัน และการเรียนรู้ที่จะใช้ชีวิตกับผู้อื่น คือ การเรียนรู้เพื่อการดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ทั้งการดำเนินชีวิตในการเรียน ครอบครัว สังคม และการทำงานเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ พร้อมทั้งสามารถสร้างประโยชน์ให้เกิดแก่สังคม การจัดการเรียนที่ให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวและเข้าใจกับสังคมที่มีความหลากหลายทางด้าน วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อของแต่ละบุคคลในสังคม หรือที่เรียกว่า สังคมพหุวัฒนธรรม (Multicultural)

4) การเรียนรู้เพื่อชีวิต คือ การเรียนรู้เพื่อให้รู้จักตัวเองอย่างถ่องแท้ รู้ถึงศักยภาพ ความถนัด ความสนใจของตนเอง ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม เลือกแนวทางการพัฒนาตนเอง ตามศักยภาพ วางแผนการใช้ชีวิตในอนาคต การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกด้าน ทั้งด้านจิตใจ ร่างกาย และสติปัญญา ให้ความสำคัญกับจิตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ภาษาและวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม ปรับตัว และปรับปรุงบุคลิกภาพของตน เข้าใจตนเองและผู้อื่น (UNESCO, 2004 : 20-22)

องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ปรียา สมพีช (2559 : 263) กล่าวว่า องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) เป็นการออกแบบการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการสื่อสาร พูดคุย ปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนและผู้เรียนโดยผู้เรียนมีโอกาสนในการออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้
- 2) จัดบรรยากาศที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสืบค้นความรู้ด้วยวิธีการตามแบบฉบับของตนเอง สามารถนำความรู้ไปบูรณาการและนำไปปรับใช้ได้
- 3) ผู้สอนเป็นผู้กำกับ ดูแล และสนับสนุนในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง
- 4) ผู้เรียนใช้ทักษะการการคิด การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การสร้างองค์ความรู้ จนกระทั่งผู้เรียนสามารถวัดผลประเมินผลได้ด้วยตนเองและเกิดประสบการณ์การเรียนรู้

วิทวัส ดวงภูมิเมศ และ วาริรัตน์ แก้วอุไร (2560 : 1-14) กล่าวว่า องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบเชิงรุก ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนและเร้าให้ผู้เรียนความสงสัยในการแก้ปัญหา ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรเริ่มต้นด้วยการนำเข้าสู่บทเรียนเพื่อสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนอยากรู้อยากเห็นและให้ความสนใจกับสิ่งที่กำลังจะได้ศึกษา มีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความรู้ซึ่งกันและกัน กระตุ้นให้ใช้ความรู้จากประสบการณ์เดิม อธิบายหรือหาคำตอบกับสถานการณ์หรือปัญหา
- 2) การจัดกิจกรรมควรเป็นกิจกรรมกลุ่มย่อย กระตุ้นให้นักเรียนใช้ทักษะกระบวนการคิด จำแนก วิเคราะห์ กำหนดประเด็น และทำความเข้าใจของสถานการณ์หรือปัญหาที่กำลังเผชิญหรือสถานการณ์ที่ถูกกำหนดขึ้นและร่วมกันวางแผน กระจายหน้าที่ในการทำงาน ใช้ทักษะการแก้ปัญหาคำหนดกรอบวิธีการและการลงมือปฏิบัติ อย่างเป็นระบบจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ
- 3) การสรุปผลการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนควรมีโอกาสในการสื่อสาร แลกเปลี่ยนเรียนรู้แสดงแนวคิดในการแก้ปัญหาอย่าง สร้างสรรค์และเป็นระบบ ตลอดจนนำเสนอผลการเรียนรู้หรือองค์ความรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย
- 4) การต่อยอดความรู้สู่นวัตกรรม เป็นการนำความรู้ที่ได้ไปบูรณาการกับ วิชาอื่น เพื่อสร้างผลงานหรือชิ้นงานขึ้นมาใหม่ โดยผู้เรียนมีอิสระในการเลือกที่จะสร้างสรรค์หรือออกแบบ นวัตกรรมของตนเอง ในลักษณะของผลงานที่เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มและสามารถเผยแพร่ออกสู่สาธารณะและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ใช้ได้จริง
- 5) การประเมินผลการเรียนรู้เป็นการประเมินเพื่อการเรียนรู้ (Assessment for Learning) โดยทำการประเมินผ่านการเรียนรู้ตลอดทั้งกระบวนการ และผลของการเรียนรู้

โดยประเมินผ่านครูและนักเรียนด้วยตนเอง ผู้สอนกระตุ้นให้นักเรียนอภิปรายร่วมกัน แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสรุปองค์ความรู้ร่วมกันทั้งชั้นเรียน

พรพิมล สุขขาว (2560 : 21) กล่าวว่า องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก ประกอบด้วย การจัดการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยกิจกรรมที่เน้นกระบวนการคิดขั้นสูง และการวิเคราะห์ในการแก้ปัญหา มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการให้นักเรียนแสวงหาความรู้ การจัดรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายผ่านการเรียนแบบกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน ครูเป็นผู้ชี้แนะประสบการณ์ คอยอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีความมุ่งมั่น ตั้งใจ และตื่นตัวในการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562 : 5) กล่าวว่า องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1) การออกแบบการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะการคิด และได้ลงมือทำจริง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

2) การเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อการเรียนรู้ นวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

3) มีการจัดบรรยากาศและการจัดการชั้นเรียนให้มีสภาพแวดล้อมส่งเสริมการเรียนรู้

4) มีการตรวจสอบ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ วัดผลประเมินผลผู้เรียนอย่างเป็นระบบ การนำผลข้อมูลสะท้อนกลับจากการวัดผลและประเมินผลมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้อยู่ในระดับที่ดีขึ้น

ยุพาพัทธ์ สะเดา และคณะ (2562 : 127) กล่าวว่า องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ดังนี้

1) เป็นการเพิ่มพูนทักษะการคิดแก้ปัญหาและนำองค์ความรู้ไปปรับใช้ในชีวิต
2) จัดรูปแบบการเรียนรู้โดยให้เรียนเป็นสำคัญ
3) ผู้เรียนมีโอกาสนในการออกแบบการเรียนรู้และสร้างทักษะ การเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจ

4) ผู้เรียนรู้จักกระบวนการทำงานกลุ่ม มีความรับผิดชอบต่อการเรียน

5) ผู้เรียนบูรณาการและผสมผสานข้อมูลข่าวสารสารสนเทศสู่ทักษะการคิดขั้นสูง

6) ผู้สอนเป็นผู้ดูแลการจัดการเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง

7) ผู้เรียนเกิดทักษะ องค์ความรู้จากประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้และการสรุปองค์ความรู้
สุรัญญา ก้องวัฒนโกศล (2563 : 35) กล่าวว่า องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก มีดังนี้

1) เป็นการสร้างเสริมความสามารถทักษะการคิดและการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2) ผู้เรียนเป็นหลักในการจัดการเรียนรู้

3) ผู้เรียนมีโอกาสในการออกแบบการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้จากการทำงานร่วมกันระหว่าง ผู้สอนและผู้เรียนด้วยตนเอง

4) ผู้เรียนได้เรียนรู้คุณลักษณะอันพึงประสงค์และการบริหารความรับผิดชอบ

5) การจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนนำได้นำข้อมูลสารสนเทศมาปรับใช้

6) ผู้สอนเป็นผู้สนับสนุน ช่วยเหลือ ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

7) ผู้เรียนเกิดทักษะและองค์ความรู้จากการลงมือทำจริงและการสรุปองค์ความรู้

อนุสรา เกลิมศรี (2563: 22) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก ประกอบด้วยหลายองค์ประกอบที่ผู้สอนสามารถนำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีส่วนร่วมจากนักเรียน ประกอบด้วย การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการสะท้อนคิด เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้อย่างเข้มข้น ผู้สอนสร้างประสบการณ์ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ สังเกตสิ่งต่าง ๆ และสะท้อนคิด ผู้สอนสามารถใช้วิธีการสอนที่แตกต่างกันได้ เช่น การทำงานเป็นกลุ่ม การอภิปราย การเขียนบทความ การแก้ปัญหา และการใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อให้การเรียนรู้มีความหลากหลายและน่าสนใจมากขึ้น อีกทั้งผู้สอนต้องมีการใช้สื่อ ทรัพยากร และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อเสริมสนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ชีวิตของตนเองอย่างเหมาะสม

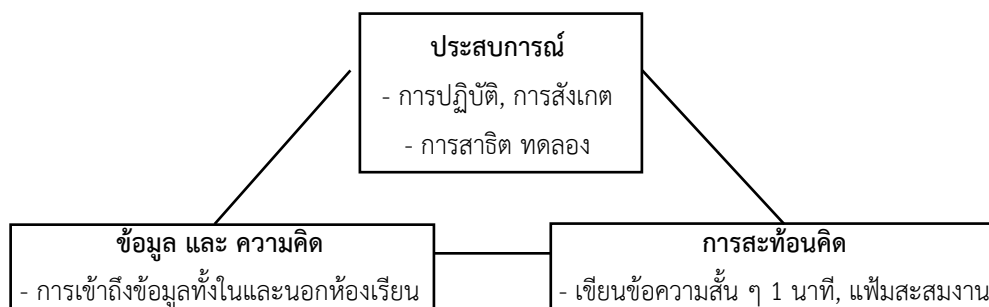
Mayers and Jones (เมเยอร์ และ โจนส์, 1993 : 19-20) กล่าวว่า องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1) ปัจจัยพื้นฐาน (Basic Elements) โดยประกอบด้วยทักษะการสื่อสารทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน รวมถึงการสะท้อนความคิด

2) กลยุทธ์การเรียนรู้ (Learning Strategies) โดยประกอบด้วย การจัดการเรียนรู้ผ่านความร่วมมือในการทำงาน การทำงานกลุ่มขนาดเล็ก การเรียนรู้ผ่านกรณีศึกษา การใช้สถานการณ์จำลอง

3) ทรัพยากรในการสอน (Teaching Resources) โดยประกอบด้วย การอ่าน บทความ การมอบหมายภาระงาน การให้ความรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ และการใช้เทคโนโลยีและอุปกรณ์ทางการศึกษา

ฟิงส์ (Fink, 2003 : 104-105) กล่าวว่า องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากการเรียนรู้ อาจได้มาจากการปฏิบัติ การสังเกต การสะท้อนคิด และการปฏิบัติหมายถึง การเรียนรู้กิจกรรมที่ผู้เรียนได้ลงมือทำด้วยตนเองเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้สอนต้องการถ่ายทอด อาจเป็นการออกแบบกิจกรรม การโต้เถียง การเขียนบรรยาย การนำเสนอข้อมูล รวมถึงการสังเกตจากสิ่งที่ได้ดูและรับชมจากเพื่อนร่วมชั้นเรียน หรือ ผู้สอน และการสะท้อนคิดเป็นวิธีการในการเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้และวิธีการเพื่อสร้างความเข้าใจของตนเอง โดยสามารถทำเพียงคนเดียวหรือทำร่วมกับผู้อื่น

ภาพที่ 2.2 : องค์ประกอบรวมของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก

ริชาร์ดสัน (Richardson, 2015 : 7) กล่าวว่า องค์ประกอบพื้นฐานของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก คือ ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมในกระบวนการเรียนรู้โดยการพูด การเขียน การอ่าน และการสะท้อนคิด โดยสามารถทำได้ด้วยวิธีการดังนี้ 1) กิจกรรมเดี่ยว 2) กิจกรรมคู่ 3) กิจกรรมกลุ่มขนาดเล็ก และ 4) การทำโครงงานร่วมกัน

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ จากแนวคิดของนักวิจัยและนักวิชาการหลายท่านแสดงรายละเอียดการสังเคราะห์ ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.2 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก

องค์ประกอบการจัด การเรียนรู้แบบเชิงรุก	ปรียา สมพีช (2559 : 263)	พรพิมล สุขขาว (2560 : 21)	วิวัฒน์ และ วารินทร์ (2560 : 1-14)	สพฐ. (2561: 5)	ยุพาพัทธ์ และคณะ (2562 : 127)	สุรัญญา ก้องวัฒนโกศล (2563 : 35)	อนุสรรา เกลิมศรี (2563: 22)	Mayers and Jones (1993 : 19-20)	Fink (2003 : 104-105)	R ichardson (2015 : 7)	ความถี่	ร้อยละ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	10	
1) ประสบการณ์ในการเรียนรู้	✓				✓	✓	✓	✓	✓		6*	60.0 0
2) การทำงานร่วมกัน	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	9*	90.00
3) การใช้ทักษะการเรียนรู้	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓		✓	8*	80.0 0
4) การลงมือปฏิบัติจริง	✓		✓	✓		✓	✓		✓		6*	60.00

ตารางที่ 2.2 ต่อ

องค์ประกอบการจัด การเรียนรู้แบบเชิงรุก	ปรียา สมพีช (2559 : 263)	พรพิมล สุขขาว (2560 : 21)	วิวัฒน์ และ วาริรัตน์ (2560 : 1-14)	สพฐ. (2561: 5)	ยุพาพัทธ์ และคณะ (2562 : 127)	สุัญญา กองวัฒนโกศล (2563 : 35)	อนุสรา เกลิมศรี (2563: 22)	Mayers and Jones (1993 : 19-20)	Fink (2003 : 104-105)	R Richardson (2015 : 7)	ความถี่	ร้อยละ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	10	
5) สภาพแวดล้อม บรรยากาศใน ชั้นเรียน		✓	✓			✓		✓			4	40.00
6) บทบาทผู้สอน	✓	✓		✓	✓	✓			✓	✓	7*	70.00
7) การนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน	✓			✓	✓	✓	✓					50.00
8) การสรุปผลการเรียนรู้ องค์ความรู้			✓		✓			✓			3	30.00
9) การใช้สื่อและเทคโนโลยี สารสนเทศ				✓				✓			2	20.00
10) การต่อยอดสู่นวัตกรรม การ สร้างสรรค์ผลงานใหม่			✓								1	10.00
11) การบูรณาการกับวิชาอื่น	✓		✓								2	20.00
12) การวัดผลและประเมินผล	✓		✓	✓							3	30.00
13) การสะท้อนผลการประเมิน มาพัฒนาต่อ				✓							1	10.00

จากตารางที่ 2.2 สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก โดยใช้เกณฑ์
ข้อที่สอดคล้องกัน โดยมีความถี่มากกว่าหรือเท่ากับ 6 ขึ้นไป ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น ประกอบด้วย 5 ด้าน
ได้แก่ 1) ประสพการณ์การเรียนรู้ 2) การทำงานร่วมกัน 3) การใช้ทักษะการเรียนรู้ 4) การลงมือ
ปฏิบัติจริง และ 5) บทบาทผู้สอน โดยมีรายละเอียดเนื้อหา ดังนี้

ประสพการณ์การเรียนรู้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560 : 1) กล่าวว่า ประสพการณ์การเรียนรู้
หมายถึง การที่ผู้สอนจัดประสพการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน จากนั้นผู้เรียนได้รับการส่งเสริมให้สรุป
สิ่งต่าง ๆ ที่ได้จากประสพการณ์ออกมาเพื่อก่อให้เกิดแนวคิด เจตคติ และทักษะที่แตกต่างจากเดิม

ศิริกมล ตาน้อย และ พรภวิชัย เพ็งเอียด (2566 : ออนไลน์) กล่าวว่า ประสพการณ์
การเรียนรู้ หมายถึง วิธีการจัดรูปแบบการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้รับประสพการณ์ตรง เรียนรู้จาก

การลงมือทำจริง มุ่งเน้นที่การสะท้อนผลการเรียนรู้ กิจกรรมอาจเป็นการทดลองในห้องปฏิบัติการ การฝึกงาน การฝึกประสบการณ์

ทรัพย์สิริ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา และ คณะ (2564 : 121) กล่าวว่า ประสบการณ์การเรียนรู้ หมายถึง การเรียนรู้จากการได้ลงมือปฏิบัติจริงหรือผ่านประสบการณ์ตรง และผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียน สะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้โดยใช้ทักษะการคิด การวิเคราะห์ ความคิดของตนออกมา เพื่อก่อให้เกิดทักษะ แนวคิดและนวัตกรรมใหม่ ๆ

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ประสบการณ์การเรียนรู้ หมายถึง การสอนโดยการจัดประสบการณ์ ที่ทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงจะทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสที่จะนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติจริง การสอนนี้จะเน้นการสร้างการสรุปและการสะท้อนผลจากประสบการณ์ที่ได้รับ ผ่านการใช้ทักษะในการคิด การวิเคราะห์ของตนเอง เพื่อให้เกิดแนวคิดและเจตคติใหม่โดยผ่านกิจกรรมการทดลองในห้องเรียนหรือการฝึกประสบการณ์

การทำงานร่วมกัน

แสงดาว ถิ่นหารวงษ์ (2558 : 4) กล่าวว่า การทำงานร่วมกัน หมายถึง การให้ผู้เรียนได้ มีโอกาสในการแสดงความคิดเห็น ตัดสินใจเลือกบทเรียนที่ต้องการเรียนรู้ ผ่านการทำงานร่วมกันกับ เพื่อนร่วมชั้นเรียนในรูปแบบกิจกรรมกลุ่ม การฝึกฝนทักษะการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองด้วย วิธีการต่าง ๆ และการฝึกการแก้ไขปัญหาร่วมกับผู้อื่น

ปรียา สมพิช (2559 : 49) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เป็นการให้นักเรียนเป็นส่วนหนึ่งในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ สามารถร่วมแสดงความคิดเห็น โดยใช้ประสบการณ์เดิมของผู้เรียนเป็นองค์ประกอบ เพื่อให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ สามารถแก้ปัญหาและ นำองค์ความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ควบคู่กับกระบวนการแก้ปัญหา

ธัญญา คุณสุข (2565 : 48) กล่าวว่า การทำงานร่วมกัน หมายถึง การจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-Centered Learning) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ ออกแบบขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน โดยอ้างอิงจากประสบการณ์เดิมของผู้เรียน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การทำงานร่วมกัน หมายถึง การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมที่ให้ผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกบทเรียนที่ต้องการเรียนรู้ สามารถร่วมแสดงความคิดเห็น และร่วมเลือกรูปแบบการจัดการเรียนการสอนได้ การทำงานร่วมกันในรูปแบบกิจกรรมกลุ่ม มีความคิดสร้างสรรค์ ริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ ผู้เรียนฝึกทักษะการค้นคว้าหาความรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ และนำ องค์ความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ควบคู่กับกระบวนการแก้ปัญหา สร้างสรรค์ ริเริ่มสิ่งใหม่ๆ ร่วมกับผู้อื่น โดยใช้ประสบการณ์เดิมของผู้เรียนเป็นองค์ประกอบ

การใช้ทักษะการเรียนรู้

ณัฐพงศ์ กาญจนฉายา (2559 : 208) การใช้ทักษะการเรียนรู้ หมายถึง ทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ แปลกใหม่ เพื่อแสวงหาคำตอบในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ เช่น สถานการณ์เฉพาะหน้าหรือคับขัน

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกำแพงเพชร (2564 : 3-6) กล่าวว่า การใช้ทักษะการเรียนรู้ หมายถึง ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้เพื่อนำไปใช้ปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาหรือการประกอบอาชีพของตนเองในอนาคต รวมถึงเกิดทักษะการคิดขั้นสูงได้แก่ การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า

กมล โพธิเย็น (2564 : 16) กล่าวว่า การใช้ทักษะการเรียนรู้ หมายถึง ผู้เรียนได้ใช้ทักษะการคิดระดับสูงในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินผลการนำไปใช้ รวมถึงผู้เรียนใช้ทักษะในการสื่อสาร มีการอภิปรายและวิพากษ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การใช้ทักษะการเรียนรู้ หมายถึง ผู้เรียนใช้ทักษะและผสมผสานองค์ความรู้ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและประกอบอาชีพในอนาคต แสวงหาวิธีการหาคำตอบในการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์และแปลกใหม่ ผู้เรียนมีการได้ใช้ทักษะการคิดระดับสูงในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินผลนำไปใช้ รวมถึงใช้ทักษะในการสื่อสารมีการอภิปรายและวิพากษ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน

การลงมือปฏิบัติจริง

พรพิมล สุขขาว (2560 : 23) กล่าวว่า การลงมือปฏิบัติจริง หมายถึง นักเรียนได้ปฏิบัติจากประสบการณ์โดยตรงผ่านการออกแบบ ทำการทดลอง ศึกษาจากกรณีศึกษา บทบาทสมมติ กิจกรรมสถานการณ์จำลอง ฯลฯ

กระทรวงศึกษาธิการ (2563 : 25) กล่าวว่า การลงมือปฏิบัติจริง หมายถึง การจัดกิจกรรมในรูปแบบงานกลุ่มที่มุ่งเน้นไปที่การใช้ประสบการณ์ผ่านสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน ผู้สอนดำเนินการควบคุม ดูแล ช่วยเหลือผู้เรียนฝึกค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองได้รับความรู้ทางด้าน ทฤษฎีและปฏิบัติ และทักษะการแก้ปัญหา

ธัญญา คุณสุข (2565 : 50) กล่าวว่า การลงมือปฏิบัติจริง หมายถึง การฝึกลงมือทำเพื่อก่อให้เกิดทักษะต่าง ๆ ตามความสนใจของผู้เรียน และผู้เรียนมีการร่วมกันอภิปราย สรุปความคิด รวบรวมข้อดีเพื่อนร่วมชั้น มีการนำเสนอเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน โดยใช้ทักษะการคิดขั้นสูง ที่เป็นการกระตุ้นให้เกิดความสนใจในการเรียนรู้

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การลงมือปฏิบัติจริง หมายถึง การฝึกลงมือทำเพื่อก่อให้เกิดทักษะต่าง ๆ ตามความสนใจของผู้เรียนที่มุ่งเน้นไปที่การใช้ประสบการณ์ผ่านสถานการณ์จริงใน

ชีวิตประจำวัน ผ่านการออกแบบ ทำการทดลอง ศึกษาจากกรณีศึกษา บทบาทสมมติ กิจกรรมสถานการณ์จำลอง โดยให้นักเรียนทำกิจกรรมรูปแบบกลุ่มผู้สอนดำเนินการควบคุม ดูแลช่วยเหลือผู้เรียนฝึกค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองผู้เรียนได้รับความรู้ทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติ ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการคิดขั้นสูงผู้เรียนมีการร่วมกันอภิปราย สรุปความคิดรวบยอดกับเพื่อนร่วมชั้น และมีการนำเสนอเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

บทบาทผู้สอน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560 : 1) กล่าวว่า บทบาทของผู้สอน หมายถึง ผู้สอนเป็นผู้ที่ใฝ่เรียนใฝ่รู้ มีความมุ่งมั่นตั้งใจ ตื่นตัวและสนใจในการพัฒนาตนเอง ติดตามข่าวสารให้เท่าทันผู้เรียน จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ มีโอกาสได้ลงมือปฏิบัติจริง แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน จัดเตรียมแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ และเป็นแหล่งความรู้สำหรับผู้เรียนในการแนะนำ ช่วยเหลือ และ สรุปบทเรียน

พูนสุข อุดม (2554 : 320-321) กล่าวว่า บทบาทผู้สอน หมายถึง ผู้สอนกระตุ้นให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้และสร้างกระบวนการคิดด้วยตนเอง อีกทั้งจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยวิธีการด้วยวิธีการที่หลากหลาย ตลอดจนกระตุ้นและส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เชิงรุก

พระวิฑูรย์ ปภสสรญาโน (2567 : 299) กล่าวว่า บทบาทผู้สอน หมายถึง ผู้สอนลดบทบาทหน้าที่ในชั้นเรียนลง เป็นเพียงผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน เน้นการปฏิบัติ ลดการบรรยาย และจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้ส่งเสริมและเหมาะสมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า บทบาทผู้สอน หมายถึง ผู้สอนเป็นผู้ใฝ่เรียนใฝ่รู้ มีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง ติดตามข่าวสาร จัดประสบการณ์การเรียนรู้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้และสร้างกระบวนการคิดด้วยตนเอง จัดประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและท้าทาย กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เน้นนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันและมีการสะท้อนให้เห็นพัฒนาการของผู้เรียน จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน จัดแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ เป็นแหล่งความรู้สำคัญสำหรับผู้เรียนในการแนะนำ ช่วยเหลือและสรุปบทเรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บริพัณ สารผล (2565 : 93-119) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงการมีความคิดสร้างสรรค์ การสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม และการบริหารความเสี่ยง 2) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 3) ประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 4) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวก ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 5) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีวิสัยทัศน์ การเปลี่ยนแปลง (X_1) และการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม (X_3) สามารถร่วมกันพยากรณ์ ประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาได้ร้อยละ 26.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถเขียนสมการถดถอย ได้ดังนี้ สมการในรูปคะแนนดิบ $\hat{Y} = 2.135 + 0.305 (X_1) + 0.205 (X_3)$ สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน $\hat{Z} = 0.349 (Z_1) + 0.238 (Z_3)$ 6) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี มี 2 ด้าน คือ การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง และการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม

สุจิตตรา มุลอินทร์ (2565 : 79-92) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจะเขีงเทรา ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับคุณลักษณะของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) คุณลักษณะของผู้บริหารส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 01 ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ (X_2) และด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร (X_5) สามารถร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 42.00 และสามารถเขียนสมการได้ดังนี้ สมการคะแนนดิบ $\hat{Y} = 2.260 + .268 (X_2) + .229 (X_5)$ สมการคะแนนมาตรฐาน $\hat{Z} = .374 (Z_2) + .304 (Z_5)$

ธนัญญา คุณสุข (2565 : 72-90) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) การบริหารงานวิชาการกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมากอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 4) การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี

ราห์แมน อชิคุร์ (2016 : 206-223) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการเชิงกลยุทธ์และการจัดการภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม โดยมีจุดประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบสำหรับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมและระบอบองค์ประกอบและกระบวนการที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้นำเชิงนวัตกรรม โดยผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ความฉลาดทางอารมณ์ การจัดการนวัตกรรม องค์การที่มีนวัตกรรม และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย องค์ประกอบเหล่านี้มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันและส่งเสริมให้เกิดการสร้างสรรค่นวัตกรรม ความฉลาดทางอารมณ์ช่วยให้ผู้นำมีประสิทธิภาพในการทำงาน เนื่องจากสามารถสร้างความไว้วางใจและทำให้บุคลากรมีความมุ่งมั่นต่อเป้าหมาย ส่งผลให้การจัดการนวัตกรรมวัฒนธรรมนวัตกรรม และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นไปอย่างง่ายดาย การจัดการนวัตกรรมจะกำหนดเป้าหมาย หลักการ และนโยบายเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค่นวัตกรรม ขณะที่วัฒนธรรมนวัตกรรมภายในองค์กรจะสนับสนุนให้พนักงานสามารถสร้างผลสำเร็จที่ยิ่งใหญ่ได้ เมื่อองค์กรมีความพร้อมสำหรับนวัตกรรม ผู้นำที่มีนวัตกรรมจะทำงานร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ อย่างไรก็ตาม ผู้นำเชิงนวัตกรรมต้องมีวิสัยทัศน์ในการตัดสินใจว่าควรจะนำเสนอสิ่งใหม่ ๆ เมื่อใด และเมื่อใดที่ไม่ควรทำ

คาทუნา เนโบเดอร์เซ (2023 : 17-34) ได้ศึกษาเรื่อง แง่มุมของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้นำสถานศึกษา งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อทำความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนที่มีความคิดสร้างสรรค์และประสบความสำเร็จ ตลอดจนระบุพฤติกรรมและวิธีการบริหารจัดการที่มีบทบาทในการสร้างและรักษาวรรณธรรมโรงเรียนที่โดดเด่น จากการพิจารณาคำถามย่อยในการวิจัย พบว่าภูมิหลังประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมของโรงเรียนส่งผลต่อระดับการพัฒนาโรงเรียนที่มีความคิดสร้างสรรค์และความสำเร็จ เช่นเดียวกับประสบการณ์ชีวิตของผู้อำนวยการส่งผลต่อการสร้างลักษณะภาวะผู้นำและการพัฒนาความสามารถในการบริหารจัดการ ทักษะคิด และพฤติกรรม ความหลากหลายนี้กำหนดบรรยากาศและวัฒนธรรมของโรงเรียน รวมถึงแรงบันดาลใจที่จะสร้างผู้นำที่มีนวัตกรรม

ศัญทัฬห จุลดิศ (2024 : 50-58) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยและคุณลักษณะของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า ปัจจัยและลักษณะของผู้นำมีอิทธิพลอย่างมากต่อการมีส่วนร่วมของครูในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLCs) ในโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร แบบจำลองความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างเชิงเส้นที่ถูกพัฒนาขึ้นนี้ได้เน้นย้ำถึงปัจจัยทั้ง 5 ปัจจัย ได้แก่ การจัดการเชิงกลยุทธ์ การคิดเชิงสร้างสรรค์ การสร้างสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมในงาน และการจัดการความเสี่ยง รวมถึงลักษณะสำคัญของผู้นำ 3 ประการ ได้แก่ การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ การรับฟังอย่างตั้งใจ และการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง โดยผลการศึกษาพบว่า มีระดับการรับรู้ในปัจจัยและลักษณะเหล่านี้สูง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการดำเนินการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษา จำนวน 407 คน จาก 9 โรงเรียนในจังหวัดสมุทรสงคราม ภายใต้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรสาครสมุทรสงคราม

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูในสถานศึกษาจังหวัดสมุทรสงครามภายใต้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 9 โรงเรียนในจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 407 คน โดยใช้ตารางตารางสำเร็จรูปเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607-610 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 37-43) ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 201 คน

ขั้นที่ 1 คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างแต่ละสังกัด โดยการเทียบบัญญัติไตรยางค์ตามอัตราส่วนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 407 : 201

ขั้นที่ 2 สุ่มกลุ่มตัวอย่างแต่ละสถานศึกษาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำแนกตามสถานศึกษาในจังหวัดสมุทรสงครามจนได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนทั้งหมด 201 คน

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสังกัด จำนวน 9 โรงเรียน ในจังหวัดสมุทรสงคราม

สังกัด	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา		
1. ศรัทธาสมุทร	125	61
2. ถาวรานุกุล	115	57
3. ห้วยหาด	35	17
4. เมธีชุนหะวันวิทยาลัย	13	6
5. สกลวิสุทธิ	13	6
6. อัมพวันวิทยาลัย	67	34
7. วัดบางกะพ้อม (คงลาภยิ่งประชานุสรณ์)	13	6
8. เทพสุวรรณาวิทยุวิทยา	15	8
9. วัดแก้วเจริญอานวยวิทย์	11	6
รวม	407	201

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม 2) การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม 3) ด้านการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม 4) บรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม และ 5) เครือข่ายการเรียนรู้นวัตกรรม ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 82-83) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยกำหนดไว้ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง น้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การใช้ประสบการณ์การเรียนรู้ 2) การทำงานร่วมกัน 3) การใช้ทักษะการเรียนรู้ 4) การลงมือปฏิบัติจริง และ 5) บทบาทผู้สอน ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 82-83) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยกำหนดไว้ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง น้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง น้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อกำหนดเป็นกรอบในการสร้างเครื่องมือการวิจัย
2. ศึกษากระบวนการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีของลิเคิร์ท และแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ
3. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างโดยนำนิยามคำศัพท์เฉพาะตามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยเป็นข้อมูลในการสร้าง เสร็จแล้วนำมาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไข

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คนเพื่อพิจารณาความตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยวิธีหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามคำศัพท์เฉพาะ (Index of item objective congruence: IOC) แล้วเลือกคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 มาใช้เป็นข้อคำถามในแบบสอบถาม โดยกำหนดความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องหรือไม่สอดคล้อง
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ซึ่งมีรายนามผู้เชี่ยวชาญ ดังต่อไปนี้

- 4.1 ดร.ไพรัช มณีโชติ อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
- 4.2 อาจารย์ ดร.นวิรัตน์ ประทุมตา อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
- 4.3 นางธนกร ธรรม์รพี ผู้อำนวยการโรงเรียนเทพสุวรรณชาญวิทยา

5. นำแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะ นำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณา ทบทวน ปรับปรุง แก้ไขให้เหมาะสมก่อนนำไปทดลองใช้ต่อไป

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (tryout) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษา โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ จังหวัดเพชรบุรี

7. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของครอนบาค (α -coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.97

8. ได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ นำไปรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีเสนอต่อผู้บริหารโรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยชี้แจงการกรอกแบบสอบถามและแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยส่งและรับคืนด้วยตนเองจากนั้นตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลก่อนนำมาประมวลผล
3. ประมวลผลจากข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อคำถาม
4. สรุปและอภิปรายผลการศึกษา โดยนำเสนอในรูปแบบตารางบรรยายประกอบ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

การวิเคราะห์ของข้อมูลเชิงปริมาณ

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร และการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามโดยประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยเสนอข้อมูลได้ ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วย
 - 1.1 ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) โดยวิเคราะห์ข้อมูลและอธิบายลักษณะทั่วไปของประชากรที่ศึกษา
 - 1.2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic mean)
 - 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้เพื่อแสดงการกระจายของข้อมูล
2. สถิติเชิงอนุมาน (inferential statistics) ที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
 - 2.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)
 - 2.2 การวิเคราะห์ตัวแปรที่ส่งผลการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา ทุกตัวแปรร้อยละ จะไม่มีความสัมพันธ์กันเองสูง เพื่อป้องกันปัญหาความสัมพันธ์ภายในของตัวแปรพหุคูณ (Multicollinearity) โดยการวิเคราะห์หาค่า Tolerance และค่า Variance Inflation Factor (VIF) โดยพิจารณาจากค่าความคงทนของการยอมรับ (Tolerance) จะต้องมามีค่าไม่น้อยกว่า 0.10 และค่าปัจจัยการขยายตัวความแปรปรวน (VIF) มีค่าที่น้อยกว่า 10
 - 2.3 การวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษา ในจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 201 คนผู้วิจัยได้สอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายละเอียดดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1. ชาย	60	29.85
2. หญิง	141	70.15
2. อายุ		
1. น้อยกว่า 30 ปี	31	15.42
2. 30-39 ปี	98	48.75
3. 40-49 ปี	46	22.89
4. 49 ปีขึ้นไป	26	12.94
3. ระดับการศึกษา		
1. ปริญญาตรี	122	60.69
2. ปริญญาโท	76	37.81
3. ปริญญาเอก	3	1.50

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 201 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 70.15 และเป็นเพศชายร้อยละ 29.85 ด้านอายุ น้อยกว่า 30 ปี ร้อยละ 15.42 อายุ 30-39 ปี ร้อยละ 48.75 อายุ 40-49 ปี ร้อยละ 22.89 อายุ 49 ปีขึ้นไปร้อยละ 12.94 ด้านระดับการศึกษา ปริญญาตรี ร้อยละ 60.69 ปริญญาโท ร้อยละ 37.81 ปริญญาเอก ร้อยละ 1.50

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาระดับของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์องค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน โดยแสดงผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ดังนี้

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม	4.253	0.392	มาก	3
2. การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม	4.214	0.388	มาก	5
3. การมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม	4.284	0.387	มาก	2
4. บรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม	4.249	0.418	มาก	4
5. เครือข่ายการเรียนรู้นวัตกรรม	4.292	0.440	มาก	1
ค่าเฉลี่ยรวม	4.259	0.365	มาก	

จากตารางที่ 4.2 พบว่าองค์ประกอบโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.259$, S.D. = 0.365) เมื่อแยกพิจารณารายด้านตามลำดับ ดังนี้ 1) เครือข่ายการเรียนรู้นวัตกรรม ($\bar{x} = 4.292$, S.D. = 0.440) 2) การมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม ($\bar{x} = 4.284$, S.D. = 0.387) 3) การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม ($\bar{x} = 4.253$, S.D. = 0.392) 4) บรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม ($\bar{x} = 4.249$, S.D. = 0.418) และ 5) การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม ($\bar{x} = 4.214$, S.D. = 0.388) โดยจำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ในด้านการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม ดังนี้

การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1) ผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่นในการสร้างสรรค์ ผลิต และพัฒนานวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	4.100	0.412	มาก	6
2) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ เป้าหมายที่ชัดเจน กว้างไกล รอบด้าน สอดคล้องกับสภาพองค์กร	4.289	0.535	มาก	2
3) ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย สามารถวิเคราะห์แนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา	4.413	0.586	มาก	5
4) ผู้บริหารสถานศึกษาเตรียมการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต	4.149	0.445	มาก	4
5) ผู้บริหารสถานศึกษามีการสื่อสารให้บุคลากรมีความเข้าใจในวิสัยทัศน์อย่างชัดเจน เพื่อให้บุคลากรยอมรับที่จะปฏิบัติงาน โดยมีการนิเทศ และติดตามประเมินผลการดำเนินงาน	4.244	0.525	มาก	3
6) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุคลากร ในการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา	4.328	0.558	มาก	1
ค่าเฉลี่ยรวม	4.254	0.392	มาก	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ในด้านการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.254$, S.D. = 0.392) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับ ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุคลากร ในการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.328$, S.D. = 0.558) 2) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ เป้าหมายที่ชัดเจน กว้างไกล รอบด้าน สอดคล้องกับสภาพองค์กร ($\bar{x} = 4.289$, S.D. = 0.412) 3) ผู้บริหารสถานศึกษา

มีการสื่อสารให้บุคลากรมีความเข้าใจในวิสัยทัศน์อย่างชัดเจน เพื่อให้บุคลากรยอมรับที่จะปฏิบัติงาน โดยมีการนิเทศและติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ($\bar{x} = 4.244$, S.D. = 0.525) 4) ผู้บริหารสถานศึกษาเตรียมการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต ($\bar{x} = 4.149$, S.D. = 0.445) 5) ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย สามารถวิเคราะห์แนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา ($\bar{x} = 4.413$, S.D. = 0.586) และ 6) ผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่นในการสร้างสรรค์ ผลิต และพัฒนานวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.100$, S.D. = 0.412) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ในด้านการงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม ดังนี้

การทำงานเป็นทีมและ การมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม กระตุ้นให้บุคลากรมี การทำงานเป็นทีม และร่วมใจในการทำงาน	4.209	0.516	มาก	5
2) ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดบทบาทหน้าที่ของ บุคลากรภายในสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน	4.244	0.505	มาก	2
3) ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมาย ร่วมกันกับบุคลากร ทำงานไปในทิศทางเดียวกัน และเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน	4.284	0.561	มาก	1
4) ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรมี โอกาสในการเสนอแนะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา	4.204	0.523	มาก	6
5) ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างสัมพันธภาพที่ดี ระหว่างบุคลากรในสถานศึกษา บุคลากรมีความ ไว้วางใจเชื่อใจกัน	4.114	0.471	มาก	3
6) ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรใน สถานศึกษาสร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมที่เป็น ประโยชน์และนำมาประยุกต์ใช้	4.209	0.496	มาก	4
ค่าเฉลี่ยรวม	4.215	0.388	มาก	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ในด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.215$, S.D. = 0.388) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับ ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายร่วมกันกับบุคลากร ทำงานไปในทิศทางเดียวกัน และเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ($\bar{x} = 4.284$, S.D. = 0.516) 2) ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรภายในสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน ($\bar{x} = 4.244$, S.D. = 0.505) 3) ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคลากรในสถานศึกษา บุคลากรมีความไว้วางใจกัน ($\bar{x} = 4.114$, S.D. = 0.471) 4) ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษาสร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์และนำมาประยุกต์ใช้ ($\bar{x} = 4.209$, S.D. = 0.496) 5) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม กระตุ้นให้บุคลากรมีการทำงานเป็นทีม และร่วมใจในการทำงาน ($\bar{x} = 4.209$, S.D. = 0.516) และ 6) ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรมีโอกาสนในการเสนอแนะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา ($\bar{x} = 4.204$, S.D. = 0.523)

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ในด้านการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม ดังนี้

การมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1) ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดสร้างสรรค์จินตนาการ เชื่อมโยงความรู้เดิม ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ	4.423	0.588	มาก	1
2) ผู้บริหารสถานศึกษามีความยืดหยุ่นในการทำงาน สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ	4.224	0.514	มาก	4
3) ผู้บริหารสถานศึกษาหมั่นหาความรู้เพิ่มพัฒนาความสามารถของตนเอง	4.189	0.504	มาก	6
4) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถคิด หารูปแบบทางเลือกในการส่งเสริมหรือเปลี่ยนแปลงระบบการทำงาน	4.353	0.565	มาก	2
5) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพัฒนาทีมงานให้สร้างนวัตกรรมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง	4.279	0.559	มาก	3
6) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถยอมรับกับความผิดพลาดในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น	4.224	0.514	มาก	5
ค่าเฉลี่ยรวม	4.284	0.387	มาก	

จากตารางที่ 4.5 ในด้านการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.254$, S.D. = 0.392) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับ ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุคลากร ในการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.328$, S.D. = 0.558) 2) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ เป้าหมายที่ชัดเจน กว้างไกล รอบด้าน สอดคล้องกับสภาพองค์กร ($\bar{x} = 4.289$, S.D. = 0.412) 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีการสื่อสารให้บุคลากรมีความเข้าใจในวิสัยทัศน์อย่างชัดเจน เพื่อให้บุคลากรยอมรับที่จะปฏิบัติงาน โดยมีการนิเทศและติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ($\bar{x} = 4.244$, S.D. = 0.525) 4) ผู้บริหารสถานศึกษาเตรียมการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต ($\bar{x} = 4.149$, S.D. = 0.445) 5) ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย สามารถวิเคราะห์แนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา ($\bar{x} = 4.413$, S.D. = 0.586) และ 6) ผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่นในการสร้างสรรค์ ผลิต และพัฒนานวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.100$, S.D. = 0.412)

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ในด้านบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม ดังนี้

บรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1) ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมของสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาที่เห็นคุณค่าของนวัตกรรม	4.279	0.559	มาก	2
2) ผู้บริหารสถานศึกษาจัดบรรยากาศ ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษามีความพร้อมในการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม	4.269	0.555	มาก	3
3) ผู้บริหารสถานศึกษาใช้รูปแบบการปฏิบัติงานที่หลากหลาย นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในการทำงานเพื่อตอบสนองความต้องการของบุคลากร	4.313	0.562	มาก	1
4) ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างวัฒนธรรมองค์กร การบริหารงานแบบกัลยาณมิตรและเป็นแบบอย่างที่ดี	4.134	0.497	มาก	4
ค่าเฉลี่ยรวม	4.249	0.418	มาก	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ในด้านบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.249, S.D. = 0.418$) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับ ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาใช้รูปแบบการปฏิบัติงานที่หลากหลาย นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในการทำงานเพื่อตอบสนองความต้องการของบุคลากร ($\bar{x} = 4.313, S.D. = 0.562$) 2) ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมของสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาที่เห็นคุณค่าของนวัตกรรม ($\bar{x} = 4.279, S.D. = 0.559$) 3) ผู้บริหารสถานศึกษาจัดบรรยากาศ ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษามีความพร้อมในการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อสร้างสรรค์และพัฒนาวัตกรรม ($\bar{x} = 4.269, S.D. = 0.555$) และ 4) ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างวัฒนธรรมองค์การบริหารงานแบบกัลยาณมิตรและเป็นแบบอย่างที่ดี ($\bar{x} = 4.134, S.D. = 0.497$)

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ของเครือข่ายการเรียนรู้นวัตกรรม ดังนี้

เครือข่ายการเรียนรู้นวัตกรรม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ของบุคลากร	4.199	0.510	มาก	4
2) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และเป็นมิตรระหว่างบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษา	4.517	0.592	มากที่สุด	1
3) ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรมีกลุ่มเครือข่ายการเรียนรู้ในการระดมสมอง ระดมความคิดร่วมกัน	4.204	0.523	มาก	3
4) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรสรุปและสะท้อนผลการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อก่อให้เกิดแนวคิดใหม่ ๆ จนเกิดเครือข่ายการเรียนรู้ที่เข้มแข็ง	4.154	0.501	มาก	5
5) ผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารให้บุคลากรในสถานศึกษามีเป้าหมายในการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ชัดเจนร่วมกัน	4.388	0.591	มาก	2
ค่าเฉลี่ยรวม	4.293	0.441	มาก	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.293$, S.D. = 0.441) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับ ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และเป็นมิตรระหว่างบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.517$, S.D. = 0.592) 2) ผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารให้บุคลากรในสถานศึกษามีเป้าหมายในการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ชัดเจนร่วมกัน ($\bar{x} = 4.388$, S.D. = 0.591) 3) ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรมีกลุ่มเครือข่ายการเรียนรู้ในการระดมสมอง ระดมความคิดร่วมกัน ($\bar{x} = 4.204$, S.D. = 0.523) 4) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ของบุคลากร ($\bar{x} = 4.199$, S.D. = 0.510) และ 5) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรสรุป และสะท้อนผลการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อก่อให้เกิดแนวคิดใหม่ ๆ จนเกิดเครือข่ายการเรียนรู้ที่เข้มแข็ง ($\bar{x} = 4.154$, S.D. = 0.501)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาระดับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา ที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ สังเคราะห์องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) การใช้ประสบการณ์การเรียนรู้ 2) การทำงานร่วมกัน 3) การใช้ทักษะการเรียนรู้ 4) การลงมือปฏิบัติจริง และ 5) บทบาทผู้สอน ผลการวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ดังนี้

การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูใน สถานศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1) การใช้ประสบการณ์การเรียนรู้	4.310	.424	มาก	4
2) การทำงานร่วมกัน	4.362	.406	มาก	2
3) การใช้ทักษะการเรียนรู้	4.264	.414	มาก	5
4) การลงมือปฏิบัติจริง	4.392	.371	มาก	1
5) บทบาทผู้สอน	4.346	.392	มาก	3
ค่าเฉลี่ยรวม	4.335	.365	มาก	

จากตารางที่ 4.8 การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.335$, S.D. = 0.365) เมื่อแยกพิจารณารายด้านตามลำดับ

ดังนี้ 1) การลงมือปฏิบัติจริง ($\bar{x} = 4.392$, S.D. = 0.371) 2) การทำงานร่วมกัน ($\bar{x} = 4.362$, S.D. = 0.406) 3) บทบาทผู้สอน ($\bar{x} = 4.346$, S.D. = 3.392) 4) การใช้ประสบการณ์การเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.310$, S.D. = 0.424) และ 5) การใช้ทักษะการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.264$, S.D. = 0.414) โดยจำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา ในด้านการใช้ประสบการณ์การเรียนรู้ ดังนี้

การใช้ประสบการณ์การเรียนรู้	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1) ครูจัดการเรียนรู้โดยการจัดประสบการณ์ที่ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง	4.189	0.484	มาก	5
2) ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้นำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติจริง	4.219	0.491	มาก	4
3) ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นสร้างการสรุปและการสะท้อนผลจากประสบการณ์ที่ได้รับ	4.602	0.566	มากที่สุด	1
4) ครูส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ทักษะ การคิด การวิเคราะห์ของตนเอง	4.289	0.526	มาก	2
5) ครูจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนเกิดแนวคิด เจตคติใหม่ผ่านกิจกรรมการทดลองในห้องเรียน หรือการฝึกประสบการณ์	4.254	0.510	มาก	3
ค่าเฉลี่ยรวม	4.310	0.424	มาก	

จากตารางที่ 4.9 การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ในด้านการใช้ประสบการณ์การเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.310$, S.D. = 0.722) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับ ดังนี้ 1) ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นสร้างการสรุปและการสะท้อนผลจากประสบการณ์ที่ได้รับ ($\bar{x} = 4.602$, S.D. = 0.566) 2) ครูส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ทักษะ การคิด การวิเคราะห์ของตนเอง ($\bar{x} = 4.289$, S.D. = 0.526) 3) ครูจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนเกิดแนวคิด เจตคติใหม่ผ่านกิจกรรมการทดลองในห้องเรียน หรือการฝึกประสบการณ์ ($\bar{x} = 4.254$, S.D. = 0.510) 4) ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้นำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติจริง ($\bar{x} = 4.219$,

S.D. = 0.491) และ 5) ครูจัดการเรียนรู้โดยการจัดประสบการณ์ที่ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง ($\bar{x}$ = 4.189, S.D. = 0.484)

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ในด้านการทำงานร่วมกัน ดังนี้

การทำงานร่วมกัน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1) ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกบทเรียนที่ต้องการเรียนรู้ การทำงานร่วมกันในรูปแบบกิจกรรมกลุ่ม	4.468	0.591	มาก	1
2) ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นและออกแบบการจัดการเรียนรู้	4.279	0.531	มาก	4
3) ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ สามารถแก้ปัญหาและนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ควบคู่กับกระบวนการแก้ปัญหา	4.289	0.544	มาก	3
4) ครูฝึกให้นักเรียนใช้ทักษะการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองด้วยวิธีการต่าง ๆ และการฝึกการแก้ไขปัญหาร่วมกับผู้อื่น	4.413	0.568	มาก	2
ค่าเฉลี่ยรวม	4.362	0.406	มาก	

จากตารางที่ 4.10 การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ในด้านการทำงานร่วมกัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.362, S.D. = 0.406) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับ ดังนี้ 1) ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกบทเรียนที่ต้องการเรียนรู้ การทำงานร่วมกันในรูปแบบกิจกรรมกลุ่ม ($\bar{x}$ = 4.468, S.D. = 0.591) 2) ครูฝึกให้นักเรียนใช้ทักษะการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองด้วยวิธีการต่าง ๆ และการฝึกการแก้ไขปัญหาร่วมกับผู้อื่น ($\bar{x}$ = 3.598, S.D. = 0.881) 3) ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ สามารถแก้ปัญหาและนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ควบคู่กับกระบวนการแก้ปัญหา ($\bar{x}$ = 4.289, S.D. = 0.544) และ 4) ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นและออกแบบการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x}$ = 4.279, S.D. = 0.531)

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ในด้านการใช้ทักษะการเรียนรู้ ดังนี้

การใช้ทักษะการเรียนรู้	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1) ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้เพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหาหรือประกอบอาชีพตนเองได้ในอนาคต	4.308	0.552	มาก	2
2) ครูส่งเสริมให้นักเรียนแสวงหาวิธีการในการหาคำตอบในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์และแปลกใหม่	4.313	0.516	มาก	1
3) ครูส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ทักษะการคิดระดับสูงในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผลนำไปใช้	4.204	0.462	มาก	4
4) ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ทักษะในการสื่อสาร มีการอภิปรายและวิพากษ์ระหว่างนักเรียนด้วยกัน	4.229	0.517	มาก	3
ค่าเฉลี่ยรวม	4.264	0.415	มาก	

จากตารางที่ 4.11 การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ในด้านการใช้ทักษะการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.264$, S.D. = 0.415) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับ ดังนี้ 1) ครูส่งเสริมให้นักเรียนแสวงหาวิธีการในการหาคำตอบในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์และแปลกใหม่ ($\bar{x} = 4.313$, S.D. = 0.516) 2) ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้เพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหาหรือประกอบอาชีพตนเองได้ในอนาคต ($\bar{x} = 4.308$, S.D. = 0.552) 3) ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ทักษะในการสื่อสาร มีการอภิปรายและวิพากษ์ระหว่างนักเรียนด้วยกัน ($\bar{x} = 4.229$, S.D. = 0.517) และ 4) ครูส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ทักษะการคิดระดับสูงในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผลนำไปใช้ ($\bar{x} = 4.204$, S.D. = 0.462)

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงครามใน ด้านการลงมือปฏิบัติจริง ดังนี้

การลงมือปฏิบัติจริง	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1) ครูมุ่งเน้นไปที่การใช้ประสบการณ์ผ่านสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน ผ่านการออกแบบ ทำการทดลอง ศึกษาจากกรณีศึกษา บทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง ฯลฯ	4.448	0.537	มาก	2
2) ครูจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมในรูปแบบกลุ่ม	4.393	0.519	มาก	3
3) ครูดำเนินการควบคุม ดูแล ช่วยเหลือให้นักเรียนฝึกค้นคว้าความรู้ด้วยตนเอง	4.294	0.498	มาก	5
4) ครูจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความรู้ทั้งด้านทฤษฎี ด้านปฏิบัติ ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการคิดขั้นสูง	4.303	0.502	มาก	4
5) ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีการร่วมกันอภิปรายสรุปความคิดรวบยอดกับเพื่อนร่วมชั้นและมีการนำเสนอเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน	4.522	0.557	มากที่สุด	1
ค่าเฉลี่ยรวม	4.3920	0.371	มาก	

จากตารางที่ 4.12 การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ในด้านการลงมือปฏิบัติจริง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.392$, S.D. = 0.371) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับ ดังนี้ 1) ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีการร่วมกันอภิปราย สรุปความคิดรวบยอดกับเพื่อนร่วมชั้นและมีการนำเสนอเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ($\bar{x} = 4.522$, S.D. = 0.557) 2) ครูมุ่งเน้นไปที่การใช้ประสบการณ์ผ่านสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน ผ่านการออกแบบ ทำการทดลอง ศึกษาจากกรณีศึกษา บทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง ฯลฯ ($\bar{x} = 4.448$, S.D. = 0.537) 3) ครูจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมในรูปแบบกลุ่ม ($\bar{x} = 4.294$, S.D. = 0.498) 4) ครูจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความรู้ทั้งด้านทฤษฎี ด้านปฏิบัติ ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการคิดขั้นสูง ($\bar{x} = 4.303$, S.D. = 0.502) และ 5) ครูดำเนินการควบคุม ดูแล ช่วยเหลือให้นักเรียนฝึกค้นคว้าความรู้ด้วยตนเอง ($\bar{x} = 4.294$, S.D. = 0.498)

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ในด้านบทบาทผู้สอน ดังนี้

บทบาทผู้สอน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1) ครูเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ มีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง ติดตามข่าวสาร จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง	4.323	0.510	มาก	5
2) ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้และสร้างกระบวนการคิดด้วยตนเอง	4.343	0.507	มาก	3
3) ครูจัดประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและท้าทาย กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้	4.443	0.527	มาก	1
4) ครูส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เน้นนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันและมีการสะท้อนให้เห็นพัฒนาการของผู้เรียน	4.358	0.521	มาก	2
5) ครูจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน	4.264	0.495	มาก	6
6) ครูจัดแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ เป็นแหล่งความรู้สำคัญสำหรับนักเรียนในการแนะนำ ช่วยเหลือและสรุปบทเรียน	4.343	0.516	มาก	4
ค่าเฉลี่ยรวม	4.346	0.393	มาก	

จากตารางที่ 4.13 การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ในด้านบทบาทผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.346$, S.D. = 0.393) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับ ดังนี้ 1) ครูจัดประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและท้าทาย กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.443$, S.D. = 0.527) 2) ครูส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เน้นนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันและมีการสะท้อนให้เห็นพัฒนาการของผู้เรียน ($\bar{x} = 4.358$, S.D. = 0.521) 3) ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้และสร้างกระบวนการคิดด้วยตนเอง ($\bar{x} = 4.343$, S.D. = 0.507) 4) ครูจัดแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ เป็นแหล่งความรู้สำคัญสำหรับนักเรียนในการแนะนำ ช่วยเหลือและสรุปบทเรียน ($\bar{x} = 4.343$, S.D. = 0.516) 5) ครูเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ มีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง ติดตามข่าวสาร จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง ($\bar{x} = 4.323$, S.D. = 0.510) และ 6) ครูจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ($\bar{x} = 4.264$, S.D. = 0.495)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม

การวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ดังตารางที่ 4.14-4.15 ค่า Tolerance และค่า VIF ของการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ตารางที่ 4.14 แสดงค่า Tolerance และค่า VIF ของการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ดังนี้

ตัวแปร	Tolerance	VIF
การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม (X_1)	0.318	3.147
การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม (X_2)	0.416	2.404
การมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม (X_3)	0.149	6.715
บรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม (X_4)	0.210	4.764
เครือข่ายการเรียนรู้นวัตกรรม (X_5)	0.247	4.051

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ค่า Tolerance มีค่า 0.149-0.416 ซึ่งมีค่าไม่เกิน 1 แสดงว่าตัวแปรปัจจัยมีความสัมพันธ์กันน้อย และเมื่อพิจารณาค่า (VIF) มีค่า 2.404 – 6.715 ซึ่งสูงไม่ถึง 10 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรปัจจัยมีความสัมพันธ์กันน้อย เพราะถ้าค่า VIF มีค่ามากกว่า 10 อาจพิจารณาได้ว่า ใหญ่พอที่จะสงสัยได้ว่าเกิด multicollinearity จากการตรวจสอบค่า Tolerance ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ค่า Tolerance ไม่เกิน 1 และค่า VIF สูงไม่ถึง 10 แสดงว่าไม่มีปัญหา multicollinearity จึงสามารถทำการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณต่อไป

ตารางที่ 4.15 แสดงการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น ดังนี้

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅
X ₁	1				
X ₂	.675*	1			
X ₃	.810**	.748**	1		
X ₄	.771**	.712**	.866**	1	
X ₅	.725**	.652**	.852**	.820**	1

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรทั้ง 5 ตัว มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณอยู่ที่ 0.675 - 0.866 ซึ่งมีค่าความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันไม่สูงมาก (ไม่ถึง 0.99) แสดงว่า ตัวแปรทั้ง 5 ตัว มีความสัมพันธ์กันไม่สูงจนเกินไป จึงสามารถทำการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณขั้นตอนต่อไปได้

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 ด้าน บรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม(X₄) และ การมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม (X₃) ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ดังนี้

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adjusted R ²	SE _b	F	Sig.
บรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม (X ₄) ด้านการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม (X ₃)	0.570 ^b	0.324	0.318	0.28687	47.543	.001 ^c

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ตัวแปรอิสระ (X) จำนวน 2 ด้าน จากทั้งหมด 5 ด้านมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ 0.570 กล่าวคือ แสดงว่า ตัวแปรทั้ง 2 ด้าน ส่งผลต่อการพยากรณ์การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม

นอกจากนี้จากการวิเคราะห์ข้อมูลยังพบว่า บรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม (X_4) และการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม (X_3) มีอำนาจการพยากรณ์การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา ร้อยละ 31.80 ($R^2 = 0.318$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การสร้างสมการถดถอยด้านที่ส่งผลต่อการพัฒนาที่เป็นตัวแปรทำนายการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ถือเป็นการนำกลุ่มตัวแปรที่ดีที่สุดมาสร้างสมการถดถอยซึ่งได้จากการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่อยู่ในรูปคะแนนดิบ (b) และในรูปของคะแนนมาตรฐาน (Beta) ดังปรากฏตามตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 แสดงคะแนนดิบ คะแนนมาตรฐานของ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ดังนี้

ตัวแปรพยากรณ์	คะแนนดิบ		คะแนนมาตรฐาน	t	P-values
	b	SE _b	Beta		
บรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม (X_4)	.238	.079	.325	2.993*	.003
ด้านการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม (X_3)	.215	.087	.268	2.467*	.014
Constant	2.451	.203		12.053	<.001
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R)				0.570	
ประสิทธิภาพการทำนาย (R^2)				0.324	
ประสิทธิภาพการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted Square)				0.318	
ความคลาดเคลื่อนในการทำนาย (Standard Error)				0.286	

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.17 พบว่า โดยค่ามาตรฐานค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงครามมากที่สุดคือ บรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม (X_4) ($b = 0.238$) และด้านการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม (X_3) ($b = 0.215$) ตามลำดับ มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน (Beta) เท่ากับ 0.325 และ 0.268 และมีประสิทธิภาพการทำนาย (R^2) ที่ร้อยละ 32.40

ตามลำดับ โดยสามารถสร้างสมการพยากรณ์ ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานตามวิธี Multiple Regression ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y}_{\text{tot}} = 2.451 + 0.238 (X_4) + 0.215 (X_3)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_{\text{tot}} = 0.325 (Z_4) + 0.268 (Z_3)$$

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม 2) ศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม และ 3) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูในสถานศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 9 โรงเรียน ปีการศึกษา 2566 จำนวน 201 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) จำนวน 3 ข้อ ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 27 ข้อ ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) จำนวน 24 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ เครือข่ายการเรียนรู้ นวัตกรรม การมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม บรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม และการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม

1.1 เครือข่ายการเรียนรู้ นวัตกรรม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และเป็นมิตรระหว่างบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษา รองลงมาคืออยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับ ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา

สื่อสารให้บุคลากรในสถานศึกษามีเป้าหมายในการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ชัดเจนร่วมกัน รองลงมาคือผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรมีกลุ่มเครือข่ายการเรียนรู้ในการระดมสมอง ระดมความคิดร่วมกัน รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อสร้าง เครือข่ายการเรียนรู้ของบุคลากร และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ บุคลากรสรุป และสะท้อนผลการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อก่อให้เกิดแนวคิดใหม่ ๆ จนเกิดเครือข่ายการ เรียนรู้ที่เข้มแข็ง

1.2 การมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม พบว่าโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับ มากและเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ เชื่อมโยงความรู้เดิม ในการสร้างสรรค์ นวัตกรรมใหม่ ๆ รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถคิด หารูปแบบทางเลือกในการส่งเสริม หรือเปลี่ยนแปลงระบบการทำงาน รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพัฒนาทีมงานให้สร้าง นวัตกรรมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความยืดหยุ่นในการทำงาน สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถยอมรับกับความ ผิดพลาดในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาหมั่น หาความรู้เพิ่มพัฒนาความสามารถของตนเอง

1.3 การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม พบว่า โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากและเมื่อ แยกพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหาร สถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุคลากร ในการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ เป้าหมายที่ชัดเจน กว้างไกล รอบด้าน สอดคล้องกับสภาพองค์กร รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการสื่อสารให้บุคลากรมีความเข้าใจใน วิสัยทัศน์อย่างชัดเจน เพื่อให้บุคลากรยอมรับที่จะปฏิบัติงาน โดยมีการนิเทศและติดตามประเมินผล การดำเนินงาน รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเตรียมการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่ การพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย สามารถ วิเคราะห์แนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหาร สถานศึกษามีความมุ่งมั่นในการสร้างสรรค์ ผลิต และพัฒนานวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา

1.4 บรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม พบว่า โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากและ เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหาร สถานศึกษาใช้รูปแบบการปฏิบัติงานที่หลากหลาย นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในการทำงานเพื่อ ตอบสนองความต้องการของบุคลากร รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการสร้าง วัฒนธรรมของสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาที่เห็นคุณค่าของนวัตกรรม รองลงมาคือ ผู้บริหาร

สถานศึกษาจัดบรรยากาศ ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษามีความพร้อมในการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างวัฒนธรรมองค์กร การบริหารงานแบบกัลยาณมิตรและเป็นแบบอย่างที่ดี

1.5 การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม พบว่า โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากและเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายร่วมกันกับบุคลากร ทำงานไปในทิศทางเดียวกัน และเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรภายในสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคลากรในสถานศึกษา บุคลากรมีความไว้วางใจกัน รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษาสร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์และนำมาประยุกต์ใช้ รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม กระตุ้นให้บุคลากรมีการทำงานเป็นทีม และร่วมใจในการทำงาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรมีโอกาสนำเสนอแนะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา

2. การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณารายปัจจัย โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การลงมือปฏิบัติจริง การทำงานร่วมกัน บทบาทผู้สอน การใช้ประสบการณ์การเรียนรู้ และการใช้ทักษะการเรียนรู้

2.1 การลงมือปฏิบัติจริง พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีการร่วมกันอภิปราย สรุปความคิดรวบยอดกับเพื่อนร่วมชั้นและมีการนำเสนอเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน รองลงมาคือระดับมากโดยเรียงลำดับ ดังนี้ ครูมุ่งเน้นไปที่การใช้ประสบการณ์ผ่านสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน ผ่านการออกแบบ ทำการทดลอง ศึกษาจากกรณีศึกษา บทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง ฯลฯ รองลงมาคือ ครูจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมในรูปแบบกลุ่ม รองลงมาคือ ครูจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความรู้ทั้งด้านทฤษฎี ด้านปฏิบัติ ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการคิดขั้นสูง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ครูดำเนินการควบคุม ดูแล ช่วยเหลือให้นักเรียนฝึกค้นคว้าความรู้ด้วยตนเอง

2.2 การทำงานร่วมกัน พบว่า โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากและเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกบทเรียนที่ต้องการเรียนรู้ การทำงานร่วมกันในรูปแบบกิจกรรมกลุ่ม รองลงมาคือ ครูฝึกให้นักเรียนใช้ทักษะการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองด้วยวิธีการต่าง ๆ และการฝึกการแก้ไขปัญหา ร่วมกับผู้อื่น รองลงมาคือ ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ สามารถ

แก้ปัญหาและนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ควบคู่กับกระบวนการแก้ปัญหา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นและออกแบบการจัดการเรียนรู้

2.3 บทบาทผู้สอน พบว่า โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากและเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูจัดประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและท้าทาย กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ รองลงมาคือ ครูส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เน้นนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน และมีการสะท้อนให้เห็นพัฒนาการของผู้เรียน รองลงมาคือ ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ และสร้างกระบวนการคิดด้วยตนเอง รองลงมาคือ ครูจัดแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ เป็นแหล่งความรู้สำคัญสำหรับนักเรียนในการแนะนำ ช่วยเหลือและสรุปบทเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ครูเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ มีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง ติดตามข่าวสาร จัดประสบการณ์การเรียนรู้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง

2.4 การใช้ประสบการณ์การเรียนรู้ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นสร้างการสรุปและการสะท้อนผลจากประสบการณ์ที่ได้รับ รองลงมาคือระดับมาก โดยเรียงลำดับ ดังนี้ ครูส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ทักษะ การคิด การวิเคราะห์ของตนเอง รองลงมาคือ ครูจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนเกิดแนวคิด เจตคติใหม่ผ่านกิจกรรมการทดลองในห้องเรียน หรือการฝึกประสบการณ์ รองลงมาคือ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้นำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติจริง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ครูจัดการเรียนรู้โดยการจัดประสบการณ์ที่ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง

2.5 การใช้ทักษะการเรียนรู้ พบว่า โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากและเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูส่งเสริมให้นักเรียนแสวงหาวิธีการในการหาคำตอบในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์และแปลกใหม่ รองลงมาคือ ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้เพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหาหรือประกอบอาชีพตนเองได้ในอนาคต รองลงมาคือ ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ทักษะในการสื่อสาร มีการอภิปรายและวิพากษ์ระหว่างนักเรียนด้วยกัน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ครูส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ทักษะการคิดระดับสูงในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผลนำไปใช้

3. ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม จากการหาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรต้น พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารด้านบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรมและด้านการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ได้ร้อยละ 32.40 ($R^2 = 0.324$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การอภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในจังหวัดสมุทรสงคราม จากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ เครือข่ายการเรียนรู้นวัตกรรม การมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม บรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม และการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะ ผู้บริหารมีการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ สนับสนุนให้ครูมีการแลกเปลี่ยนกันอย่างสร้างสรรค์ มีการสรุปและสะท้อนองค์ความรู้เพื่อให้เกิดแนวคิดใหม่ ๆ บุคลากรมีความเป็นกัลยาณมิตรต่อกัน ผู้บริหารมีความคิดสร้างสรรค์จินตนาการในการสร้างนวัตกรรมที่ทันยุคทันสมัย มีความยืดหยุ่นและสามารถปรับตัวได้ มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อพัฒนาระดับคุณภาพสถานศึกษา กำหนดทิศทาง เป้าหมายขององค์กรที่ชัดเจน รอบด้านสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา อีกทั้งผู้บริหารให้ความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมของสถานศึกษา มีบรรยากาศที่ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรมีความพร้อมในการหาความรู้ มีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาตอบสนองความต้องการของบุคลากรในการทำงาน สอดคล้องกับแนวคิดของ ออทแมน และ ราห์แมน (Othman & Rahman, 2013 : 167-170) ซึ่งกล่าวว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร ต้องประกอบด้วยความสามารถในการนำพาองค์กรผ่านกระบวนการเปลี่ยนแปลง โดยการนำความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมเข้ามาประยุกต์ใช้เพื่อแก้ไขปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานขององค์กร แนวคิดนี้เน้นถึงความสำคัญของการมีทักษะการบริหารจัดการที่ยืดหยุ่น ความกล้าที่จะคิดนอกกรอบ รวมถึงการสร้างควมไว้วางใจจากบุคลากรภายในองค์กร ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การเปลี่ยนแปลงและการนำนวัตกรรมไปสู่การปฏิบัติได้สำเร็จซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร พงษ์เนตร (2564 : 118) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อีกสอดคล้องกับ เวียงวิวรรธ ทำทูล (2557 : 114) ศึกษาเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รวมถึงสอดคล้องกับ จีราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560 : 113) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

1.1 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม จากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหาร

สถานศึกษามุ่งมั่นสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์ที่ชัดเจนและสอดคล้องกับองค์กร พร้อมทั้งวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา เตรียมรับมือเพื่อพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต สื่อสารวิสัยทัศน์ให้บุคลากรเข้าใจและยอมรับการปฏิบัติงาน รวมถึงนิเทศและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง พร้อมเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562 : 51-52) ได้กล่าวว่า วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้นวัตกรรมเป็นหลัก สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและความต้องการของชุมชน มุ่งสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ พัฒนาวิธีการสอนและสื่อการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับยุคสมัย อีกสอดคล้องกับ เมธี ตั้งสิริพัฒนา (2564: 93-99) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นพลเมืองดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ คาทูนา (Khatuna, 2023 : 17-37) ได้กล่าวว่า วิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนเป็นการนำเสนอและนำแนวทางใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืนในโรงเรียน ทั้งในด้านการบริหารจัดการ การเรียนการสอน และการพัฒนาองค์กรของสถานศึกษา

1.2 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการทำงาน เป็นทีมและมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม จากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและกระตุ้นให้บุคลากรทำงานร่วมกันเป็นทีม โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ของแต่ละคนอย่างชัดเจน พร้อมทั้งกำหนดเป้าหมายร่วมกันเพื่อให้ทุกคนทำงานไปในทิศทางเดียวกันและเกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน นอกจากนี้ ผู้บริหารยังเปิดโอกาสให้บุคลากรได้เสนอแนะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และร่วมกันแก้ไขปัญหา ซึ่งช่วยสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคลากร ทำให้เกิดความไว้วางใจกันภายในองค์กร รวมถึงการสนับสนุนให้บุคลากรได้สร้างสรรค์นวัตกรรมที่มีประโยชน์และนำมาใช้พัฒนาสถานศึกษาต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริพร พงษ์เนตร (2564 : 118) กล่าวว่า ผู้บริหารต้องมีการทำงานอย่างชัดเจนในการวางแผนและกำหนดทิศทางของสถานศึกษาโดยการบริหารต้องมีครูในสถานศึกษาเป็นผู้ร่วมวางแผนในรูปแบบคณะทำงาน และสอดคล้องกับ วิชญะ ประทุมมา (2566 : 272-288) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่า ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก

1.3 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม จากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการในการเชื่อมโยงความรู้เดิมเพื่อนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มีความยืดหยุ่นในการทำงานและสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ ผู้บริหารยังมุ่งพัฒนาความรู้และทักษะของตนเองอย่างต่อเนื่อง รวมถึงคิดค้นแนวทางใหม่ ๆ ในการปรับปรุงระบบการทำงาน ทั้งยังส่งเสริมทีมงานให้พัฒนานวัตกรรมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง และสามารถยอมรับความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับ สุพรรณา แก้วสีหมอก (2565 : 419-433) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตธนวลจันทร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 พบว่า ด้านการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม อยู่ในระดับมาก อีกทั้งสอดคล้องกับ พลวัตร พัฒนินบูลย์ (2564 : 125-141) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่า ด้านการคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก

1.4 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม จากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เห็นคุณค่านวัตกรรม โดยจัดบรรยากาศและสนับสนุนบุคลากรให้พร้อมแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ เพื่อพัฒนาและสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ อีกทั้งยังใช้วิธีการทำงานที่หลากหลาย นำเทคโนโลยีใหม่เข้ามาช่วยตอบสนองความต้องการของบุคลากร พร้อมทั้งสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นการบริหารแบบกัลยาณมิตรและเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับ ปิยาภรณ์ พลเสนา (2564 : 207-222) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า ด้านบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ นิกร ระดม (2566 : 73-84) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตรัชมังคลาภิเษก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า ด้านการสร้างบรรยากาศขององค์กรนวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก

1.5 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านเครือข่ายการเรียนรู้นวัตกรรมจากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มพูนความเข้มแข็งของเครือข่ายการเรียนรู้ของบุคลากรทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยส่งเสริมการแลกเปลี่ยน

ความรู้ในลักษณะที่สร้างสรรค์และเป็นมิตร ผู้บริหารยังเปิดโอกาสให้บุคลากรสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ผ่านการระดมสมองและความคิดร่วมกัน อีกทั้งสนับสนุนการสรุปและสะท้อนผลการเรียนรู้เพื่อก่อให้เกิดแนวคิดใหม่ ๆ ที่นำไปสู่เครือข่ายการเรียนรู้ที่เข้มแข็ง พร้อมทั้งสื่อสารเป้าหมายที่ชัดเจนในการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับ วัชรพงศ์ ทศนบรรจง (2563 : 330-342) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนพระราชวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ผลการศึกษาพบว่า ด้านการสร้างเครือข่าย โดยรวมอยู่ในระดับมาก อีกทั้งสอดคล้องกับ ปุณณัฐธามาเชค (2564 : 83-91) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษายุค Thailand 4.0 พบว่า การสร้างเครือข่าย อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ อัดัมส์ (Adams, 2018 : 26 - 27 July) ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ซึ่งเน้นบทบาทของการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในบริบทขององค์กรที่เน้นการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกภายในองค์กรให้มีส่วนร่วมในกระบวนการนวัตกรรม พบว่า ด้านเครือข่ายนวัตกรรม อยู่ในระดับมาก

2. การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การลงมือปฏิบัติจริง การทำงานร่วมกัน บทบาทผู้สอน การใช้ประสบการณ์การเรียนรู้ และการใช้ทักษะการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูจัดการเรียนรู้โดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มุ่งเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงและสถานการณ์ในชีวิตจริง ส่งเสริมการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง และนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง มีการทำงานกลุ่มและสร้างปฏิสัมพันธ์ทั้งระหว่างนักเรียนกันเองและกับครูผู้สอน นอกจากนี้ยังสนับสนุนทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การคิดเชิงวิเคราะห์และคิดขั้นสูง พร้อมทั้งสรุปและสะท้อนผลการเรียนรู้ผ่านการอภิปรายร่วมกัน โดยครูติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างใกล้ชิด ซึ่งสอดคล้องกับ ทวีชัย เกียรติสกุลศรี (2565 : 587-588) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อีกทั้งสอดคล้องกับ ศศิธร พิธิ (2567 : 904-919) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.1 การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการใช้ประสบการณ์การเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูออกแบบการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นการจัดประสบการณ์ที่ผู้เรียนสามารถสัมผัสและเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ครูสร้างโอกาสให้นักเรียนประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติจริงผ่านสถานการณ์ต่าง ๆ การเรียนการสอนถูกออกแบบให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้สึกรู้สึกคิดและสะท้อนผลจากประสบการณ์ที่ได้รับ ครูสนับสนุนให้นักเรียนพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล นอกจากนี้ ยังส่งเสริมให้เกิดการ

สร้างแนวคิดและเจตคติใหม่ผ่านการทำกิจกรรมทดลองในห้องเรียนหรือการฝึกประสบการณ์ตรง ซึ่งสอดคล้องกับ ญัตติพร สุดดี (2561 : 40) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกมุ่งเน้นการใช้ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์เดิม เรียนรู้จากประสบการณ์ที่ได้พบเจอด้วยตนเองเพื่อนำไปแก้ไข ปัญหาต่างๆ ผู้เรียนจะมีความเข้าใจและค้นคว้าหาความรู้เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมที่มี และสามารถแยกแยะกับความรู้ใหม่ที่ได้รับ

2.2 การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการทำงานร่วมกัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในการเลือกหัวข้อการเรียนรู้ตามความสนใจและส่งเสริมการทำงานร่วมกันในรูปแบบกิจกรรมกลุ่ม ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนเสนอความคิดเห็นและร่วมออกแบบกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้เหมาะสมกับ ความต้องการของตนเอง นอกจากนี้ ครูยังพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการริเริ่มสิ่ง ใหม่ ๆ ของนักเรียน โดยมุ่งเน้นการนำความรู้ที่ได้มาใช้แก้ปัญหในสถานการณ์จริง ควบคู่กับการฝึก ทักษะการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง และการแก้ปัญหาร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้อง กับ กมลวรรณ แสนเสนาะ (2565 : 31 สิงหาคม) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษากับพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า การสร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ อนสุสรา เฉลิมศรี (2563: 149-154) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนา ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูประถมศึกษา ด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ พบว่า การจัดกิจกรรมกลุ่มอยู่ในระดับมาก

2.3 การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการใช้ทักษะการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูสนับสนุนให้นักเรียน พัฒนาทักษะและเชื่อมโยงความรู้เพื่อเตรียมความพร้อมในการแก้ปัญหาและการประกอบอาชีพใน อนาคต ครูส่งเสริมการค้นหาวิธีแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และมีเอกลักษณ์ในสถานการณ์ต่าง ๆ รวมถึงการคิดวิเคราะห์เชิงลึก โดยมุ่งเน้นทักษะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผล ครูยังกระตุ้นให้นักเรียนใช้ทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการอภิปรายและวิพากษ์ร่วมกับเพื่อน นักเรียนเพื่อพัฒนาความเข้าใจและการแลกเปลี่ยนความรู้ในกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับสุคนธ์ สันทพานนท์ และ คณะ (2562 : 5-10) กล่าวว่า ครูมีหน้าที่ในการเน้นฝึกให้นักเรียนใช้ทักษะการเรียนรู้ ต้องจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ทักษะการคิด รู้กลยุทธ์และวิธีการในการกระตุ้นให้ นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ และสอดคล้องกับ สุจิตตรา มุลอินทร์ (2565 : 79-94) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขตเชิงเทรา พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะขั้นสูง อยู่ในระดับมาก

2.4 การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการลงมือปฏิบัติจริง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูเน้นการเรียนรู้จาก

ประสบการณ์จริงในชีวิตประจำวัน โดยออกแบบกิจกรรมที่ผสมผสานการทดลอง การศึกษาจากกรณีศึกษา บทบาทสมมติ และสถานการณ์จำลองต่าง ๆ ครูจัดการเรียนรู้ในรูปแบบกลุ่มเน้นการปฏิบัติจริง เพื่อให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในการทำกิจกรรม นอกจากนี้ ครูทำหน้าที่ควบคุม ดูแล และให้คำแนะนำเพื่อช่วยนักเรียนในการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง การจัดการเรียนการสอนถูกออกแบบให้ครอบคลุมทั้งด้านทฤษฎีและการปฏิบัติ รวมถึงทักษะการแก้ปัญหาและการคิดขั้นสูง ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปราย สรุปแนวคิดร่วมกันกับเพื่อน และแลกเปลี่ยนความรู้ผ่านการนำเสนอผลงาน ซึ่งสอดคล้องกับ อัจจิมา วงศ์ชมภู (2566 : 17-25) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 3 พบว่า การจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและการลงมือปฏิบัติจริง อยู่ในระดับมากที่สุด และยังสอดคล้องกับ ภรณ์กนก เต็มใจ (2567 : 415-427) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ พบว่า ด้านการเรียนรู้เน้นการลงมือปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

2.5 การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านบทบาทผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูเป็นผู้ใฝ่รู้ มีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองและติดตามข่าวสารอย่างต่อเนื่อง โดยจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้และพัฒนากระบวนการคิดอย่างอิสระ ครูออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายและท้าทาย เพื่อกระตุ้นความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของนักเรียน กิจกรรมที่จัดขึ้นมุ่งเน้นการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พร้อมสะท้อนพัฒนาการของผู้เรียน ครูยังสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เหมาะสมและมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน พร้อมจัดแหล่งความรู้ที่สำคัญเพื่อเป็นศูนย์กลางในการสนับสนุนการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ ณัฐพร สุดดี (2561 : 40) กล่าวว่า ผู้สอนจะเปลี่ยนบทบาทจากเดิมที่ เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้เป็นการช่วยเหลือผู้เรียน ให้คำแนะนำ อธิบายเพิ่มเติมและรับฟังความเห็นของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เทโลเร และ ดามทิว (Telore & Damtew, 2023 : 172-193) กล่าวว่าบทบาทของผู้สอนในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกคือ คือการเป็นผู้จัดการและออกแบบการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน เป็นผู้แนะแนว และร่วมเรียนรู้ กับผู้เรียน รวมถึง ให้สะท้อนและประเมินผล ความก้าวหน้าของผู้เรียน นอกจากนี้ ผู้สอนต้องส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ และ จัดหาทรัพยากร เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้แบบอิสระและมีส่วนร่วมของผู้เรียน

3. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม จากการหาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์พบว่า ด้านบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรมและด้านการมีทักษะการคิด

สร้างสรรค์นวัตกรรมส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม ตามลำดับ สามารถร่วมกันพยากรณ์การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม ได้ร้อยละ ร้อยละ 32.40 ($R^2 = 0.324$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ที่เป็นอย่างนี้นั้นอาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมผ่านการใช้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมซึ่งเน้นการสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนความคิดสร้างสรรค์และการพัฒนานวัตกรรมในองค์กร ผู้บริหารต้องอาศัยวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน ความสามารถในการวางกลยุทธ์ และการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นการโดยเฉพาะในสภาวะการณ์ที่การศึกษาต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารจึงต้องมีความสามารถในการเชื่อมโยงองค์ความรู้เดิมกับแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อสร้างสิ่งที่ตอบสนองต่อความต้องการในอนาคต การปรับตัวอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงจึงเป็นทักษะสำคัญที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถวางแผนและดำเนินการที่ส่งเสริมการเรียนรู้และการสร้างนวัตกรรมในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารยังมีบทบาทในการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม ซึ่งถือเป็นพื้นฐานสำคัญที่ช่วยให้บุคลากรสามารถแสดงศักยภาพทางความคิดและการปฏิบัติได้อย่างเต็มที่ การสร้างบรรยากาศนี้เริ่มต้นจากการเปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความคิดเห็นและนำเสนอแนวคิดใหม่ ๆ โดยไม่มีความกลัวที่จะถูกปฏิเสธหรือวิพากษ์วิจารณ์ นอกจากนี้ ผู้บริหารมีจัดให้มีโครงสร้างและระบบการทำงานที่ยืดหยุ่น พร้อมทั้งสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็น เช่น งบประมาณสำหรับการวิจัยและพัฒนา การจัดอบรมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์และการวางระบบการทำงานที่เอื้อต่อการทดลองและพัฒนาแนวคิดใหม่ ๆ การมีวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนนวัตกรรมยังช่วยกระตุ้นให้บุคลากรมีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่าง ๆ และนำความรู้เหล่านั้นมาประยุกต์ใช้เพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและองค์กรได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนผู้บริหารสามารถแสดงบทบาทเป็นตัวอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีและวิธีการทำงานที่หลากหลาย ซึ่งไม่เพียงช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน แต่ยังสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรในองค์กรมีความกล้าที่จะนำเทคโนโลยีและแนวคิดใหม่ ๆ มาใช้ โดยการสนับสนุนให้เกิดการทดลองและยอมรับความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น ผู้บริหารสามารถเปลี่ยนข้อผิดพลาดเหล่านั้นให้เป็นบทเรียนสำคัญในการพัฒนากระบวนการทำงานและนวัตกรรมต่อไป การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นการเรียนรู้และการเปิดรับความเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้องค์กรการศึกษาเติบโตและตอบสนองต่อความต้องการของสังคมในอนาคตได้อย่างยั่งยืน อีกทั้งผู้บริหารให้ความสำคัญกับการบ่มเพาะศักยภาพของบุคลากรผ่านการพัฒนาความรู้ ทักษะ และความคิดสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเป้าให้บุคลากรทุกระดับสามารถร่วมกันสร้างนวัตกรรมที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขององค์กรอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับ สุจิตตรา มุลอินทร์ (2565 : 79-94) ได้ศึกษาเรื่อง ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 เชียงใหม่ พบว่า ด้านภาวะผู้นำทาง

วิชาการเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู และสอดคล้องกับ ซึ่งสอดคล้องกับ กมลวรรณ แสนเสนาะ (2565 : 31 สิงหาคม) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษากับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำทาง วิชาการเพื่อให้สนับสนุนและส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนแบบเชิงรุกที่ตอบสนอง ต่อความต้องการของผู้เรียนที่หลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาในครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะใน 2 ประเด็น ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลวิจัยไปใช้

1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม โดยรวม อยู่ในระดับมาก และจากผลการวิจัยพบว่า มีจำนวน 3 ด้านที่ค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม คือการมี วิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม การมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม และ การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม เชิงนวัตกรรม ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการดำเนินการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 3 ด้าน ดังกล่าว

2) การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และจากผลการวิจัยพบว่า มีการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก จำนวน 2 ด้านที่ ค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม คือการใช้ประสบการณ์การเรียนรู้และการใช้ทักษะการเรียนรู้ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาครูในสถานศึกษาในจังหวัดสมุทรสงครามทั้ง 2 ด้านดังกล่าว

3) จากผลการวิจัยพบว่า มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่มีอำนาจพยากรณ์ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ บรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรมและการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม ดังนั้น สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาควรจัดทำนโยบายที่จะพัฒนาและส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในด้านบรรยากาศ แห่งองค์กรนวัตกรรมและการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อเป็นประโยชน์ในการบริหารงาน ในสถานศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิง รุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่หลากหลาย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ ต่อการบริหารงานภายในสถานศึกษาต่อไป

2) ควรศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้ทักษะการเรียนรู้และการใช้ประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อให้มีค่าเฉลี่ยที่สูงขึ้น และศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการ จัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ

บรรณานุกรม

- กมล โพธิเย็น. (2564). Active Learning : การจัดการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์ในการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปกร. 19 : 11-28
- กมลวรรณ แสนเสนาะ. (2565, 31 สิงหาคม). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก. การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 4, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กรุงเทพมหานคร.
- กรวี นันทชาด. (2562). การจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบเชิงรุกเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่องสมบัติของธาตุและสารประกอบ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2563 วันที่ 12 ตุลาคม). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. ค้นข้อมูล 14 มกราคม 2566, จาก <https://www.moe.go.th/พรบ-การศึกษาแห่งชาติ-พ-ศ-2542/>
- _____. (2566). นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. [ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ] : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กุลชลี จงเจริญ. (2561). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม. ในเอกสารประกอบการสอนประมวล สารชุดวิชา นวัตกรรมการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ หน่วยที่ 8-15. นนทบุรี. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- คณิน คำแพง. (2563). โมเดลภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น : โมเดลแข่งขันภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมและภาวะผู้นำแบบดิจิทัล. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จิราภา ประพันธ์พัฒน์. (2560). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- จิรศักดิ์ นามวงษ์. (2563). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- จรัสวรรณ จันทลา. (2557). การเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้ประกอบการ ในธุรกิจแปรรูปอาหาร. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจดุสิตบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ซัดสกร พิกุลทอง. (2565). องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล. วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ. 7 : 178-192.
- ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี. (2561). ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารองค์การ : แนวคิด ทฤษฎี และ กรณีศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ปัญญาชน.
- จิตินันท์ นันทะศรี. (2562). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์, 14 : 93-106.
- ณัฐนิชา พลศรีดา. (2564). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ณัฐพงษ์ กาญจนฉายา. (2559). การจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์. วารสารวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต, 12 : 207-224.
- ณัฐพร สุดดี. (2561). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับวิถีทัศน์ต้นแบบเพื่อส่งเสริมทักษะการสอน และความตระหนักในการสอนกีฬาพื้นเมืองไทยสำหรับนิสิตครู. กองทุนคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกรุงเทพฯ.
- ณิชภา สุนทรไชย. (2561). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในจังหวัดกาฬสินธุ์. วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 5 : 67-76
- ทรัพย์ศิริ เสนิงวงศ์ ณอยุธยา และ คณะ. (2564). การจัดการเรียนการสอนจากประสบการณ์จริงตามรูปแบบกิจกรรมประสบการณ์. วารสารธรรมศาสตร์, 40: 116-129.
- ทวีชัย เกียรติสกุลศรี. (2565). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี. Journal of MCU Ubon, 7 : 587-588.
- ทิตนา แหมมณี. (2557). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 18). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธวัชฐา คุณสุข. (2565). การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาจังหวัดจันทบุรี. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

- ธีรนันต์ โมธรรม. (2564). องค์ประกอบภาวะผู้นำแบบยั่งยืนของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม. *วารสารวิจัยวิชาการ*. 6 : 77-91.
- นันทิยา ยิ้มรักษา. (2565). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*. 6 : 880-891.
- นิรกร ระดม. (2566). เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตรัชวิภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. *วารสารวิชาการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1*, 8 : 73-84.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *หลักการวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บริพัทธ์ สารผล. (2565). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*.
- ปวีณา กันถิ่น. (2560). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประจักษ์ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5. *Veridian E-Journal, Silapakorn University*. 10 : 1833-1848.
- ปรียา สมพีช. (2559). การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนด้วยกรณีศึกษา. *วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 11 : 260-269.
- ปิยโชติ รอดหลง. (2565). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*.
- ปิยาภรณ์ พลเสนา. (2564). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. *วารสารมจร อุบลปริทรรศน์*. 6 : 207-222.
- บุญญพัฒน์ สิงห์จรรย์. (2564). การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*.
- บุญณัฐรา มาเชก. (2564). เกี่ยวกับ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษายุค Thailand 4.0. *Journal of Information and Learning*, 32 : 83-91.

- ไพบรียา แลกะสิทธิ์. (2566). การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี เขต 2.
วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 9: 79-92.
- พระวิฑูรย์ ปภสสรญาโน. (2567). การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนด้วยหลักอิทธิบาท 4. วารสารพุทธ
ศาสตร์ศึกษา. 15 : 298-309
- พัชรภรณ์ ลัมพ์คิน. (2564). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับ
ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- พรพิมล สุขขาว. (2560). การจัดการเรียนรู้เชิงรุ่มร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรปของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- พลวัตร พัฒนิบูลย์. (2564). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ
การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด
เขต 3. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด, 17 : 125-141.
- พลอยไพลิน นิลกรรม. (2562). แนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โครงการ
นิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้กระบวนการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง. กลุ่มนิเทศ
ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 35.
- พูนสุข อุดม. (2554). การจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ที่กระตือรือร้น (ATLAS,). วารสาร
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 23 : 317-330.
- ไพศาล เครือแสง. (2556). เทคนิคการสอนเชิงรุกเรียนรู้ประสบการณ์จาก Shelton College
International ประเทศสิงคโปร์. บทความวิชาการ. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ภรณ์กนก เต็มใจ. (2567).) การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์. Journal of
Arts Management, 8 : 415-427.
- เมธี ตั้งสิรินพัฒนา. (2564). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ
ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ยุพาพัทธ์ สะเดา. (2562). การเรียนรู้เชิงรุก : รูปแบบการบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ ศตวรรษที่ 21. วารสารบัณฑิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 17 : 124-133.
- ระพีพัฒน์ หาญโสภณ. (2563). การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21: ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. วารสารวิชาการธรรมทศน์. 20 : 164 – 171.
- วัชรพงศ์ ทศนบรรจง. (2563). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 12 : 330-342.
- วิญญะ ประทุมมา. (2566). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดกัมมฉนวนนครราชสีมา. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 10 : 272-288.
- วิชิตา วรธาดาสวัสดิ์. (2566). รูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
- วิทวัส ดวงกุ่มเมศ และวารินทร์ แก้วอุไร. (2560). การจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ด้วยการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 11 : 1-14.
- เวียงวิวรรณ ทำทูล. (2557). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศศิธร พิธิ. (2567). แนวทางการพัฒนาการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1. วารสารมณีเชษฐาราม, 7 : 901-919.
- ศิริกมล ตาน้อย และ พรวิชัย เพ็งเอียด. 2566. Experiential Learning ประสบการณ์คือการเรียนรู้ สืบค้นเมื่อ 26 พฤศจิกายน 2566 จาก <https://mappalearning.co/experiential-learning>.
- ศิริพร พงษ์เนตร. (2564). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์.

- สมพงษ์ เชือกพรหม. (2565). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การสมรรถนะสูงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี. **วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร**. 19: 123-139.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). **แนวทางการนิเทศเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **การจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์ที่เน้นการปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2563). **การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก**. กรุงเทพฯ : บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกำแพงเพชร. (2564). **แนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 จังหวัดกำแพงเพชร**. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกำแพงเพชร กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสงคราม. (2566). **แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม พ.ศ. 2566-2570**. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสงคราม กระทรวงศึกษาธิการ.
- สิทธิกร กุลชาติ. (2566). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3. **วารสารสังกัดสังคมศาสตร์บูรณาการ**, 3 : 27-41.
- สุคนธ์ สีนธพานนท์, พองจันทร์ สุขยิ่ง, จินตนา วีรเกียรติสมุทร และพิวัสสา นภารัตน์. (2562). **หลากหลายวิธีสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพเยาวชนไทย**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่ง ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคนิควรรินต์.
- สุจิตตรา มุลอนิทร์. (2565). คุณลักษณะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาฉะเชิงเทรา. **วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย**, 14 : 79-94.
- สุพรรณฯ สีแก้วหมอก. (2565). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลจันทร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2. **Journal of Roi Kaensarn Academi**. 7 : 419-433.
- สุรัญญา ก้องวัฒนโกศล. (2563). **การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับครูสังกัดกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- สุรียา สรวงศิริ. (2564, 25 มีนาคม). **องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2**. การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 22, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- แสงดาว ถิ่นหารวงศ์. (2558). การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม: จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติในรายวิชาการรณคดีสำหรับเด็ก. *วารสารมนุษยสังคมปริทัศน์*, 17 : 4.
- อนุสรณ์ เณลิศรี. (2563). การพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูประถมศึกษาด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ. *วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 6 : 149-154.
- อัจจิมา วงศ์ชมพู. (2566). แนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลข เขต 3. *วารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ*, 3 : 17-25.
- อรพิน อิมรัตน์. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- Adams, P. (2018 : 26-27 July). **The Influence of Leadership on Innovation: a Case Study in the Telecommunications Industry in South Africa**. Proceedings of the International Conference on Industrial Engineering and Operations Management. Paris, France.
- Bloom, B.S. (1965). **Taxonomy of educational objectives: the classification of educational goals**. New York: David McKay Company.
- Bonwell, C. C., & Eison, J. A. (1991). **Active Learning: Creating Excitement in the Classroom In 1991**. ASHE-ERIC Higher Education Report No. 1. Washington, D.C.: The George Washington University, School of Education and Human Development.
- Brame, C. (2016). **Active learning**. Vanderbilt University Center for Teaching. Retrieved 13 October 2023 from <https://cft.vanderbilt.edu/active-learning/>.
- Chansirisira, P. (2022). The innovation leadership model for school principal under the provincial administrative organizations in province zone Roi - Kaen - Sara - Sin, Northeastern Thailand. *Journal of Management Information and Decision Sciences*, 25 : 1-12.
- Crossland, John. (2015). **Thinking Skills and Bloom's Taxonomy**. Association for Science Education, Primary Science. 140. 32-34.
- Fink, L. D. (2003). *Creating Significant Learning Experiences: An Integrated Approach to Designing College Courses*. San Francisco: Jossey-Bass.

- Funk, R., Uhing, K., Williams, M., & Smith, W. (2022). The role of leadership in educational innovation: a comparison of two mathematics departments' initiation, implementation, and sustainment of active learning. **SN Social Science**. 2 : 1-31
- Hartog, M., Mulder, Bert., & Hoetjes, I. (2014, September 8-12). **Structural adoption of web lectures in higher educational programs: impact on quality of teaching and learning**. Paper for the 2014 Annual Conference of the European Group of Public Administration International Institute of Administrative Sciences. Retrieved Jan 20, 2023, from https://www.researchgate.net/publication/265652174_Structural_adoption_of_web_lectures_in_higher_educational_programmes_impact_on_quality_of_teaching_and_learning
- Joseph M. Marron. (2014). What Is An Innovative Educational Leader?. **Contemporary Issues in Education Research (CIER)**. 7 : 145-150
- Katuna, N. (2023). Innovative School Leadership Aspects. **Journal of Legal Studies**. 31 : 17-37.
- Khanthap J. (2022). Innovative Leadership Factors and Leader Characteristics that Affecting Professional Learning Community of Primary Schools in Bangkok and Its Vicinity. **World Journal of Education**, 12: 50-58.
- Mayers, C. & Jones, T. (1993). **Promoting active learning: strategies for the college classroom**. San Francisco: Jossey-Bass
- Mercat, C. (2021). Introduction to Active Learning Techniques. **Open Education Studies**. 4 : 167-172
- Othman, A. & Rahman, H. A. (2013). Innovative Leadership: Learning from Change Management among Malaysian Secondary School Principals. **World Appl. Sci. K.**, 23(2): 167-177.
- Pardjono, P. (2016). Active Learning: The Dewey, Piaget, Vygotsky, and Constructivist Theory Perspectives. **Jurnal Ilmu Pendidikan**, 9 : 163-178
- Rahman A. (2016). Organization Strategies & Innovative Leadership Management. **International Journal of Business and Management**, 11: 206-223
- Richardson, C.R. (2015). **Engaging Knowledge: Active Learning Strategies**. Retrieved September 24, 2023. from <https://cpb-us-w2.wpmucdn.com/sites.udel.edu/dist/0/1467/files/2014/07/Active-Learning-1y3tdw3.pdf>

Sagir, M. (2017). **Innovational Leadership in School Management**. Üniversitepark Bülten, 6(1), 45-55.

Telore, T., & Damtew, A. (2023). Role of the teacher in active learning: EFL teachers' perceptions, practices and challenges of implementation. **A Journal of Culture, English Language Teaching, Literature and Linguistics**, 10 : 172-193

UNESCO. (2004). **Learning: The treasure within. Report for UNESCO of the international commission on education for the twenty first century.**

Retrieved October 13, 2023. from [https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000109590 /PDF/109590eng.pdf.multi](https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000109590/PDF/109590eng.pdf.multi)

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

ที่ อว ๐๖๓๔.๑๑/ว ๑๔๗

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
๗๖๐๐๐

๒๕ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน นายธนกร ธรรม์รพี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถาม เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ การจัดการเรียนรู้
แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ความเห็นของครูในสถานศึกษา
จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยนายจิรเมธ เจียงตระกูล รหัสนักศึกษา ๖๕๔๑๙๑๐๒๑ เป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา
จังหวัดสมุทรสงคราม” โดยมี อาจารย์ ดร.จุฬาร ศรีรังสรรค์ เป็นประธานที่ปรึกษา
และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ เสนะนันท์ เป็นที่ปรึกษาร่วม ซึ่งได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่าง
วิทยานิพนธ์แล้ว นั้น

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้
และประสบการณ์ในทางวิชาการอย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ
เครื่องมือวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้ นักศึกษาได้ส่งต้นฉบับโครงร่างวิทยานิพนธ์มาเพื่ออ่านพิจารณา
ประกอบแล้ว หากประสงค์ข้อมูลเพิ่มเติม สามารถประสานงานได้ที่ นายจิรเมธ เจียงตระกูล หมายเลข
โทรศัพท์ ๐๘ ๐๘๒๕ ๓๙๖๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญส่ง)

คณบดีคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทร. ๐ ๓๒๘๔ ๓๐๐๕

จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ saraban_edu@pbru.ac.th

ที่ อว ๐๖๓๔.๑๑/ว ๑๔๗

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
๗๖๐๐๐

๒๕ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ไพรัช มณีโชติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถาม เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ การจัดการเรียนรู้
แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ความเห็นของครูในสถานศึกษา
จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยนายจิรเมธ เจียงตระกูล รหัสนักศึกษา ๖๕๕๑๙๑๐๒๑ เป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา
จังหวัดสมุทรสงคราม” โดยมี อาจารย์ ดร.จุฬาร ศรีรังสรรค์ เป็นประธานที่ปรึกษา
และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ เสนะนันท์ เป็นที่ปรึกษาร่วม ซึ่งได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่าง
วิทยานิพนธ์แล้ว นั้น

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้
และประสบการณ์ในทางวิชาการอย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ
เครื่องมือวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้ นักศึกษาได้ส่งต้นฉบับโครงร่างวิทยานิพนธ์มาเพื่ออ่านพิจารณา
ประกอบแล้ว หากประสงค์ข้อมูลเพิ่มเติม สามารถประสานงานได้ที่ นายจิรเมธ เจียงตระกูล หมายเลข
โทรศัพท์ ๐๘ ๐๘๒๕ ๓๙๖๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญส่ง)
คณบดีคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทร. ๐ ๓๒๘๘ ๓๐๐๕

จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ saraban_edu@pbru.ac.th

ที่ อว ๐๖๓๔.๑๑/ว ๑๔๗

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
๗๖๐๐๐

๒๕ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.นรินทร์ ประทุมตา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถาม เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ การจัดการเรียนรู้
แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ความเห็นของครูในสถานศึกษา
จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยนายจิรเมธ เจียงตระกูล รหัสนักศึกษา ๖๕๕๑๙๑๐๒๑ เป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา
จังหวัดสมุทรสงคราม” โดยมี อาจารย์ ดร.จุฬาร ศรีรังสรรค์ เป็นประธานที่ปรึกษา
และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ เสนะนันท์ เป็นที่ปรึกษาร่วม ซึ่งได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่าง
วิทยานิพนธ์แล้ว นั้น

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้
และประสบการณ์ในทางวิชาการอย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ
เครื่องมือวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้ นักศึกษาได้ส่งต้นฉบับโครงร่างวิทยานิพนธ์มาเพื่ออ่านพิจารณา
ประกอบแล้ว หากประสงค์ข้อมูลเพิ่มเติม สามารถประสานงานได้ที่ นายจิรเมธ เจียงตระกูล หมายเลข
โทรศัพท์ ๐๘ ๐๘๒๕ ๓๙๖๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญส่ง)
คณบดีคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทร. ๐ ๓๒๘๙ ๓๐๐๕

จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ saraban_edu@pbru.ac.th

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้

แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษา ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ประกอบด้วย 5 ด้าน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ประกอบด้วย 5 ด้าน

ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากครูในสถานศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม ในการตอบแบบสอบถามให้ตรงตามสภาพความเป็นจริงและกรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อ คำตอบของท่านมีคุณค่าอย่างยิ่งต่อการวิจัย ผู้วิจัยจะเก็บคำตอบของท่านเป็นความลับ และจะใช้สำหรับการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น โดยเสนอผลการวิจัยเป็นภาพรวม ไม่เจาะจงไปที่กลุ่มหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะ จึงไม่มีผลเสียหายต่อตัวท่านหรือหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณท่านมา ณ โอกาสนี้

นายจิรเมธ เจียงตระกูล

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ตอนที่ 1

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] ที่ตรงตามสภาพความเป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

☐ 1) ชาย☐ 2) หญิง

2. อายุ

☐ 1) น้อยกว่า 30 ปี☐ 2) 30-39 ปี☐ 3) 40 - 49 ปี☐ 4) 50 ปี ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

☐ 1) ปริญญาตรี☐ 2) ปริญญาโท☐ 3) ปริญญาเอก

ตอนที่ 2

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในแต่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงตาม
ความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร จังหวัดสมุทรสงคราม อยู่ในระดับ
ใด ซึ่งแต่ละข้อมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง พฤติกรรมผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง พฤติกรรมผู้บริหารอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง พฤติกรรมผู้บริหารอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง พฤติกรรมผู้บริหารอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง พฤติกรรมผู้บริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
0	ผู้บริหารสถานศึกษาที่มุ่งมั่นในการสร้างสรรค์ ผลิต และ พัฒนานวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา	✓				
00	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม กระตุ้นให้บุคลากรมีการ ทำงานเป็นทีม และร่วมใจในการทำงาน		✓			

จากตัวอย่างแสดงว่า

ข้อ 0 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาของท่าน มุ่งมั่นในการสร้างสรรค์
ผลิต และพัฒนานวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในระดับ มากที่สุด

ข้อ 00 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาของท่าน ส่งเสริม กระตุ้นให้
บุคลากรมีการทำงานเป็นทีม และร่วมใจในการทำงานในระดับมาก

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1. การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม						
1)	ผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่นในการสร้างสรรค์ ผลิต และพัฒนานวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา					
2)	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ เป้าหมายที่ชัดเจน กว้างไกล รอบด้าน สอดคล้องกับสภาพองค์กร					
3)	ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย สามารถวิเคราะห์แนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา					
4)	ผู้บริหารสถานศึกษาเตรียมการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต					
5)	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสื่อสารให้บุคลากรมีความเข้าใจในวิสัยทัศน์อย่างชัดเจน เพื่อให้บุคลากรยอมรับที่จะปฏิบัติงาน โดยมีการนิเทศและติดตามประเมินผลการดำเนินงาน					
6)	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุคลากร ในการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา					
2. การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม						
1)	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม กระตุ้นให้บุคลากรมีการทำงานเป็นทีม และร่วมใจในการทำงาน					
2)	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรภายในสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน					
3)	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายร่วมกันกับบุคลากร ทำงานไปในทิศทางเดียวกันและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน					
4)	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรมีโอกาสนในการเสนอแนะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา					

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
5)	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างบุคลากรในสถานศึกษา บุคลากรมีความไว้วางใจกัน					
6)	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษาสร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์และนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน					
3. การมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม						
1)	ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ เชื่อมโยงความรู้เดิม ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ					
2)	ผู้บริหารสถานศึกษามีความยืดหยุ่นในการทำงาน สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ					
3)	ผู้บริหารสถานศึกษาหมั่นหาความรู้เพิ่มพัฒนาความสามารถของตนเอง					
4)	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถคิด หารูปแบบทางเลือกในการส่งเสริมหรือเปลี่ยนแปลงระบบการทำงาน					
5)	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพัฒนาทีมงานให้สร้างนวัตกรรมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง					
6)	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถยอมรับกับความผิดพลาดในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น					
4. บรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม						
1)	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมของสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาที่เห็นคุณค่าของนวัตกรรม					
2)	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดบรรยากาศ ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษามีความพร้อมในการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม					
3)	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้รูปแบบการปฏิบัติงานที่หลากหลาย นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในการทำงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของบุคลากร					

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
4)	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างวัฒนธรรมองค์กร การบริหารงานแบบกัลยาณมิตรและเป็นแบบอย่างที่ดี					
5. เครือข่ายการเรียนรู้นวัตกรรม						
1)	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ของบุคลากร					
2)	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และเป็นมิตรระหว่างบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษา					
3)	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรมีกลุ่มเครือข่ายการเรียนรู้ในการระดมสมอง ระดมความคิดร่วมกัน					
4)	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรสรุป และสะท้อนผลการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อก่อให้เกิดแนวคิดใหม่ ๆ จนเกิดเครือข่ายการเรียนรู้ที่เข้มแข็ง					
5)	ผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารให้บุคลากรในสถานศึกษามีเป้าหมายในการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ชัดเจนร่วมกัน					

ตอนที่ 3

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา
จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในแต่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงตาม
ความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัด
สมุทรสงคราม อยู่ในระดับใด ซึ่งแต่ละข้อมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยต่อข้อคำถามหรือมีพฤติกรรมดังกล่าวในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยต่อข้อคำถามหรือมีพฤติกรรมดังกล่าวในระดับมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยต่อข้อคำถามหรือมีพฤติกรรมดังกล่าวในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยต่อข้อคำถามหรือมีพฤติกรรมดังกล่าวในระดับน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยต่อข้อคำถามหรือมีพฤติกรรมดังกล่าวในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อ	การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
0	ครูจัดการเรียนรู้โดยการจัดประสบการณ์ที่ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง	✓				
00	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกบทเรียนที่ต้องการเรียนรู้สามารถร่วมแสดงความคิดเห็นและออกแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง การทำงานร่วมกันในรูปแบบกิจกรรมกลุ่ม		✓			

จากตัวอย่างแสดงว่า

ข้อ 0 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า ครูในสถานศึกษาของท่าน จัดการเรียนรู้โดยการจัดประสบการณ์ที่ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงในระดับ มากที่สุด

ข้อ 00 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า ครูในสถานศึกษาของท่าน เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกบทเรียนที่ต้องการเรียนรู้ สามารถร่วมแสดงความคิดเห็นและออกแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง การทำงานร่วมกันในรูปแบบกิจกรรมกลุ่มในระดับมาก

ข้อ	การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1. การใช้ประสบการณ์การเรียนรู้						
1)	ครูจัดการเรียนรู้โดยการจัดประสบการณ์ที่ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง					
2)	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้นำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติจริง					
3)	ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นสร้างการสรุปและการสะท้อนผลจากประสบการณ์ที่ได้รับ					
4)	ครูส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ทักษะ การคิด การวิเคราะห์ ของตนเอง					
5)	ครูจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนเกิดแนวคิด เจตคติใหม่ผ่านกิจกรรมการทดลองในห้องเรียน หรือการฝึกประสบการณ์					
2. การทำงานร่วมกัน						
1)	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกบทเรียนที่ต้องการเรียนรู้งานทำงานร่วมกันในรูปแบบกิจกรรมกลุ่ม					
2)	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นและออกแบบการจัดการเรียนรู้					
3)	ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ริเริ่มสิ่งใหม่ๆ สามารถแก้ปัญหาและนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ควบคู่กับกระบวนการแก้ปัญหา					
4)	ครูฝึกให้นักเรียนใช้ทักษะการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองด้วยวิธีการต่าง ๆ และการฝึกการแก้ไขปัญหา ร่วมกับผู้อื่น					
3. การใช้ทักษะการเรียนรู้						
1)	ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้เพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหาหรือประกอบอาชีพตนเองได้ในอนาคต					
2)	ครูส่งเสริมให้นักเรียนแสวงหาวิธีการในการหาคำตอบในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์และแปลกใหม่					

ข้อ	การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
3)	ครูส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ทักษะการคิดระดับสูงในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผลนำไปใช้					
4)	ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ทักษะในการสื่อสาร มีการอภิปราย และวิพากษ์ระหว่างนักเรียนด้วยกัน					
4. การลงมือปฏิบัติจริง						
1)	ครูมุ่งเน้นไปที่การใช้ประสบการณ์ผ่านสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน ผ่านการออกแบบ ทำการทดลอง ศึกษาจากกรณีศึกษา บทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง ฯลฯ					
2)	ครูจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมในรูปแบบกลุ่ม					
3)	ครูดำเนินการควบคุม ดูแล ช่วยเหลือให้นักเรียนฝึกค้นคว้าความรู้ด้วยตนเอง					
4)	ครูจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความรู้ทั้งด้านทฤษฎี ด้านปฏิบัติ ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการคิดขั้นสูง					
5)	ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีการร่วมกันอภิปราย สรุปความคิดรวบยอดกับเพื่อนร่วมชั้นและมีการนำเสนอเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน					
5. บทบาทผู้สอน						
1)	ครูเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ มีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง ติดตามข่าวสาร จัดประสบการณ์การเรียนรู้ นักเรียนเป็นศูนย์กลาง					
2)	ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้และสร้างกระบวนการคิดด้วยตนเอง					
3)	ครูจัดประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและท้าทาย กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้					
4)	ครูส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เน้นนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันและมีการสะท้อนให้เห็นพัฒนาการของผู้เรียน					

ข้อ	การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
5)	ครูจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน					
6)	ครูจัดแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ เป็นแหล่งความรู้สำคัญสำหรับนักเรียนในการแนะนำ ช่วยเหลือและสรุปบทเรียน					

----- สิ้นสุดแบบสอบถาม -----

ภาคผนวก ค

ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

การพิจารณาแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก
ของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร
สถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม

ข้อที่	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ผลรวม	ค่า IOC	การแปลผล
	1	2	3			
1. การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม						
1	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
2	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
3	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
4	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
5	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
6	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
2. การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม						
1	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
2	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
3	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
4	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
5	+1	+0	+1	2	0.67	สอดคล้อง
6	+1	+0	+1	2	0.67	สอดคล้อง
3. การมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม						
1	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
2	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
3	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
4	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
5	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
6	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง

ข้อที่	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ผลรวม	ค่า IOC	การแปลผล
	1	2	3			
4. บรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม						
1	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
2	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
3	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
4	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
5. เครือข่ายการเรียนรู้นวัตกรรม						
1	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
2	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
3	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
4	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
5	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา
จังหวัดสมุทรสงคราม

ข้อที่	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ผลรวม	ค่า IOC	การแปลผล
	1	2	3			
1. การใช้ประสบการณ์การเรียนรู้						
1	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
2	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
3	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
4	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
5	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
2. การทำงานร่วมกัน						
1	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
2	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
3	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
4	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง

ข้อที่	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ผลรวม	ค่า IOC	การแปลผล
	1	2	3			
3. การใช้ทักษะการเรียนรู้						
1	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
2	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
3	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
4	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
4. การลงมือปฏิบัติจริง						
1	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
2	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
3	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
4	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
5	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
5. บทบาทผู้สอน						
1	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
2	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
3	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
4	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
5	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง
6	+1	+1	+1	3	1.00	สอดคล้อง

รายการปรับแก้ข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

เดิม	แก้ไขเป็น
ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม	
2. ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม	
6. ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษาสร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์และนำมาประยุกต์ใช้	6. ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษาสร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์และนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน

เดิม	แก้ไขเป็น
3. ด้านการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม	
5. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วมกับบุคลากร	5. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพัฒนาทีมงานให้สร้างนวัตกรรมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง
5. ด้านเครือข่ายการเรียนรู้นวัตกรรม	
1. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ของบุคลากร	1. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ของบุคลากร
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และเป็นมิตรระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษา	2. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และเป็นมิตรระหว่างบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษา
3. ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรมีการระดมสมอง ระดมความคิดร่วมกัน	3. ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรมีกลุ่มเครือข่ายการเรียนรู้ในการระดมสมอง ระดมความคิดร่วมกัน
5. ผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารให้บุคลากรในสถานศึกษามีเป้าหมายที่ชัดเจนร่วมกัน	5. ผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารให้บุคลากรในสถานศึกษามีเป้าหมายในการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ชัดเจนร่วมกัน

ภาคผนวก ง

หนังสือขอเก็บข้อมูลการวิจัยกลุ่มตัวอย่าง (Try out)

ที่ อว ๐๖๓๔.๑๑/๑๕๖

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
๗๖๐๐๐

๑ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่าง(try-out)

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ จังหวัดเพชรบุรี

ด้วยนายจิรเมธ เจียงตระกูล รหัสนักศึกษา ๖๕๙๑๔๑๐๒๑ เป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม” โดยมี อาจารย์ ดร.จุฬาร ศรียงสรรค์ เป็นประธานที่ปรึกษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ เลนนันท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ร่วม ซึ่งได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่าง วิทยานิพนธ์แล้ว นั้น

ในการนี้ นักศึกษาได้ดำเนินการถึงขั้นเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่าง(try-out) จึงขอ ความอนุเคราะห์จากท่านอนุญาตให้นักศึกษาได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากผู้บริหารและครู ในสถานศึกษา ของท่าน จำนวน ๓๐ คน ซึ่งผลการเก็บข้อมูลดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป ทั้งนี้ หากประสงค์ข้อมูลเพิ่มเติมสามารถประสานงานได้ที่นายจิรเมธ เจียงตระกูล หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘ ๐๘๒๕ ๓๙๖๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญส่ง)
คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์
โทร. ๐ ๓๒๘๘ ๓๐๐๕
จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ saraban_edu@pbru.ac.th

ภาคผนวก จ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability)

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

ตัวแปร	Cronbach's Alpha
ด้านการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม (X_1)	0.856
ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม (X_2)	0.847
ด้านการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม (X_3)	0.808
ด้านบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม (X_4)	0.769
ด้านเครือข่ายการเรียนรู้นวัตกรรม (X_5)	0.867

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความด้านการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม (X_1) มีค่าเท่ากับ 0.856

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.856	6

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
X1	4.100	.4124	201
X2	4.289	.5351	201
X3	4.413	.5862	201
X4	4.149	.4445	201
X5	4.244	.5247	201
X6	4.328	.5582	201

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
X1	21.423	4.005	.815	.809
X2	21.234	3.880	.642	.832
X3	21.109	3.908	.548	.853
X4	21.373	4.095	.683	.827
X5	21.279	3.892	.654	.830
X6	21.194	3.887	.601	.841

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการทำงาน เป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม (X_2) มีค่าเท่ากับ 0.847

Reliability Statistics			
Cronbach's Alpha	N of Items		
.847	6		

Item Statistics			
	Mean	Std. Deviation	N
X7	4.209	.5159	201
X8	4.244	.5052	201
X9	4.284	.5605	201
X10	4.204	.5227	201
X11	4.114	.4710	201
X12	4.209	.4961	201

Item-Total Statistics				
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
X7	21.055	3.742	.680	.812
X8	21.020	3.880	.618	.824
X9	20.980	4.110	.414	.866
X10	21.060	3.776	.648	.819
X11	21.149	3.718	.785	.794
X12	21.055	3.812	.675	.814

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม (X_3) มีค่าเท่ากับ 0.808

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.808	6

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
X13	4.423	.5876	201
X14	4.224	.5144	201
X15	4.189	.5041	201
X16	4.353	.5653	201
X17	4.279	.5586	201
X18	4.224	.5144	201

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
X13	21.269	3.797	.542	.784
X14	21.468	4.030	.528	.786
X15	21.502	4.071	.521	.788
X16	21.338	3.805	.571	.777
X17	21.413	3.834	.566	.778
X18	21.468	3.760	.681	.753

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม (X_4) มีค่าเท่ากับ 0.769

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.769	4

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
X19	4.279	.5586	201
X20	4.269	.5545	201
X21	4.313	.5624	201
X22	4.134	.4969	201

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
X19	12.716	1.664	.568	.715
X20	12.726	1.580	.651	.669
X21	12.682	1.728	.508	.748
X22	12.861	1.800	.561	.720

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านเครือข่ายการเรียนรู้นวัตกรรม (X_5) มีค่าเท่ากับ 0.867

Reliability Statistics			
Cronbach's Alpha	N of Items		
.867	5		

Item Statistics			
	Mean	Std. Deviation	N
X23	4.199	.5101	201
X24	4.517	.5924	201
X25	4.204	.5227	201
X26	4.154	.5011	201
X27	4.388	.5905	201

Item-Total Statistics				
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
X23	17.264	3.255	.725	.832
X24	16.945	3.192	.617	.860
X25	17.259	3.253	.702	.837
X26	17.308	3.244	.750	.827
X27	17.075	3.089	.680	.843

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม

ตัวแปร	Cronbach's Alpha
ด้านการใช้ประสบการณ์การเรียนรู้ (Y_1)	0.880
ด้านการทำงานร่วมกัน (Y_2)	0.701
ด้านการใช้ทักษะการเรียนรู้ (Y_3)	0.824
ด้านการลงมือปฏิบัติจริง (Y_4)	0.753
ด้านบทบาทผู้สอน (Y_5)	0.860

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการใช้ประสบการณ์การเรียนรู้ (Y_1) มีค่าเท่ากับ 0.880

Reliability Statistics			
Cronbach's Alpha	N of Items		
.880	5		

Item Statistics			
	Mean	Std. Deviation	N
Y1	4.189	.4838	201
Y2	4.219	.4918	201
Y3	4.602	.5664	201
Y4	4.289	.5257	201
Y5	4.254	.5102	201

Item-Total Statistics				
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Y1	17.363	2.922	.811	.832
Y2	17.333	2.923	.793	.836
Y3	16.950	3.268	.445	.920
Y4	17.264	2.865	.763	.841
Y5	17.299	2.850	.806	.831

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการทำงานร่วมกัน (Y_2) มีค่าเท่ากับ 0.701

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.701	4

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Y6	4.468	.5918	201
Y7	4.279	.5310	201
Y8	4.289	.5444	201
Y9	4.413	.5689	201

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Y6	12.980	1.660	.412	.685
Y7	13.169	1.681	.490	.634
Y8	13.159	1.655	.491	.633
Y9	13.035	1.534	.554	.592

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการใช้ทักษะการเรียนรู้ (Y_3) มีค่าเท่ากับ 0.824

Reliability Statistics			
Cronbach's Alpha	N of Items		
.824	4		

Item Statistics			
	Mean	Std. Deviation	N
Y10	4.308	.5517	201
Y11	4.313	.5160	201
Y12	4.204	.4617	201
Y13	4.229	.5171	201

Item-Total Statistics				
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Y10	12.746	1.550	.653	.777
Y11	12.741	1.603	.676	.765
Y12	12.851	1.618	.784	.723
Y13	12.826	1.785	.507	.841

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านการลงมือปฏิบัติจริง (Y_4) มีค่าเท่ากับ 0.753

Reliability Statistics				
Cronbach's Alpha	N of Items			
.753	5			

Item Statistics			
	Mean	Std. Deviation	N
Y14	4.448	.5371	201
Y15	4.393	.5194	201
Y16	4.294	.4984	201
Y17	4.303	.5024	201
Y18	4.522	.5574	201

Item-Total Statistics				
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Y14	17.512	2.341	.498	.717
Y15	17.567	2.407	.479	.724
Y16	17.667	2.283	.609	.678
Y17	17.657	2.417	.499	.717
Y18	17.438	2.267	.518	.711

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านบทบาทผู้สอน (Y_5) มีค่าเท่ากับ 0.860

Reliability Statistics				
Cronbach's Alpha	N of Items			
.860	6			

Item Statistics			
	Mean	Std. Deviation	N
Y19	4.323	.5098	201
Y20	4.343	.5065	201
Y21	4.443	.5272	201
Y22	4.358	.5206	201
Y23	4.264	.4951	201
Y24	4.343	.5163	201

Item-Total Statistics				
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Y19	21.751	3.928	.679	.831
Y20	21.731	3.967	.662	.834
Y21	21.632	4.344	.427	.876
Y22	21.716	3.924	.661	.834
Y23	21.811	3.814	.776	.813
Y24	21.731	3.837	.719	.823

ภาคผนวก ฉ

หนังสือขอเก็บข้อมูลการวิจัย

ที่ อว ๐๖๓๔.๑๑/ว๑๘๐

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
๗๖๐๐๐

๒๔ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีธาสุมทร

ด้วยนายจิรเมธ เจียงตระกูล รหัสนักศึกษา ๖๕๔๑๙๑๐๒๑ เป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูใน สถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม” โดยมี อาจารย์ ดร.จุฬาร ศิริรังสรรค์ เป็นประธานที่ปรึกษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ เลื่อนนันท์ เป็นที่ปรึกษาร่วม ซึ่งได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่าง วิทยานิพนธ์แล้ว นั้น

ในการนี้ นักศึกษาได้ดำเนินการถึงขั้นเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน อนุญาตให้นักศึกษาได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากคุณครู ในสถานศึกษาของท่าน จำนวน ๒๑ คน จึงผล การเก็บข้อมูลดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป ทั้งนี้ หากประสงค์ข้อมูลเพิ่มเติม สามารถประสานงานได้ทันนายจิรเมธ เจียงตระกูล หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘ ๐๘๒๕ ๓๙๖๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญส่ง)
คณบดีคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทร. ๐ ๓๒๘๙ ๓๐๐๕

จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ saraban_edu@pbru.ac.th

ที่ อว ๐๖๓๔.๑๑/ว๑๘๐

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
๗๖๐๐๐

๒๔ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนถาวรานุกูล

ด้วยนายจิรเมธ เจียงตระกูล รหัสนักศึกษา ๖๕๕๑๙๙๑๐๒๑ เป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูใน สถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม” โดยมี อาจารย์ ดร.จุฬาพร ศรีรังสรรค์ เป็นประธานที่ปรึกษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ เลนะนันท์ เป็นที่ปรึกษาร่วม ซึ่งได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่าง วิทยานิพนธ์แล้ว นั้น

ในการนี้ นักศึกษาได้ดำเนินการถึงขั้นเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน อนุญาตให้นักศึกษาได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากคุณครู ในสถานศึกษาของท่าน จำนวน ๕๗ คน ซึ่งผล การเก็บข้อมูลดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป ทั้งนี้ หากประสงค์ข้อมูลเพิ่มเติม สามารถประสานงานได้ที่นายจิรเมธ เจียงตระกูล หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘ ๐๘๒๕ ๓๙๖๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญส่ง)

คณบดีคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทร. ๐ ๓๒๘๔ ๓๐๐๕

จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ saraban_edu@pbru.ac.th

ที่ ยว ๐๖๓๔.๑๑/ว๓๘๐

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
๗๖๐๐๐

๒๔ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนท้ายหาด

ด้วยนายจิรเมธ เจียงตระกูล รหัสนักศึกษา ๖๕๕๓๔๑๐๒๑ เป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูใน สถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม” โดยมี อาจารย์ ดร.จุฬาร ศรวิงสรณ์ เป็นประธานที่ปรึกษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ เสนะนันท์ เป็นที่ปรึกษาร่วม ซึ่งได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่าง วิทยานิพนธ์แล้ว นั้น

ในการนี้ นักศึกษาได้ดำเนินการถึงขั้นเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน อนุญาตให้นักศึกษาได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากคุณครู ในสถานศึกษาของท่าน จำนวน ๑๗ คน ซึ่งผล การเก็บข้อมูลดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป ทั้งนี้ หากประสงค์ข้อมูลเพิ่มเติม สามารถประสานงานได้ที่นายจิรเมธ เจียงตระกูล หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘ ๐๘๒๕ ๓๔๖๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญส่ง)

คณบดีคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทร. ๐ ๓๒๘๔ ๓๐๐๕

จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ saraban_edu@pbru.ac.th

ที่ อว ๐๖๓๔.๑๑/ว๑๘๐

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
๗๖๐๐๐

๒๔ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเมธีขุณหะวันวิทยาลัย

ด้วยนายจิรเมธ เจียงตระกูล รหัสนักศึกษา ๖๕๙๙๙๑๐๒๑ เป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูใน สถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม” โดยมี อาจารย์ ดร.จุฬพร ศรีรังสรรค์ เป็นประธานที่ปรึกษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ เลนะนันท์ เป็นที่ปรึกษาร่วม ซึ่งได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่าง วิทยานิพนธ์แล้ว นั้น

ในการนี้ นักศึกษาได้ดำเนินการถึงขั้นเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน อนุญาตให้นักศึกษาได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากคุณครู ในสถานศึกษาของท่าน จำนวน ๖ คน ซึ่งผล การเก็บข้อมูลดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป ทั้งนี้ หากประสงค์ข้อมูลเพิ่มเติม สามารถประสานงานได้ที่นายจิรเมธ เจียงตระกูล หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘ ๐๘๒๕ ๓๙๖๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา นุญส่ง)
คณบดีคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทร. ๐ ๓๒๘๘ ๓๐๐๕

จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ saraban_edu@pbru.ac.th

ที่ อว ๐๖๓๔.๑๑/ว๓๘๐

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
๗๖๐๐๐

๒๔ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสกลวิสุทธิ

ด้วยนายจิรเมธ เจียงตระกูล รหัสนักศึกษา ๖๕๙๑๙๑๐๒๑ เป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูใน สถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม” โดยมี อาจารย์ ดร.จุฬาร ศรีรังสรรค์ เป็นประธานที่ปรึกษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ เสนะนันท์ เป็นที่ปรึกษาร่วม ซึ่งได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่าง วิทยานิพนธ์แล้ว นั้น

ในการนี้ นักศึกษาได้ดำเนินการถึงขั้นเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน อนุญาตให้นักศึกษาได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากคุณครู ในสถานศึกษาของท่าน จำนวน ๖ คน ซึ่งผล การเก็บข้อมูลดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป ทั้งนี้ หากประสงค์ข้อมูลเพิ่มเติม สามารถประสานงานได้ที่นายจิรเมธ เจียงตระกูล หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘ ๐๘๖๕ ๓๙๖๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญส่ง)
คณบดีคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทร. ๐ ๓๒๘๙ ๓๐๐๕

จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ saraban_edu@pbru.ac.th

ที่ อว ๐๖๓๔.๓๓/๖๑๘๐

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
๗๖๐๐๐

๒๔ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางกะพ้อม(คงลาอภัยประชานุสรณ์)

ด้วยนายจิรเมธ เจียงตระกูล รหัสนักศึกษา ๖๕๔๗๕๑๐๒๑ เป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูใน สถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม” โดยมี อาจารย์ ดร.จุฬาร ศิริรังสรรค์ เป็นประธานที่ปรึกษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ เลนะนันท์ เป็นที่ปรึกษาร่วม ซึ่งได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่าง วิทยานิพนธ์แล้ว นั้น

ในการนี้ นักศึกษาได้ดำเนินการถึงขั้นเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน อนุญาตให้นักศึกษาได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากคุณครู ในสถานศึกษาของท่าน จำนวน ๖ คน ซึ่งผล การเก็บข้อมูลดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป ทั้งนี้ หากประสงค์ข้อมูลเพิ่มเติม สามารถประสานงานได้ที่นายจิรเมธ เจียงตระกูล หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘ ๐๘๒๕ ๓๔๖๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญส่ง)

คณบดีคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทร. ๐ ๓๒๘๔ ๓๐๐๕

จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ saraban_edu@pbru.ac.th

ที่ อว ๐๖๓๔.๑๑/๖๑๘๐

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
๗๖๐๐๐

๒๔ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอัมพวันวิทยาลัย

ด้วยนายจิระเมธ เจียงตระกูล รหัสนักศึกษา ๖๕๕๑๔๑๐๒๑๑ เป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูใน สถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม” โดยมี อาจารย์ ดร.จุฬาร ศรียงสรรค์ เป็นประธานที่ปรึกษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ เสนะนันท์ เป็นที่ปรึกษาร่วม ซึ่งได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่าง วิทยานิพนธ์แล้ว นั้น

ในการนี้ นักศึกษาได้ดำเนินการถึงขั้นเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน อนุญาตให้นักศึกษาได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากคุณครู ในสถานศึกษาของท่าน จำนวน ๓๔ คน ซึ่งผล การเก็บข้อมูลดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป ทั้งนี้ หากประสงค์ข้อมูลเพิ่มเติม สามารถประสานงานได้ที่นายจิระเมธ เจียงตระกูล หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘ ๐๘๒๕ ๓๔๖๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญส่ง)
คณบดีคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทร. ๐ ๓๒๘๔ ๓๐๐๕

จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ saraban_edu@pbru.ac.th

ที่ อว ๐๖๓๔.๑๐/ว๑๘๐

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
๗๖๐๐๐

๒๔ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทพสุวรรณชาดวิทยา

ด้วยนายจิรเมธ เจียงตระกูล รหัสนักศึกษา ๖๕๔๑๙๑๐๒๑ เป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูใน สถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม” โดยมี อาจารย์ ดร.จุฬาร ศรียงสรรค์ เป็นประธานที่ปรึกษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ เสนะนันท์ เป็นที่ปรึกษาร่วม ซึ่งได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่าง วิทยานิพนธ์แล้ว นั้น

ในการนี้ นักศึกษาได้ดำเนินการถึงขั้นเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน อนุญาตให้นักศึกษาได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากคุณครู ในสถานศึกษาของท่าน จำนวน ๘ คน ซึ่งผล การเก็บข้อมูลดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป ทั้งนี้ หากประสงค์ข้อมูลเพิ่มเติม สามารถประสานงานได้ที่นายจิรเมธ เจียงตระกูล หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘ ๐๘๒๕ ๓๔๖๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญสง)
คณบดีคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์
โทร. ๐ ๓๒๘๘ ๓๐๐๕
จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ saraban_edu@pbru.ac.th

ที่ ถว ๐๖๓๔.๑๓/ว๑๘๐

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
๗๖๐๐๐

๒๔ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดแก้วเจริญอำเภอนายวิทย์

ด้วยนายจิรเมธ เจียงตระกูล รหัสนักศึกษา ๖๕๕๑๙๑๐๒๑ เป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูใน สถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม” โดยมี อาจารย์ ดร.จุฬาร ศิริรังสรรค์ เป็นประธานที่ปรึกษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ เลนะนันท์ เป็นที่ปรึกษาร่วม ซึ่งได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่าง วิทยานิพนธ์แล้ว นั้น

ในการนี้ นักศึกษาได้ดำเนินการถึงขั้นเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน อนุญาตให้นักศึกษาได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากคุณครู ในสถานศึกษาของท่าน จำนวน ๖ คน ซึ่งผล การเก็บข้อมูลดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป ทั้งนี้ หากประสงค์ข้อมูลเพิ่มเติม สามารถประสานงานได้ที่นายจิรเมธ เจียงตระกูล หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘ ๐๘๒๕ ๓๙๖๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญส่ง)
คณบดีคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทร. ๐ ๓๒๘๔ ๓๐๐๕

จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ saraban_edu@pbru.ac.th

ภาคผนวก ข

ค่า Tolerances และ ค่า VIF ของการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

Model Summary ^b					
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.765 ^a	.586	.575	.23780	1.640

a. Predictors: (Constant), A5, A2, A1, A4, A3

b. Dependent Variable: B

		ANOVA ^a				
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	15.583	5	3.117	55.113	<.001 ^b
	Residual	11.027	195	.057		
	Total	26.610	200			

a. Dependent Variable: B

b. Predictors: (Constant), A5, A2, A1, A4, A3

		Coefficients ^a						
		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients			Collinearity Statistics	
Model		B	Std. Error	Beta	t	Sig.	Tolerance	VIF
1	(Constant)	1.358	.203		6.699	<.001		
	A1	.129	.076	.139	1.698	.091	.318	3.147
	A2	-.006	.067	-.007	-.095	.924	.416	2.404
	A3	-.049	.113	-.052	-.433	.665	.149	6.715
	A4	.510	.088	.584	5.809	<.001	.210	4.764
	A5	.115	.077	.139	1.501	.135	.247	4.051

a. Dependent Variable: B

Collinearity Diagnostics ^a									
Model	Dimension	Eigenvalue	Condition	Variance Proportions					
			Index	(Constant)	A1	A2	A3	A4	A5
1	1	5.985	1.000	.00	.00	.00	.00	.00	.00
	2	.006	30.648	.81	.00	.00	.01	.03	.05
	3	.003	43.443	.15	.00	.79	.00	.01	.16
	4	.002	49.619	.03	.80	.10	.00	.00	.20
	5	.002	60.337	.01	.10	.05	.00	.81	.39
	6	.001	79.040	.00	.10	.06	.99	.16	.21
a. Dependent Variable: B									

Residuals Statistics ^a					
	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	3.4507	4.8625	4.3348	.27913	201
Residual	-.45707	1.16039	.00000	.23481	201
Std. Predicted Value	-3.167	1.891	.000	1.000	201
Std. Residual	-1.922	4.880	.000	.987	201
a. Dependent Variable: B					

ภาคผนวก ซ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรปัจจัย

ภาคผนวก ก

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม

Variables Entered/Removed ^a			
Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Avg_Atmosphere		Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter <= .050, Probability-of-F-to-remove >= .100).
2	Avg_Creativity		Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter <= .050, Probability-of-F-to-remove >= .100).

a. Dependent Variable: Avg_ALLY

Model Summary ^c					
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.551 ^a	.304	.300	.29051	
2	.570 ^b	.324	.318	.28687	1.424

a. Predictors: (Constant), Avg_Atmosphere
b. Predictors: (Constant), Avg_Atmosphere, Avg_Creativity
c. Dependent Variable: Avg_ALLY

ANOVA ^a						
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	7.324	1	7.324	86.780	<.001 ^b
	Residual	16.795	199	.084		
	Total	24.119	200			
2	Regression	7.825	2	3.912	47.543	<.001 ^c
	Residual	16.294	198	.082		
	Total	24.119	200			

a. Dependent Variable: Avg_ALLY
b. Predictors: (Constant), Avg_Atmosphere
c. Predictors: (Constant), Avg_Atmosphere, Avg_Creativity

Collinearity Diagnostics ^a						
Model	Dimension	Eigenvalue	Condition Index	(Constant)	Variance Proportions	
					Avg_Atmosphere	Avg_Creativity
1	1	1.994	1.000	.00	.00	
	2	.006	18.024	1.00	1.00	
2	1	2.991	1.000	.00	.00	.00
	2	.007	20.784	.94	.12	.04
	3	.002	41.783	.06	.88	.96
a. Dependent Variable: Avg_AllY						

Residuals Statistics ^a					
	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	3.6295	4.7136	4.3849	.19780	201
Residual	-1.27622	1.13764	.00000	.28543	201
Std. Predicted Value	-3.819	1.662	.000	1.000	201
Std. Residual	-4.449	3.966	.000	.995	201
a. Dependent Variable: Avg_ALLY					

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล	นายจิรเมธ เจียงตระกูล
วันเดือนปีเกิด	29 กันยายน พ.ศ. 2539
ที่อยู่	บ้านเลขที่ 2/1 หมู่ที่ 1 ตำบลคลองวาฬ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รหัสไปรษณีย์ 77000
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2562 ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ภาษาอังกฤษ (คบ.5 ปี) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2563 ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย โรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัครพงศ์ชนูปถัมภ์) อำเภอเมือง สมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม พ.ศ. 2565 ตำแหน่ง ครู คศ.1 โรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัครพงศ์ชนูปถัมภ์)อำเภอเมือง สมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว (อัครพงศ์ชนูปถัมภ์) เลขที่ 170/1 ถนนราชญาติรักษา ตำบลแม่กลอง อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม